

31/257

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 9-వ తేది సోమవారము
(శ్రీ) రక్తాక్షి సామ సంవత్సరము, మాఘమాస బహుళ వ్రథమ ౧.

No. 262
సంచిక ౨౬౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచివందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిద నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుగోట్ట బావును,
పార్శ్వ మోహం శారదోహం, నొప్పిగోట్టను.
శిశువుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును దుద్దగానే చెనుట స్వల్పమైన శక్తి
మందలి దుష్పదార్థమును తొలగించి జేసామన
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీరవేసును.
దేశములలో కూడ వాడునున్నాడు.

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రూ 0-10-0; డబ్బ 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింటును వుండగలది.
అమృతాంజనం డి. 6, 7 తంబు చెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, కొంబాయి.

లోక ప్రసిద్ధమైన

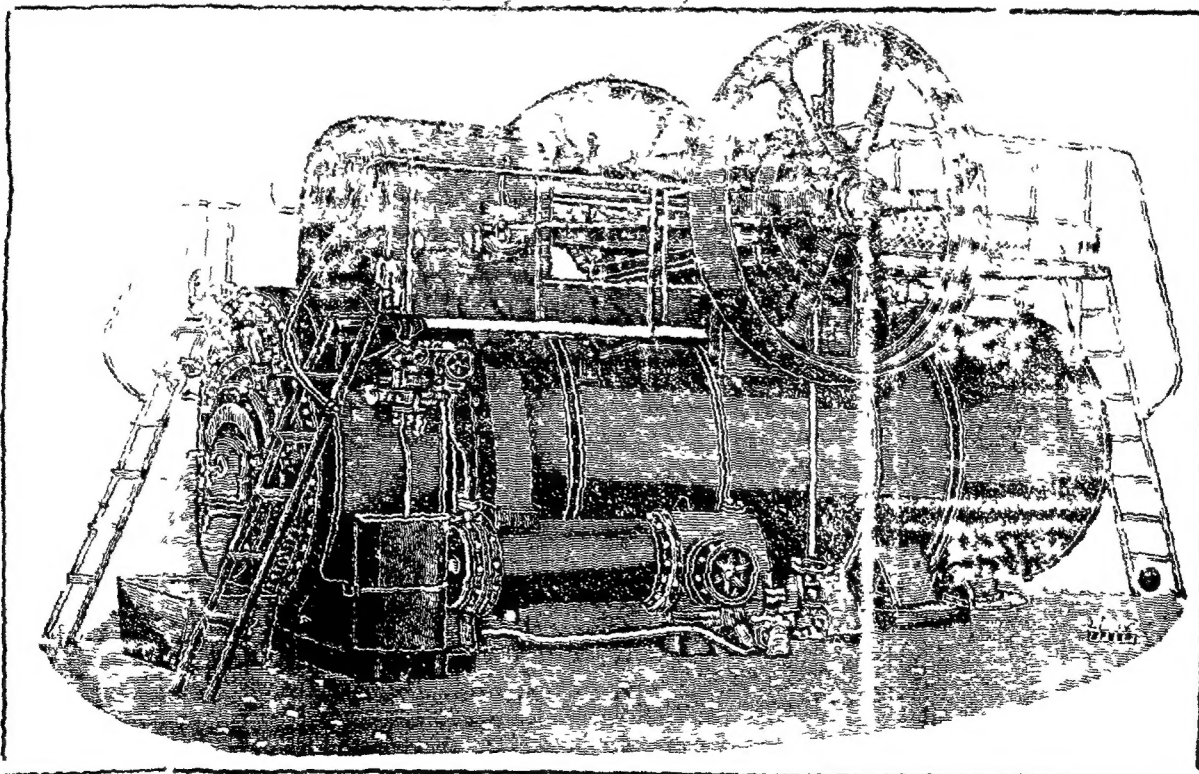
స్టీము యంత్రము!

(Super Heated)

హంజే స్టీము యంత్రము!!

22 B. H. P. గాయ 1250 B. H. P వరకు.

బాయిలరు ట్యూబులు వెలపలకలగా శుభ్రపరుచుటకు సాకర్వములు అమర్చబడియున్నందున బాయిలర్లు యెన్నటికిని చెడిపోవు.
యేమాదిరి యంజనులు కంటెను ఖర్చు మిగుల తక్కువ - కర్ర - బొగ్గు - పూక - పొట్టు - దేనితోనైనా పనిచేయును.

గరిష్ఠ
వెలుగు సులభము
Prices
Challenge
Competition
నూతన పద్ధతులు
వనుసరించి అనేక
సాకర్వములు
అమర్చబడినవి.

గరిష్ఠ
Economy
unrivalled!
Latest
Scientific
Miracle!!
Wonderful!
Bargains!!!

ఇదివరకు యెన్నడు యిట్టి యంజనులు మీరు చూచియుండరు.

సంవత్సరం ఒక్కొక్కటికి 3000 యంజనులు అమ్మబడుచున్నవి. త్వరపడి ఆర్డర్లు పంపుడు.

Telegrams:
"MACHINISTS"

సోలుయేజంట్లు: డి. యల్. శాస్త్రి అందు కో., 12, తంబుచెట్టివీధి, మదరాసు.

WANTED కావలెను

40 ఇంగ్లీషు కంపాజిటర్లు

40 English Compositors

20 తెలుగు కంపాజిటర్లు

20 Telugu Compositors

బెజవాడ వాణిప్రెస్ లో తక్షణం

ప్రవేశింపవచ్చును

to Join Vani Press Bezwada at once.

చుందరమైన పనితరము! బహుమతి పతకములు, డాలర్లు న్యాయమైన ధరలు!!

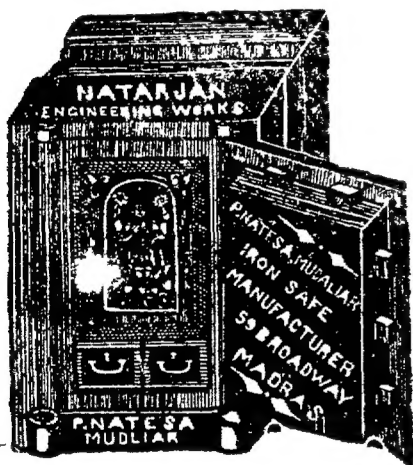

కీటిని కోరిన ప్రతియొక్కరు తప్పక మా ప్రదర్శనకాలకు రా ప్రార్థితులు. సీమనెండ్ కి, సవరము బంగారుకు పూచీ యివ్వబడును. తృప్తికరముగా లేనిచో వాపసు తీసుకొనెదము. 172 పుటలుగల చిత్రమైన క్యాటలాగు 1 కి రూ. 1-0-0 మా వద్ద ఇవి అనేక సాగనైన మోస్తరులలో సిద్ధముగా నున్నవి. లేనివి అర్జరిచ్చిన మీరు కోరు కాలములోగా తయారు చేసి యిచ్చెదము. తరుగు ధర మజూరి 1/2 సవరము క్లి ఫలి రూ. 4, 1 ఫలి రూ. 5, 2 ఫలి రూ. 6 ఒక అక్షరమును ఎన్ గ్రేవింగు చేయుటకు మజూరి రూ. 0-1-0. వివరములకు వ్రాసిన లేక నేరులో వచ్చినను తెలుపబడును. (6) ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

న ర న ము

దృ డ మై న ది

న మ్మ క మై న ది

యొప్పటిమోస్తరుకారము కానగా తయారుచేయబడిన ఇనుకపెట్టెలు ఈవిధమున తెలుపబడిన కారినట్ల అమృతమునకు సిద్ధముగాయున్నవి. కాంతులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోతకరేట్ల సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. టే. శ. మొదలియార్,

ప్రాప్తికర, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. నటరాజన్ ఎంజనీరింగు వర్క్సును. విరన్ అండు బ్రాన్ ఫౌండర్లు అయిర్ ఎంజనులు, మోటారులు, మెషిన్ భాగములు, మొదలగువి రిపేర చేయుటయందు సమర్థులవారు. రై నుమిల్లుకు కావలసిన సిలండర్లు, సాస్టింగు, నట్టులు, సరకులుగా యివ్వబడును. శుభ్రురాయన్ క్లెనింగ్, పెద్దగాయక్ పేట, మద్రాసు. పె షినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు అర్జరు యిచ్చి, తయారుచేసి యివ్వబడును. ఈ క్రితములు వ్రాసిన బహుమతి ప్రాయబడును.

నమ్మకముగ క్రొత్త కూరిది నగలుదొరకు స్త్రానము

ది ఆంధ్రజ్యోతి మానిఫాక్చరింగు కంపెనీ

హెడ్ క్వార్టర్లు, బెజవాడ. బ్రాంచి 51, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

మావద్ద అనేకరకములు క్రొత్తమదిరి గాజులు, మెషిన్లును. కానుకలు అడ్డగిస్తేలు మొదలగు బంగారు నగలున్ను, నవోత్పన్నములు వేసన అనేకచాదిరిల అడ్డగిలు, జడబిళ్లలు, వాగరములు, ఉంగరములు, చంపవరములు, పతకములు, మొదలగునవి వెండి రైలుకూజాలు, టంబర్లు, పేలాగిన్నెలు, కాపి నెట్టు మొదలగు పాత్రసామానులున్ను అనేకరకములు కాట్టగొలుము, మొదలగు అన్నివిధపులు యెప్పుడున్ను యుండును కాను బంగారమునకు స్న చాదివేడికిన్ని రత్నములు మొదలగువాటికి గారంటి యివ్వబడును నచ్చనిది వాపసు తీసుకొనబడును

ప్రాప్తికరము - కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి,

1597

శరణపాటి కోటయ్య అండు బ్రదరు,

ఆంగ్ల సామ్రాజ్య కుష్ఠరోగ నివారణ సంఘము

బహిరంగనధ

గవర్నరుగారి కృత్యతవహించిరి

ఆంగ్ల సామ్రాజ్య కుష్ఠరోగ నివారణ సంఘము కాఖ్యయగు నుద కానుకుష్ఠరోగనివారణ సంఘమువారి యాజమాన్యముక్రిందనొక బహిరంగసభ 2-25 వాడు జరిగింది గవర్నరుగారి కృత్యతవహించిరి. గవర్నరుగారి భార్యగారు హాజరైనది. వచ్చిన తదితర ప్రముఖులలో పానగల్లు రాజా, శివజ్ఞానంపిళ్ళ, త్యాగరాజు శెట్టి, టి. ఆర్. వెంకటరామశాస్త్రి, రాజ్ బిల్లిభవానంపిళ్ళ, రాజ్ బిల్లి తనికాచలం శెట్టి మొదలగు నుప్రసిద్ధుల నేతులుండిరి సభ ప్రారంభించుచూ గవర్నరుగారు ఇంతమంది ప్రముఖులు రావడం వై ప్రాయగారి విజ్ఞప్తియందుగల ఆదరణకు నిరద్యనమనియు, యానుమోదనగారి కై దేశమంతటను సభలు జరుగుచున్నవనియు వై ప్రాయవిజ్ఞప్తికి ప్రోత్సహము చూపబడుచున్నదనియు, ఈవిషయమున మద్రాసు రాష్ట్రము వెనుకబడదనే దైర్యము తనకుగలదనియు, కుష్ఠరోగముచేసే ఘోరముల తాను చెప్పనవసరములేదనియు, కుష్ఠరోగమున్నవార ను సంఘమెట్లు చేలివేయుచున్నది, వారి నెట్లుసంపాదించుకొనుచు, సభ్యులైరుగని సం గతికాదనియు ఇచ్చాళ్లనండి యారోగమును శాతమాధుర్యము వైద్యులుయొద్దించు పరిశోధనలు జయప్రదములు కాగలవనియు యారోగము ముదరనప్పు డేమందు ఒంటబట్టుననియు, యారోగముతో బెబ్బలాడుటకు ధనసహాయ మవసరమనియు, ధనసహాయ మెందులకన్నచో (1) ఇంకను కుష్ఠరోగమారణవిధానము నరయుపరిశోధనల జరుక్కుటకు (2) ఈపరిశోధనల ఫలితములకు దేశమందలి వైద్యులకునేర్పుటకు (3) క్రొత్తపద్ధతి ప్రకారం రోగులను చికిత్సచేయు వైద్యులకు స్థాపించుటకు, (4) ఇదివరకు స్థాపించినవాటికి సాయము చేయుటకు (5) ప్రత్యేక బోధముల తయారు చేసి వాటిని చాకగా దొరకుమార్తముల కనిపెట్టుటకు, (6) రోగమును గూర్చి ప్రజలందు ప్రచారము జరిపించుటకు, ఈ ఆరుకారణములబట్టియు ధనసహాయ మత్సవసరమనియు చెప్పచూ ఒక స్నేహితుడు రూ. 100.00 విరాళము నిచ్చెనని వార్తాధ్యక్షులు చెలరేగ యుపన్యసించి కూర్చుండెను.

తరువాత పానుగల్లు రాజాగారు "వై ప్రాయగారి విజ్ఞప్తి ననుసరించి కుష్ఠరోగనివారణకై ధనసహాయము చేయుటకు రాష్ట్రీయుల సేవభవారు కోరుచున్నారని" తీర్మానము నుప పాదించి యువరాజాగారి సందేశము, వై ప్రాయగారి విజ్ఞప్తి, గవర్నరుగారి లెక్కన మూడువరికి తమ్ములను కార్యకూరుల గావించి కష్టనిర్వాహనమునకు పురికొల్పుచున్నవనియు, జయ మమీద జయము వచ్చునన్నట్లు వికోడుతోపాటి యుద్ధప్రవముల తప్పించుకొని జ్వాలాంబుగిరి సామ్రాజ్యము యిప్పుడు తన అంతియకొరకు ఉన్నరోగ క్రిముల గెలువలసి యున్నదనియు, పాతపిచ్చి పదలిబావు ట్టును రోగమును పారదోలుటకు క్రితసామ్రాజ్యములతో పనిచేసి పరిశోధనల సల్పిన నో గారోట్టు రోజుగారు సంప్రసనియులనియు మద్రాసులో తాము 2000 ఖండి రోగులుండుటకు వీలగు కుష్ట వైద్యుల నొకటి చెంగల్పింపవద్ద స్థాపింపనున్నట్లునూ అంతరునూ యారోగనివృత్తికి విరివిగా ధనసహాయము చేయవలెననియు నుపన్యసించి ఖాల్ బి ఉస్మాన్ సాహెబ్ గారు తీర్మానము నను వదించుచు మాటలాడిరి. తరువాత మేజర్ జనరల్ సైమన్స్, డి. తనికాచలం శెట్టిగారు రుప్రసనించి ద్రవ్యసహాయము చేయు డని సభ్యులను తద్వారా ప్రజలను నుద్దేశించిరి సో శేమ్ము సింప్సన్ గారుగూడ తీర్మానమును బలపరచుచు మాటలాడిన తర్వాత తీర్మానము వోటుకు పెట్టడి అమోదింపబడెను.

పిదప టి. ఎం. కాసుగారు కృత్యతావందనము లర్పించుటతో సభ ముగిసెను. సభవారు వెళ్లబోవుచుండగా గవర్నరుగారు విరాళములు ఇచ్చేయడం బ్యాంకువారు పుచ్చుకొందురని ప్రకటించిరి:-

సీసా 1.8
రూ. 2-0-0. **కు సు ము** వి. పి.
యామందు గగేయ అను నెకరోగమును 24 గంటలలో నివారించి మూత ద్వారమునుండి వెలువడు ప్రసవమును తూత్రము విడుచునప్పుడు గలగు చురుకుపాట్ల, మొతలుల బాధలను, వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకుగలగు భౌతికమయిన కుటుంబాధు లయిననూ ఆశ్చర్యముగా కుడుచును.
ఆనందకుటీరము, హోస్టల్ హక్కు 246
మద్రాసు.

ఇక ర వివరములకు గోడలకు అంకించియుండు
మా పెద్దనోటినులను చూడకోరెదము.

మదరాసు శాసనసభ

(సోమవారము తరువాత)

వరదలవలన చెడిపోయిన రహదారుల పరిశోధనకుగాను
ప్రభుత్వ సంఘములకు రు. 1,23,827 అ అవసరమగు గ్రాంటు నొస
గబడుటకు గాని పానుగల్లు రాజాగారి అనుమతిని

రాలి బి. సి. ఎతిరాజుల నాయకులుగాను ప్రభుత్వ
విభాగమును విమర్శించుచు నీవిషయమే ప్రభుత్వమువారి కేమైన
ఒక ప్రత్యేకవిభాగముగలదాయని ప్రశ్నించిరి.

మ. తిక్కన పంతులు ప్రభుత్వముగాను సుంక్రతుల విభా
గముగలదేమో తెలిసి ఏ గోరువున్నారను నొకధ్వని.

విశ్వనాథరామగారు:— గంజాముజిల్లాకుండు వరదల
వలన చాలవస్తువు లిగినవినియు వంతెనలు మొదలగు వస్తు
యల పడిపోయినందున మంత్రిగారు వాని పునర్నిర్మాణమునకు
సహాయము చేసినవారి కంతయు కృతజ్ఞులమగుదుమని నుడిచిరి.

పిదప గ్రాంటు సభ్యులచే నామోదించబడెను.

మదరాసు సివిలుకోర్టు బిల్లు

1878 వ సం॥ మదరాసు సివిలుకోర్టు చట్టమునకు 1వరా
గ సెలెక్షన్లు మిటివలెనే పరిమితమైన విధమున చట్టముగ చేయ
బడుటలెనివి ఉపవాదించిరి.

పిదప వరదల సవరణ క్లాజులన్నియు క్రమముగ పట్టు
లచే నామోదించబడి బిల్లుకందలి భాగములుగ చేర్చబడి సెలెక్షన్
కమిటీ వారు సవరించినవిగాను బిల్లు చట్టముగ తీర్మానింప
బడెను.

ప్రభుత్వోద్యోగములందు ప్రత్యేక
సంఘ ప్రాతినిధము

ప్రభుత్వ ఉన్నతోద్యోగము లందు అల్పోద్యోగము
లందును హీనపక్షము 100 కే 40 వంతులు బ్రాహ్మణేతరహిం
దువులకును, 100 కే 10 వంతులు అంత్యజాతులకును, 15 వంతు
మహమ్మదీయులకును, 10 వంతులు భారతీయ క్రైస్తవులకును
10 వంతులు బ్రాహ్మణులకును, మిగిలినవి ఇతర సంఘముల
ప్రాతినిధ్యమునకు వాటి పరిక్షలలో ఆరేలేన ప్రాతినిధ్యమును
ప్రత్యేకించుటకు ప్రభుత్వమువారి కేసభవారు నిర్ణయించే
యనున్నారు.

రాలి బి. డాక్టరు. సి. నరేంద్రులయొక్కగాను ప్రతిప
పాదన పలువురు ఈ కేరీ నందు ప్రతి సంఘమును
ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగ విభజించుట యిచ్చుననియు, ఒకసంఘమునకు కేరీ
సంఘమునకు వ్యవస్థ
తెచ్చు తేటికి విషయములలోను సమానులగు లేదనియు,
కావున సంఘవిభేదము లేదేకేమందు ఉండకలేదనియు, 70 వం
వత్సరములనుండి ప్రత్యేక సంఘప్రాతినిధ్యపరమవ్యవస్థ
నాకర్చియున్నది యిచ్చునది ప్రభుత్వమువారు రహస్యముగా తమ
మములలో నియమముల గానియున్నాడు. అత్యధి అవరణ
యందు పెట్టుదులలేదు. దేరీయులందు చాల అసంతృప్తినిపిం
చున్నది. వారి కోరికలకేవలము కేరీవరగా అవకాశము
లభించలేదు 1922 సంవత్సరమున దీనివారిచేతనే ఈ సమ
స్యపై కొన్ని తీర్మానములు చేయబడెను. కాని అదికార్యరూ
పమున వచ్చలేదు సర్ చార్లెసుటాడ్ హంబుగారికే ప్రభు
త్వమును ప్రకటించిరి. పిదప సి. బి. ఎం. డి. సి. ని
మియంపుము, స్టాఫ్ సెలెక్షన్ కేంద్రము, వారికి అధికారమును
వారు బ్రాహ్మణేతరుల సౌకర్యములను గమనించెదనని తెలుచి
అందుకు సమ్మతిని పొందిరి. అసంఘము ప్రత్యేకముగ నీకా
ర్యనిర్వహణమున కేరీ నియమించబడినదని తెలుపవలెనని కాని
సంతృప్తికరమగు పని యేమియు జరగకుండుట ఆశ్చర్యకరము.
ప్రత్యేక సంఘప్రాతినిధ్యమే నిజమగువాతీయపు నయ
ధర్మము. సామాన్యపాటక జనులు అభివృద్ధి తెంది ఉన్నతకుల
స్థలలో సమానమగు స్థితి రాగలిగిననే హిందూజాతీయమునకు
మోక్షముగలదని నుడిచిరి.

చిద బర నాథారావు ఉపపాదనకు బలమును
ఉపపాదనకు నిలబడినటులు సాంఘికాంతర్య భేదములకు
అధికముగ సున్నటులే లేదు అభిప్రాయము గాన నియు,
20 సం॥ ఆ క్రియిస్తుట్టి చాలా పలుకు నేను తెల్లననియు,
అన్ని సంఘములందును విద్యనాపించుటతోడనే ప్రముఖ సరి
ఎల్ల అభ్యుదయమును పొందియు తమ సంఘము ప్రభుత్వములందు
చాలకున్న ప్రాతినిధ్యముగలిగి యున్నదనియు, కావున సంఘ
ప్రాతినిధ్య ముండవలెనని కోరి.

సి. వి. వెంకట రమాయ్యగారు టి. ఎ. రామలింగ
కెట్టిగారు కలిగినవరణలు పరాదంప గోరిరి.

టి. ఎమ్. సరసింహాచార్యులుగాను సవరణ లుపహ
దింపుట కాక్షేపించిరి:—

టి. ఎ. పట్టాభిరామగారు:— ఉపపాదనపై మాట్లాడుచు
బలయుతముగ పక్షము పదవుల కొరకేల పారాదంపరనో తెలి
యకున్నాదనియు గుణమునుబట్టి చువుచుబట్టి ఉద్యోగము
లోనంగ బడర లేక నియు సలికే భారతీయ
క్రైస్తవులకు సమానమగు ఉద్యోగముల నీతువలెనని కోరిరి

పిదప రాలి బి. టి. ఎమ్. సరసింహాచార్యులుగాను ఉ
పపాదనపై మాట్లాడుచు ఈవిషయపై ఆలోచించుటకు నగిన
అవకాశము లేనందున కామసవరణలు ప్రత్యేకముగా కాక్షేపిం
చిరిమిరి గత నాలుగు సంవత్సరములనుండి ఈ ప్రత్యేక ప్రాతి
నిధ్య సమస్య నశించినదను యాశచే
చాలసహనముతోనుండిరి. డాక్టరు సి. నరేంద్ర
యదలియుచుగాను ప్రతికూలపక్షమునందు జేరినపిదప నీసమ
స్యకు విదలినాదని తెలుచిరి.

నరేంద్రయ్యగారు:— లేదు, మునుపటికన్న నెక్కు
మట్టలలో నున్నాను (బ్రాహ్మణేతర ప్రభుత్వ పక్షపక్ష్యుల
నుండి "వినుచునుడు" ను కేటలు).

సరసింహాచార్యులు తిరిగి ప్రసంగించుచు అట్లుగనో
ముచుచుగారికి పూర్వ యముందు మాట్లాడు
టకు లేదని తెలియుచున్నది. ఈ సమ
స్యకులక్ష్యముగ పోషించుటకునడిగాను. ఇచ్చుది అధికారము
గలిగిన వక్షమునా రంబించువోయేకి విభాగము దీనివలనవారు
బ్రాహ్మణసంఘమును సంతోషించుట వాకికే నిర్ణయము.

సి. ఆంజనేయగారు:— బ్రాహ్మణులను నే నట్టి సం
రక్షణకు అనుచు ఒక హెచ్చరిక

సరసింహాచార్యులుగాను:— బ్రాహ్మణ సంఘమునకు
రా రా పు 100 కే 90 నుండి అరకు
జ్ఞానముగలవారు. అందు సగమునుండి ఉన్నత విద్యాభ్యాసము
లదనెయున్నాడు. మీ రిప్పుడు (బ్రాహ్మణేతరులు) అధికార
మును చేతులందు గడిగియున్నాడు. (బ్రాహ్మణులు ప్రభుత్వో
ద్యోగముల లభించునను ఆతతో పరిక్షలందు కృతార్థులై కేవ
లము వానినే తమతమనాధారముగ ఆధారపడియున్నాడు. అట్టి
రిరి ఈసంఘమును రక్షించుట ప్రభుత్వమువారి నిధికారా
వారందరిని ఎచ్చటకు తరిమెదక? వారు తిరిగి ఏ సహాయనిరా
కరణోద్యమమునో లేవనెత్తుదురు ఈ అంశపై ఆరాచకము
నకు కాగ మును. ఈసంఘము ప్రజలను విధులందు తిరుగ
నిచ్చెదరా? ఈ నిరుద్యోగ సమస్య అధికారము హస్తగతము
గానియెగానిన పక్షమువారికిని, ప్రభుత్వమునకును, దేశమున
కును ఉపద్రవకర మగును. కావున మీ కెల్లరకు నే నీ హెచ్చరి
కను జేయుచున్నాను. ఈవిధముగ ప్రత్యేక గడులుగ జేర
ప్రజలకు విభజించిన దేశమునకుగాని ప్రభుత్వమునకుగాని ఎట్టి
లాభమైనది లుగగలరా? ప్రభుత్వమువారును. బలయుతముగ
పక్షము వారును బ్రాహ్మణసంఘమును స్పృహియుటకు బూతు
కొనుచు. మే మర భయములపట్టి పోయి ముక్కుముసానిండుము.
వి రిప్పుడు కోరితముల నియమింపుచున్నారా! (ఘోష)
మొదటి నుండియు బ్రాహ్మణులు విద్యనే యాధారముగ
గలిగి యున్నాడు. మే ము చాల ఇబ్బందుల
పాలమవున్నాము. ("వివరించు" అని కేటలు) మావలననే!

సి. మునిస్వామినాయుడుగాను:— (బ్రాహ్మణులు ఇతర
పక్షమువారును సమత్వములగు బ్రాహ్మణేతరులసమస్యకు పరి
ష్కరింపకలక్షణా తెలియగోరెదను.

సి. ఆంజనేయగారు:— ఉపనాథాసమస్యను ప్రశ్నిం
చుట క్రమబద్ధముని అక్షేపించిరి

అధ్యక్షులయలుకు అట్లు ప్రశ్నింప విలులేదనిరి.

సరసింహాచార్యులుగాను:— ముఖ్యముగ అధికారము
వహించియున్న పక్షము వారికివనికి తెలుపెట్టారు. నేను
ఈ రాజధానియందు నివసించు సంఘమునకు యభిప్రాయమును
వ్యక్తీకరించుచున్నాను. బ్రాహ్మణులు తమముద్యోగ నిర్వ
హణమందు జాగరూకతతో, నిపుతతో ప్రభుత్వ పరా
యణులై ప్రవర్తించిరి. వారి నిజమగు హక్కులకొక వారు
పోర జుచున్నాడు. 150 సం॥ నులనుండి ప్రతిభువారి పరి
వాలనకు బ్రాహ్మణు లెంతయు తోడ్పడిరి. కొందరువర్ణము
చ్చు నింతటిగో నాపవలననడగ కోరిరి. అంతటితో వచ్చు
నాపి ప్రతిపాదనపై వచ్చు మార్పు 2 వ లేదనాటికి నిలిపి
యించిరి.

అంతటితో సభ్యులు సమావేశమును వాయిదించిరి.

బొంబాయి దారుణహత్య కృష్ణలాలవోరాగారికి రిమాండు

ఇందూయనుండి ఏడుగురిని బొంబాయి తీసుకొని
వచ్చిరి

ఇందూరు ముద్గాయాల న్యాయవాది
రట్నంబో అరెస్టుచేసి తీసుకొనివచ్చిన కృష్ణలాల వోరా
గారిని రిమాండులో నుంచుటకు బొంబాయి జైలులో మేజిస్ట్రేట్
టు ఉత్తరు వొసగెను.

ఇందూరు అరెస్టు

ఇందూరులో అరెస్టుచేయబడిన వారిని ఏడుగురిని 7 వ
లేదీ ఉదయమునకు పోలీసువారు బొంబాయి (కొలాబా రైలు
స్టేషనుకు) తీసుకొనివచ్చిరి. వారిని నేడు తీసుకొనివచ్చెదరని
ఎవరికిని తెలియదు గాన రైలుస్టేషనునకు ప్రజలు గుమగూడ
లేదు. ఆరే అలాగే వచ్చిన ప్రయాణీకు లందరూ దిగి వెళ్లువరకును
వైదలకు దింపలేదు. పిమ్మట వారిని చెరసాలకు తీసుకొనిపో
యిరి. జనాదు మధ్యాహ్నము రాజధాని మేజిస్ట్రేటు కోర్టుకు
తీసుకొనివచ్చిరి. మేజిస్ట్రేటు రహస్యముగా విచారణచేసి రిమాం
డులో నుంచుటకు ఉత్తరు వొసగెను.

ఇందూరు ముద్గాయాల న్యాయవాది

పిమ్మట యీ ముద్గాయాల పక్షమున న్యాయవాది
కాకుగానూవారిని పోలీసువారి అధీనమున నుంచగూడదనియు
జంబులకు పంపివలెననియు మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో పిటిషను
చెట్టెను "మిహిరంగముగా విచారణ జరుగునని ఆశించి నేని
చట్టికివచ్చిరి. విారు రహస్యముగా విచారణచేసి రిమాండు
ఉత్తరువునిచ్చిరి. ఇతర ప్రభుత్వాధీనమున నున్నవారి
ని అరెస్టుచేసి తీసుకొనివచ్చినపుడు వారిని పోలీసువారి అధీ
నములో నుంచగూడదగాన వారిని జంబులకు పంపవలెను"
అని కానుగాగారు సలహానుగా నాడించిరి. సోమవారము
నాడు మరల పిటిషను పెట్టుదు ఈలోగా పోలీసువారికి
గూడ తెలుపును అని మేజిస్ట్రేటు నుడివెను. (ఆ. ప్రె)

సిక్కిలింగ్ అండ్ బ్లాక్ వర్మింగ్ — సూత్రాలు

మదరాసు సెంట్రల్ స్టేషన్

మదరాసు సదరన్ మహారాష్ట్ర రైల్వే లోకల్ ఎక్షైజరీ
కమిటీవారు 6-2-25 నాడు పాల్కుడోను శసరలో ఆఫీసునందు
సమావేశమైరి. ఇ. ఎఫ్. థాంప్సన్, పి. శివరావు (ఎం. ఎం.
సి. జిల్లారి) భాగి భగి మహమ్మదుల్లాక్ సా హెబ్ బహుమార్
మొదలగు ప్రముఖులు హాజరైరి.

ప్రయాణికుల సౌకర్యములకు గూర్చియు, రిఫ్రెష్ మెం
టు యాములను గూర్చియు, తదితర ముఖ్యవిషయములను
గూర్చియు చర్చయైనతర్వాత కేటెరర్లనుంచుట విషయములో చర్చ
వచ్చింది. కేటెరు యిష్టమున్నది హాకగా యింకొక రైల్వేకంపె
నీలో ప్రపంచమునం జెప్పటము లేదు. కేటెరర్లకలెను సౌక
ర్యములూ కావలెనంటే దుర్లభమని అధ్యక్షుడు చెప్పెను. మద
రాసునుండి రేరేగుంటకుపోవు బొంబాయి ఫస్టు ప్యాసెంజరు
ప్రయాణీకులకు భోజనకరణము 1925 మార్చి 1 లేదీనుండి క్రొత్త
టైంబిల్డ్ ప్రకారం ఏకాట్టుచేయబడునని నిశ్చయింప
బడెను.

సభ ముగిసినతర్వాత సెంట్రల్ స్టేషనులో క్రొత్తగా
ఇట్టిక సిక్కిలింగ్ అండ్ బ్లాక్ వర్మింగ్ సూత్రమును పట్టుకొ
దబ్బించిరి. సిక్కిలింగ్ లోను బ్లాక్ వర్మింగ్ లోగాను రయా
యకాగోలుగారికి మాదిరి రైల్వేయొకటి 278 అడుగుల పొడుగు
న్నది నిర్మింపబడెను. దీనికి స్టేషనుగలవు 1 జంక్షన్, 2 యు
కోరెను స్టేషన్లు. అంతా నిజముగా రైల్వేగా జరుగు పద్ధతి
ప్రకారం నేట్టుటకు ఏకగా ఏర్పాటుచేయబడినది సభ్యులకు
అమాడెక్ రైల్వేముగ్గుచేయు విషయము ముగియబడెను.

తర్వాత పట్టుకొ తర్వాతను వెయిటింగ్ హాలునకు
తీసుకొనిపోయిరి. అక్కడ జనం డి లిడేరేకుండుటకు, కేటె
రీగొలిపములు జరుగకుండుటకు ఏకాట్టుచేసిన విధముల ని
యమం పంపించిరి.

బెంగాలు గవర్నరు గారి కొత్త పత్త

రెండవ భాగము

మంత్రులుగావలయునా లేదా? ప్రభుత్వ భవనమునందు సంప్రదింపులు

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 7 - మంత్రుల జేతనముల చట్టమును గురించి బెంగాలు గవర్నరు గారు ఆవలంబించవలసిన మార్గమును గురించియు కాసన సభయందలి వివిధ రాజకీయ పక్ష నాయకులతోను గవర్నరు గారు సంప్రదింపులు కొనసాగియు ప్రభుత్వ శాఖలనుండి జరిగిన అన్ని దెలియుచున్నది. సమాజేతముందు స్వరాజ్య ప్రతినిధులను హాజరైరి.

వివరములు

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 8 - దొరతనమువారి భవనమునందు నిన్న జరిగిన సమాజేతమునందు వివరములనుబట్టి బాడ సమాజేతము సమకూర్చుటకు గవర్నరు గారి అంగీకారముపై ఆంతరంగిక కార్యదర్శి బెంగాలు కాసన సభయందలి ఎల్ల రాజకీయ పక్షముల వారికిని ఆహ్వాన లేఖలను పంపింపింపి చెలియుచున్నది. గవర్నరు గారి ఆంతరంగిక కార్యదర్శి బంపిన లేఖయందలి విషయములు దిగువను బొందుబర్లుబడినవి -

మంత్రుల జేతనముల విషయమున దీనికొనవలసియున్న చర్య విషయమున గవర్నరు గారు కాసన సభయందలి రాజకీయ పక్షములతో సంప్రదింపులు భువనపరిచించిన గవర్నరు గారు ఆహ్వానించుచున్నాడు.

మంత్రుల నిర్ధారణ విషయము, ఎవరినైనను నియమించిన యెడ, సమాజేతముందు చట్టపరమైన దిగువ సుదూరంపరచిన చెందునారాశములపై కాసన సభయందు స్పష్టముగ అభిప్రాయమును చెలియజేయు అదనుయున్నట్లుకు గవర్నరు గారు ప్రయత్నించుచున్నారు.

(1) బెంగాలు కాసన సభకు మంత్రులను నియమించుట యిష్టము లేదా?

(2) మంత్రులను నియమించవలయుననిన యెడ వారల జేతన మొత్తం యుండవలయును. అను నిరెందు ప్రశ్నలకును కాసన సభయందు అభిప్రాయమును గావలయుననిన గాంధీ రాష్ట్రీయ గవర్నరు గారు, లిట్టె ప్రభువు, గోరుచున్నారు. వ్యక్తుల అభిప్రాయములతో యెంతమాత్రమును సంబంధము లేకుండ నిరెందు ప్రశ్నలను చర్చించవలయును. నాథులై సంకల్పముగ, ఆదాన వ్యయ పట్టిక కాసన సభయందు ప్రకటించియున్నట్లుకు మొదటి ప్రశ్న అంగీకరింపబడినయెడ, ప్రజామిత్ర శాఖ పరిపాలన కొరకు ద్రవ్యమియ్య కాంక్షను చేయవలసినదిని కాసన సభయందు గోరుట కుముందే మంత్రుల నిరకామముచేసి మంత్రులు కాసన సభయందు ఆహ్వానమును మారగొనినదియు లేనిదియు కాసన సభ వ్యక్త పరచుటకు వ్యతిరేకమును. ఫిబ్రవరి 7-వ తేదీ శనివారమునాడు 12 గంటలకు ప్రభుత్వ భవనమునందు జరుపబడు సమాజేతమునకు మిగిలిన హాజరై యీ సాధారణములపై కాసన సభయొక్క తీర్పును దీనికొనవలసిన అక్షమైన మిగిలిన నిచ్చినయెడ భువనపరిచించిన గవర్నరు గారు సంకల్పించెదరు. బెంగాలు కాసన సభయందలి వివిధ రాజకీయ పక్ష నాయకులకును యీ లేఖ పంపబడెను. సమాజేతమునకు హాజరైనవారిలో సర్ విల్లె బిశేరె, విల్లె యర్సె, జే. యం. నేకెగెట్టె, కె. గాన్తెంకర రాయ, నవాబులీ చౌదరి, ఎం. కె. పట్టాచారి, బి. రేంద్ర నాథ బాను, బి. చక్రవర్తి, యన్. సి. సెన్, డాక్టర్ విదాక చంద్ర రాయ, కుమార్ సాహిబ్ సేఖరేంద్ర రాయ డాక్టరు ప్రభాకర సాహెబ్ గార్గలలు.

సమావేశముయొక్క ముఖ్యోద్దేశము

మంత్రులుగావలయునా లేదా అను విషయమున స్పష్టమైన అభిప్రాయమును బెంగాలు కాసన సభయందలి గ్రామీణులకు ముఖ్యమార్గము నవలంబించుటగాను ముఖ్యముగ యీ సమాజేతము గావించబడినది ప్రభుత్వమున బెంగాలు గవర్నరు గారు నుడిసిరి. ఈ విషయము పరిష్కారము నిమిత్తము వెతుక కాసన సభయందు బెట్టబడినప్పుడు మరికొన్ని వేరు కారణములచే విషయ ప్రాముఖ్యత ముగిసినదనియు, మంత్రుల జేతనములను నిరుద్ధమీయబడిన కాసన సభయొక్క తీర్మానములను మంత్రుల ఆశ్చర్యకరతనని అగ్రమునుంచు సందేశములు గొన్నిచోట్ల బయలుదేరుచున్నవనియు గవర్నరు గారు చెప్పిరి.

బి. చక్రవర్తి గారి నూచన

అదాయవ్యయ పట్టికయందు, బడ్జెటునందు, మంత్రుల జేతనముల కొరకు ప్రభుత్వము యేర్పాటు గావించవలయునని

సిఫార్సు చేయుచును కొక అసభికార సభ్యునిచే ఉపపాదనము కాసన సభయందు ప్రతిపాదించబడినది, సభ్యుల అభిప్రాయమును తెలిసికొనవలయునని చక్రవర్తి గారు నూచించిరి.

జే. యన్. సేన్ గుప్తగారి జవాబు

అర్ధశతాబ్దము గావించుట మొదలగు కొన్ని సదుపాయములను ప్రభుత్వము గావించినగాని స్వరాజ్యవాదులు ప్రతిఘటనమును విరమింపరని స్పష్టముగ జే. యన్. సేన్ గుప్తా గారు చాటిరి ఒక గంటకాలము ర్యవరిగను బడ్జెటునందు మంత్రుల జేతనముల కొరకు యేర్పాటు చేయవలయునని కాసన సభయందు సిఫార్సు చేయుటకు వోక తీర్మానము ప్రతిపాదించబడుటకు సమాజేతమున దామోదించబడెను. (అ. ప్రె.)

నరబలులు

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 8 - బర్మా గవర్నరు గారు సర్ హార్టులు బట్టగుగాలితో హుళాకాంగులలోనుండు బోయిన బర్మా ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి లీవిన్. కె. గారు, ఒకానొక విలేఖలతో వారి మనభవముల చెలిపిరి నాగులను యడవి జాతివారిని నరబలులు, బానిస పోషకులు మాని జేయవలెనని కోరగా, వారు నరబలిన మానుటకే వ్యతిరేకముగా మార్గము లే యున్నన, దృఢముగ వచనములచేత నగలబలులను మానుటయందు తమయని చ్చును నూచించిరి. తండ్రి తాతలనుండి పారంపర్యముగ వచ్చుచున్న యీ నరబలిన మానలేమనియు, మానినయెడల ప్రాణములకు, క్యవసాములకు, తమ ముఖ్య పౌర విపరీతముల హానులు కలుగుననియు నూచించిరి.

కాని గవర్నరు గారి యంతర్భాగ్య హృదయమునే జూపెను. ఈ హుళాకాంగులను మానుటకు ప్రభుత్వము గా బెట్టి కేంకలను యడగని నుడిచెను కాని సహజమున కొక తప్పు యాపాదును జెప్పిరి బానిసలకు వారి విముక్తి గలగజేసికొని స్వాతంత్ర్య సంపాదించుకొనుటకు, ప్రభుత్వమువారి భవనమున బెట్టబడినట్లుచేసెదరు. తాను తీసికొనిన భవనమునా కానిన నెమ్మదిగ వాయిదాలపై తీర్పుకొనును ప్రతిఫల త్వరమున కొక యాంగ్లో వ్యోగి, ఈ నరబలుల ప్రాబల్యము కెంతవఱకున్నదో జూచుటకు బోవు. గవర్నరు యుపశాసనమును, నాగులు క్రేడ గానేసిరి. కాని విషయము మాత్రము వారి కెంతమాత్రమున చెప్పలేదు.

గవర్నరు యంగమ నావరమున చాలముంది బానిసలు విముక్తి పడెనది ఈ ప్రాంతీయమున నుంపాదించి కొనిన వారలలో, యస్సామునకు 20 సంవత్సరముల క్రింద దొంగిలించి బడినవాడొకడుగలను. వానియజమాని, నాగులచేతిలో జక్కి ప్రాచులంకో గొప్పలనిన స్థితికివచ్చిన సమయమున రక్షించివీరిని జేప్పెను

వేలం నోటీసు

అవినిగడ్డ తాలూకా, కోడూరు గ్రామకావరమున కుర్రా గోపాలకృష్ణయ్య గారు, తన తాలూకు నెం 1849 గల మోటుల నెం 22-3-1924 తేదీన నాల్గవ తొట్టుకెట్టి యింజనరుకు వదిలింపగాని వెళ్లలేదు దర్జీలా ఆయనకు రిజిస్టరు వుత్తరమును యిచ్చినది తీసికొని వెళ్లలేదు కనుక సదరు మోటుబున్న 18-2-25 తేదీన పట్టికగా వేలంవేసి, మిగతా సాముకు జయమియ్య జావానేసి ఖచ్చులసహితముగా వసూలు చేయబడునని యందు జూరముగా తెలియ జేయడమైగది కావలసినవారు సదరు మోటుల బున్న చూడవలసినయెడల యీ లోగావచ్చి చూడవచ్చు

మారం క్రిష్ణయ్య, గుంటూరు

5 నిమిషములలో గుణము
జేహమునందు ఎల్లచోట్లయందును, అనావశ్యము
తన కోమములకు ఎల్లచోట్లయందు 5 నిమిషములలో
గుణము, ధరలు 1-కి 0.8-0.
అన్నపూర్ణ స్టోర్సు, చార్మిట్టపునీమద్రాసు

వెల్లింగుటన్ సినిమా
మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు
7-2-25 శనివారమునండి 18-2-25 శుక్రవారమువరకు
యూనివర్సల్ సినియలు

ది ఘోష్టు సిటీ
కడపటివారము

రాట్ట ముచకంస

గీతిక

రాట్టమే శస్త్రరాజము, రాట్టమే శక్తి
విజయమున గెడునస్త్రంబు, విజుధూర!
కామధేనువు రాట్టమే, కనుక మూల
ధారములే నిశ్చలక్షీరధారలయ!
ఒక్క టేతీగగలపిరి నిక్కముగను
కాట్టమే, విశంతు భక్తితోరమ్యగాన
మనవరకమును మ్రోయింపు దన్నలార!
విమలకుగ్ధోతిరాట్టమే, వెలుగుచున్న
పత్తియేనూలు, మీరలు వడిగదాని
దీప్తికొందింప, మార్గము తెల్లమును!
కాండప్పిరి రదవిలో దళలువడితి
రింక, నీచెల్లననుదారి నెరుగుడెప్పు!
అరయనాద్యంత విరహితమగు వసాది
కాలమున, రమ్యముగు రాట్టగా నరవి,
నూర్యచంద్రులు తారక ల్లవశ్యుక
సల్లుచుండుగు నృత్యంబు సంతతంబు!
ధరణి గృహమునకే యలంకారముఖక
కోభద్రునో, రాట్టమే శుభముగూర్చు
రమ్యభూమిమరయగ రాట్టముండే!
ధరణి ప్రాణాధిక ప్రయత్నమపదార్థ
మేలి రాట్టమే మరయెందు కాదు నిజము!
అతిపరాంతయుక్తి స్థాన విలక్షుగలిని
చేరగోరెడు యాత్రకు, చెచ్చెగనిక
రాట్టమును యోడలోనే, నిరంతరంబు
రయించుకొనించి, శుభములబడయుచున్న!
వరసుసంతోషమును జెందు భరతమాత!
వే. శే

ఎం. ఎస్. రాయగారు
ప్రాంసులో బ్రిటిషువారు ఆశ్చర్యచేసిరి

కామ్యూరు బోగ్వివేక కుట్రకేసు పంచవర్షమున రాయగారిని బ్రిటిషువారు ఆశ్చర్య చేయగోరుచుండిరి. ఇప్పుడు ప్రాన్సుదొరతనమువారు రాయగారిని పారిశుశకమునండి బహిష్కరించగానే బ్రిటిషువారు ఆశ్చర్యచేసిరి రాయగారిని హిందూదేశమునకు పంపెదరు (స్టేట్సుమన్)

నోటీసు

రాయ చంద్రపురం తాలూకా ఆరికేరేవులకాపురస్థులు
బోనాల నరసయ్యగారు నన్ను మురారు పదమూడు సంవత్సరముల క్రిందటి హిందూకాస్త్రవధుని దత్తతచేసికొని ఉపనయన వివాహముచేసి నాదత్తతదర్శిగాను ఆయనకు సంబంధించిన యావత్తొక్కాడ్లలో నేను దత్తుడనయినట్లు వ్రాసి వ్యవహరించి రి తరువాత ఆయన 1923 స్వగిరంలో సర్దుకులెనారు. ఆయన వుత్తర క్రియ అనే ను చేసి తిని ఆయన యజమానికిని నేను హక్కుదారుడను. నాకు గు నా దత్తత తల్లి వెంకటసుబ్బయ్యగారికిని గా వైమనస్యముచే ఆమె నన్ను కష్టపుచ్చే దుర్దైవముతో ఆమె చేసే సినిధమయిన అన్యాయక్రంతములును చెల్లనేరవు నాకు మైనార్టీవలసినది. నేను స్వయముగా వ్యవహరించుకొనుచున్నాను. నాకు శిశురారితమైన భూములు, ఆరికేరేవుల, కొరిపల్లె, కావరం, వెయ్యవకా వంతెనల్లి గ్రామములలో కలవు ఈ భూములు, నాకు ఆరికేరేవులలోగల యిల్లులకు సంబంధించి ఆమెవ్రాసే రెంటికొగితములను చెల్లనేరవు వ్రాయించు సన్నగారు నష్టమును గొంగుదును.
2 ఇది 1 క నాదత్తత తల్లిగారికి వితుల ర్థము బాపకు
దాఖలుపడి యిప్పుడు ఆమె అనుభవములోనున్న రాజమండ్రి తాలూకా మరముండి, నెంకలపూడి, యర్ల గూడెం తాలూకా తాళ్లపూడి గ్రామములలోని భూములకు నాదత్తతదర్శిగారి అనంతరమందు నేను వారసునై యున్నాను. ఆమె సదరు ఆస్తులమీద అప్పు తెచ్చుటగాని వాటిని క్రయవరముగాని యంతమాత్రము హక్కుదారురాలుకాదు. కాబట్టి లోపలెవ్వరును ఆమెచేత ఏ ఆస్తులకును క్రియములు తింఖాలు ఖండగత్తులు కానములు మొదలైనవి పొందకూడదు. పొందెయెడల నష్టము అనుభవించవలసినవారగుదురు.
చామర కోట } బోనాల వెంకటరామమూర్తిరాయలు
31-1-25,

పి. రామారావుగారు,
హైదరాబాదు, పూనమిల్లిరోడ్డు, కీల్ హాకు,
మదరాసు.

మండలి దొమ్మినేరము

తీర్మానము చేయబడినది
నేరపులు శిక్షింపబడిరి

జి. సి. బి. ఎ. కాంస్లిలు గౌరవతో శాధిపతి
శిక్షింపబడినవారి లొనుకడు

మాండలి, ఫి. 17:— మాండలి జిమ్మినేరమునందు మాన్సి గారిచే తీర్పు నేడు చేయబడినది. ఆగష్టు 17వ తేదీయందు యు. ఉ. త్రమగారిని ఈశోరియటకు మార్చుగావించబడి వారిని యనున పోలీసువారి ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించుటచే గెలిగిన దొమ్మి యందు యిద్దరు పోలీసువారి మరణమును, పోలీసు నూపరిం తెం డెంటుగారిని మరియితలగుగెలిగిన గాయములుపడెను. ముప్ప డిముగ్గురు ఆరెస్తుకాబడిరి. ప్రత్యేక న్యాయస్థానమందు పియ ద్దుగారు 21 మందిని విచారించి అక్రమసంఘములకు జైదినవార నియు, ప్రణాపాయములైన దెబ్బలనుగొట్టిరను నేరములపై 15 రు పెనమునకు కమిటు చేయబడిరి. ఈపదేనైదుగురిలో నల్లరు నిర్దోషులని విడుదలజేయబడి పదునొకండుగురు శిక్షింపబడిరి. పదునొకండుగురిలో ముగ్గురుకు యేడుసంవత్సరములును, ఒకరికి తొమ్మిదిసంవత్సరములును, ఒకనికి నాల్గ్సంవత్సరములును, ఒకనికి మూడుసంవత్సరములును, యిద్దరుకు ఒకటిన్నర సంవత్స రములును, యిద్దరుకు ఒకసంవత్సరమును కఠినశిక్ష విధింపబడి ను. బర్మాసంఘములయొక్క సామాన్యసభ కాసనసభా బహి ష్కారవాదపక్షముయొక్క గౌరవ (G, C, B, A, Council) కోశాధిపతియు నైనయు. ఓ. ఆంగు గ్యాగారు బందింపబడిన వారిలోనొకరు. ఏడుసంవత్సరములు శిక్షింపబడినవారిలో గ్యా గారుకరు శిక్షింపబడినవారిలో యిద్దరు బాధ్యసన్యాసులు గలరు.

శాసన నిర్మాణశాఖ

నూతనశతయుక్త ఆదనపు కార్యదర్శి

ఫిల్మి, ఫి. 17:— శాసన నిర్మాణశాఖ యందు డిప్యూటీ కార్యదర్శిగనున్న యన్. సి. గుప్తాగారు ఆదనపుసంయుక్త కార్యదర్శిగ ఆరమాసములు బనిజాచుటకు నియమింపబడిరి. (ఆం. ప్రె.)

వ్యాయా మవినోదములు

లాహోరు, ఫి. 17:— పంజాబు ఒలింపిక్ పంచాయితీ జరిగినది. పంచాయితీల జాబితాను చాలమంది జనులు వచ్చిరి. 100 గజములు, ఏటవెత్తులు, 16 పౌణుల యినుపగుండను దూర ముగా విసరుట మొదలగున వినోదము జరిగెను. గవర్నరుగూడ మాచుటకు వచ్చెను గెలిచినవాటి గవర్నరు బహుమానముల నిచ్చెను కుస్తీలగూడ జరిగెను.

మ ద రా సు వార్త లు

మద్రాస్ లేబర్ యూనియన్:— పెరంబూరు జారస్సు, కోసపేట, ఎడ్వర్డు పార్కులో 12 తేదీలందు 5.30 గంటలకు వై యూనియన్ వారి యాజమాన్యముక్రింద ను రేంద్రనాథార్య, కళ్యాణగుండెరం మొదలియార్లు గా ర్హిపన్య సింతురు.

(పబ్లిక్ మోరల్సు) జనుల నీతివివరము:

జె. ఎం. సి. ఏ. ఆడిటోరియంలో 14 తేదీ ఆదివారము 6 గంటలకు బహింగసభలో మిస్ ఎడిత్ సి గ్రేగారు ప్రజల నీతిప్రవర్తననుగూర్చి టి. బోయార్ గారి అధ్యక్షతక్రింద నుపన్యసింతురు.

రాష్ట్రపోకలు:—

గవర్నరు గారు పదివారముతో హను పేట ఎగ్రికల్చరల్ ఫార్ము యాచుకు వెంసుగూరు వెల్లిరి. ఆర్. డి. ఏ. వై. డి. గారు (ఎగ్రికల్చరల్ డైరెక్టర్) గూడ వెంసు గూరు వెల్లిరి. పో. ఆర్. వెంకటరత్నం, బాయుడుగారు పితాపు రంకు, డి. బి. పి. శేకనర్ గారు గుత్తికి, రా. బి. ఏ. యస్. కృష్ణారావు గారు నెల్లూరుకు రా. బి. పి. వి. రంగారెడ్డిగారు కర్నూలుకు టి. ఎం. బాస్ గారు సికిందరాబాదుకు వెల్లిరి.

మాలానా హజరత్ మోహినిగారి స్టేటు మెంటు

దౌర్జన్యము నేనన్నడు పురికొల్పుటలేదు
సంపూర్ణ స్వతంత్రవాదుల ప్రవర్ధనము

సాంఘికప్రాతినిధ్యము మొదలగు అల్పవిషయము
లందు జిన్హాలజపతిరాయలు పోరుకొననిందు

ఖానుపురము, ఫి. 17:— అహమదాబాదునందు నీయబడిన ప్రసంగమునందు దౌర్జన్యమును త్రేలింపింపన్నట్లు వార్తాపత్రిక విమర్శనములు నూచించుటచే, స్వరాజ్యసంపాద నమునకు రైతులును కార్మికులును గెలిగిన సంస్థయే జయప్రదము గ గవ్యస్థానము జేరగలదనియు, రైతులుపన్నులు చెల్లించుట నిరాకరించి, కార్మికులు పనులుచేయుట మాని సమ్మెకట్టి, శూద్ర అనస్థాయందు మానసంరక్షణగౌరవ దౌర్జన్యము బయలుదేరునని సం దే హ ము మా ని ఆ స హ యో ద య మ ము అనిలంఘించుటచే స్వరాజ్యముచే కూ రు న ను వా రి న స్మృ కమును మాలానా హజరత్ మోహినిగారు తిరిగి స్పష్టముగ తెల్పిరి.

ప్రజలను నీడించుటచే సంఘర్షణయం దొకప్పుడు దౌర్జన్యము సంభవించినను మాలానాగారు రంతకపాటింపరు. బాన్స్వారి కార్యక్రమమును మహాత్ముడు విరమించినప్పుడు అందుపై వారు గావించిన విమర్శనహామందలి అభిప్రాయములయొ స్యాతంత్ర్య యోధమున తుదిరంగమునందు దౌర్జన్య సంభవ మనివార్త మై నదని మాలానాగారి అభిప్రాయమైనను, యేహావమైనట్టి దౌర్జన్య ప్రవర్తనములను వారుగావించుట లేదని మోహినిగారు తెల్పిరి.

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదులు

కాంగ్రెసు మతము అస్పష్టముగ నున్నదనియు, 'స్వరా జ్య' అనుపదమునుచుటయును గురించి చెప్పెను. గాని వారి వలె అభిప్రాయములు గలవాని కాంగ్రెసు విందులు గావించు బురాకటితోటి యోధమునం దుపయోగించుచు, ప్రాబల్యము హెచ్చుచున్న సుతంత్రపక్షమువారిని అదిమిపెట్టితిమని కాం గ్రెసువాదులు చెప్పుటకును మాలానా మొదలగు వారియొక్కొన రుఅని తెల్పెను. కాంగ్రెసువాం కోరికలను నిరసించినచో స్వాతం త్ర్యపక్షమును ప్రభుత్వ మధికకాలము ఆగచియుంచజాలరు మహాత్మాగాంధీ మొదలగువారు సామ్రాజ్యస్థ స్వపరిపాలన కంగీకరించినను, వారికిని వారిఅభిప్రాయములనంటి కాంగ్రెసు వాదుల నునములను కొప్పింపకుండ జేయుటకు, "బహిష్కార మను" శబ్దము యింగ్లీషువారిమనము నొచ్చునను రీతిని మహా త్ముడెట్లు ఆతేషించెనో అట్లు వారిమనములను నొప్పించ కుండుటకు సామ్రాజ్య స్వపరిపాలనము గావలయునని వారు సాటింపుటలేదని మాలానాగారు నడిపిరి.

కాంగ్రెసును విడుచుటకు హేతువు

తుది అదర్శనము తాత్కాలిక కార్యక్రమము కాంగ్రె సు అనిలంఘించుట విరమించెన. అందులన మాలానాగారు కాంగ్రెసుతోటి సంపర్కమును నడులుకొనిరి. నూలుబడికుట యు ంద్రు ధరింపనలయునను నిర్బంధమును మాలానాగారికి గిట్టనిందున వారి కాంగ్రెసు సభ్యత్వమును రాజానామా నివ్విరి.

సాంఘికతగవర్తలను ఖండించుట

అఖిలపక్ష సమావేశమునందు బాల్కా నమికి గౌరవ ము ను దెలిపి, తెం గా జుండు ను పంజాబునందు అధికసంఖ్యగల ప్రాతినిధ్యముగావలయు ననుట చర్చించుటయం దర్థములేనియు ఇందువిషయమై పంజా ము నిర్ణయమయియు, యారెండు కాసనసభలందును అధికసంఖ్యా కులకు భేదమత్సల్యముగ నుండుచే మూడవపార్టీయను ప్రభుత్వ మున రేండుపార్టీలను అదిమిపెట్టెదననియు తుదకు సర్ స య్యర్ అహమదుగాటి విధానమొనర్చుటకు అనిలంఘింపకలను నవ్వుననియు మాలానాగారు తెల్పిరి. ప్రభుత్వమునకు అధికము గ సహాయముచేయు పార్టీ వారే కాసనసభలందు దధికసంఖ్యాకులు గ నుండెదననియు, ఏకాగ్రీయ కాసనసభయందును మహాత్ము డీయలు అధిక సంఖ్యాకులగు సభ్యులగులవారు గాజాహినియు మోహినిగారు నడిపిరి. ఇందుకు ప్రతిఫలముగ మూడవపార్టీ హిందువులకు మహాత్ముడియలకు లొంగవలసియున్నని ంది అభిప్రాయము జిన్హాలజపతిరాయు వంటివారు సాంఘికవిష యములగౌరవ పోరాడుటయందు పాల్గొనుట సంభవించుటను

జూడ వారికి ఏమింపుగ నున్నదనియు, ఇట్టి సాంఘిక స్వలా భముల విషయమునబోరాడుట వారి స్వభావమునగు విశదమైన దనియు, యాభివ్యాయముల బహిష్కారమునిమి త్తము పోరు వదలి రనియు మాలానా హజరత్ మోహినిగారు నడిపిరి. (ఆం. ప్రె.)

సర్ సెప్టన్ బ్రాంకరుగారు
ఆర్యాబు, ఫి. 17:— నేడు ఉదయము 9.15 గం టలకు సర్ సెప్టన్ బ్రాంకరుగారు కలకత్తాకు ప్రయాణమై పోయిరి. (ఆం. ప్రె.)

భారత శాసనసభ

నేటి కార్యక్రమము
ఫిల్మి, ఫి. 17:— భారతశాసనసభ నేడు తిరిగి స మావేశమై అతిస్పల్లకాలములో కార్యక్రమమును బూరిగావించెను. ఒక అరగంటకాలములో వినయున గావించుటలపిన కార్యక్రమము ముగిసెను. ఆగం లు గా ప గ ము కాల ము 480 ప్రశ్నలకు సమాధానము ప్రభుత్వముపెట్టుట, బలైన విస్తారముగ సమావేశమును సభ్యులు హాజరుకాలేదు ప్రేక్షకుల గలరీం దెరుగు లేదు.

నూతనసభ్యులు
నూతనసభ్యులు టి. యస్. మాయీ, ఎ. మారుగార్లు ప్రమాములను దీసికొనిరి. అడుగబడిన ప్రశ్నలలో త్తేల్వ పరిపాలనవిషయమున బెక్కుప్రశ్నలు వేయబడినవి.

గోస్వామిగారి ప్రశ్న

కన్యాలు తంపతులు రాజాగారి అతిథులుగాకపోయిన నను వారి ప్రస్తుతము భారతదేశమందు గానిందున్న పర్యటనమునందు భారతదేశముయొక్క ఖచ్చిత ప్రత్యేక రైల్వేయం దు పర్యటనము గావించుట నిజమేనా? నిజమైనచో వారే. అట్లు చేయుచున్నారా?

డెన్నినలే గారు.— రాజకుటుంబమునకు జైదినవారల గౌరవాధ్యక్షుగ యిండియాప్రభుత్వమువారి నూచుటపై వైశ్వ కంపెనీలట్లు గావించుచున్నదని డెన్నినలేగారు పేర్కొనిరి. (ఆం. ప్రె.)

అంబత్తురులో పట్టపగటిదోపిడి

నిన్నటిదినము (17-2-25) అంబత్తురులో ఒంటిగంటకు, జి. టి. యమ్. ఆఫీసులో ఉద్యోగియైన మణ్సుఖంతులలి యార్ అనువానిఇంటిలో అయిదుగురుమనుష్యులు ప్రవేశించి దోపిడిచేయమొనపెట్టిరి. వెంటనే ఇరుగుసొరుగువారు నేర ఘటన తెలిపింది బంధించి పోలీసువాకి అప్పజెప్పిరి. శారన సభ్యులై నిమ్మజాతిపక్షమున పనిచేయుచున్న శ్రీయుత వీర య్యకొగారును ఆవోటికి వచ్చియుండి తమ యువచరులనుపంపి మరికొంతమంది నేరఘటన కొరట్టూరుదగ్గర పట్టుబడజేసెను. ఈ నేరమునకు సంబంధించి మరియొకరినిగూడ అరెస్టుచేసెనని తెలియుచున్నది ఇట్టిపట్టుటగటి చొర్యము చెన్నపట్నమున కు సమీపమునజుగుచున్న జులు ఎట్లు నెమ్మదిగా జీవితంతో తెలియనున్నది పోలీసువారు బాగుగా పనిచేసి కాంటి నెలకొలుపుదుని నేడుచున్నాడు. (విలేఖు)

పి. ఆర్. కాలేజి ఓలు బాయన్ ఎసోసియేషన్

పరాక్రమ ౧౦ బాకా ౧౧ ఓలు బాయన్ ఎసోసియేషన్ వ పనిదర్శి హెచ్. 1 తేదీన జనవరి ౧౧ ప్రా విద్యార్థులం దు 1-0-0 చందాకట్టి మొంబ్బగా చేరవలెని కోరుచు సరి యుక్త కార్యదర్శులు మాకు వ్రాసిరి:—

అఖిలభారత ప్రత్యక్షాపక సంఘసమావేశము

డెల్మి, ఫి. 17:— ఈసభలో గావించబడిన తీర్మానములు, కార్యనిర్వాహకసభ యవారిని తమ సంఘముకు ప్రభుత్వ మువారిచే విజ్ఞురు జేయుచుటకు బయల్పరింపవలెననియు, ప్ర తిజ్ఞామందు సీతకుమ యుద్ధోగీయుల సంఘములు ప్రత్యేక ముగ ప్రజలులకు గోరుదుల్పకరియు, సత్రివాహుటలకు నాఖులకు జీతిములను మోద్దించి, దానిద్వయభోగియైయుండు యు, గృహసౌకర్యములనింకిను గలగజేయుటకు వారికిదు యుజుండుంచ్చును, 'నీరసేను' వినియూర్నేప్) అనుట కు బయలు 'తిక్కువజీతగాంధ్రు (లోయర్ స్టేప్) అనివార్చన లయననియు తీర్మానముజేసిరి.

గోదావరిజిల్లా బలసరచుట

ఢిల్లీలోనున్న కవుస్థులు ఆఫ్ స్టేటు ఆను రాజకీయసభకు
 ఇంకవరకు గౌరవనీయులగు వి. యస్. శ్రీనివాసకృష్ణగారు
 మన రాజధానినుండి యెన్నుకొనబడిన సభ్యులుగా నుండి దేశ
 లోగ్గయులేక రాజీనామా యిచ్చినందున తాత్కాలికము భారీ
 వచ్చినది. ఆపవనికి సుప్రసిద్ధ కాంగ్రెసు పక్షపాలకులును,
 ఆంధ్రరాష్ట్రీకు స్వరాజ్య పక్షమునకు అగ్రాసనాధిపతియు
 చెన్నపురి హైకోర్టు నేతలును, యూనివర్సిటీ సభ్యులును, ఆ
 యిన మహారాజశ్రీ జేమవరపు రామదాసుపంతులుగారు అధ్య
 యక్షులుగ నుండవలచి ప్రకటించియున్నాడు. ఈయన దరఖాస్తును
 హిందూ, స్వరాజ్య, ఆంధ్రప్రతికలును, ఆంధ్రదేశముందలి
 యితర వార్తాపత్రికలును, తంజావూరు మిరాశీదారులును ఈ
 త్యాసుముతో నాకూదించినారు. ఆంధ్రమండలమున శ్రీ
 రామదాసుపంతులుగారి ప్రజ్ఞావిశేషములను, దేశహితైక కా
 ర్యాచరణ దీక్షను, జాతీయవాద పక్షపాలమును, స్వలింగతా
 భిలావను ఎరుగనివారు లేరు. ఇంకవరకు కవుస్థులు ఆఫ్ స్టేటు
 లో పంతులుగారికిండి సభ్యులు స్వల్ప సంఖ్యాకులగుటవలన
 అస్సంఖ్యీ సభలోవలెగాక సచుకు ప్రజాపక్షవాదము సక్యకుగా
 వివరమునున్నది. సర్వవిధముల సమర్థుడు, అగుకూలుడు, అద్భు
 తదనవాడు జేశసేవచేయు సంసిద్ధుడై యున్నప్పుడు అట్టివానికి
 దగు ప్రోత్సాహ మొసగుట మనకు కర్తవ్యము గాన మిమొద
 తివోటును శ్రీరామదాసు పంతులుగారికి దయచేతువలెనని
 మిక్కిలి కోరుచున్నాను. మివోటునెబరు వోటుకాగితము
 మీకు గవన్న మెంటు ఆఫీసునుండి తిప్పాలో కాగలదు. దానిని
 తప్పక వినియోగింపుడు

* * *

అభ్యర్థి రామదాసు పంతులుగారు
ఓటర్లకు వాసిన లేఖ

ప్రేమకాన్మిలులూ ఖాళీస్థానమునకు నేను అభ్యర్థిగా నిలబడితినిని మీకు యిదివరకే విశేషపరచుకొన్నాను. ఈమిన్నిలూ నేను పోటీగా నిలబడుటకు, ఇదివరకాకాన్మిలులూనున్న జాతీయవాదుల కూతగా నుండి, వారిసంఖ్యలూ నింకొక్కజాతీయవాది చేరినను మంచిదేగదాఅనియూహించుటయే కారణము. అనేక రాజకీయసంస్థలందు బాధ్యతగల స్థానముల నాక్రమించుచు 25 సంవత్సరముల నుండియు నేను కాంగ్రెసువాదిగా నున్నాను. కొన్ని సంవత్సరములు కృష్ణాజిల్లా సంఘముతరపున నేను కృష్ణాపరికా సంపాదకుడుగా నుంటిని. అఖిలభారత జాతీయోప సంఘమునందును, స్వరాజ్యపక్ష సాధారణసంఘముందును నేనొకసభ్యుడను ఆంగ్లస్వరాజ్యపక్షమునకు నేనధ్యక్షుడను. స్వరాజ్యపక్షమువారి ఆశయములందు నాకు నమ్మకముకలదని వెల్లడించునపుడు నేను ప్రత్యేకముగా ముందుచేయు బోవు కార్యక్రమమును వివరింప నవసరములేదు. జాతి మత స్నేహభావాభివృద్ధికి, హిందూసంఘసంబంధ మగు విషయములందు, ప్రత్యేకముగా, రాష్ట్రాధికారుమును తగ్గించుట మొదలగు రాష్ట్రీయవిషయములందు, నేను పదినుంది విద్యాధికులు సేవాసమితిగా వ్యవహరించగలను.

కాంగ్రెసుగాక మిగతా రాజకీయ, సాంఘిక సంస్థలతో నాకు అత్యంత సంబంధముగలదు అందులో రెంటి పేర్లు మూత్రము తెత్పెదను. ఒకటి మదరాసు మహాజనసభ రెండవది మదరాసు హిందూమహాసభ మొదటిదానికి నే నుపాధ్యక్షుడను. రెండవ దానికి సాధాగ్రంకార్యదక్షిని.

రాజకీయవిషయములందే గాక మిగతా విషయములందుగూడ నేను మిక్కిలి ఎటుపడుచున్నాను. సహకారోద్యమములా, మదరాసు నగరములాకల ముఖ్యములైన మదరాసు సెంట్రల్ అర్బన్ బాంక్ డైరెక్టును కుపాధ్యక్షుడుగా నుండియు, తిరువనీ క్షేత్రీ ఆర్బక్ ఓ-ఆఫరేటివ్ స్టోర్సు డైరెక్టురుగాను, లీగల్ ఎడ్యుకేషనుగాను ఉండికృషి సల్పుచున్నాను. సెనేటును, ఎడమిక కాన్సులుగాను సభ్యులనుగా నుండి

నాడేమిటా కొన్నిటావారు విచారణార్థము నియమించు సంఘము
లందుగూడ సభ్యుడనై, పరిశోధన, దేశీయభావలు, మొదలగు
విషయముల ప్రశ్నోత్తరములు ఉన్నతవిద్యార్థినిష్ఠికి విశ్వవిద్యా
లయమువారికి తోడ్పడుచు పాటుపడుచున్నాను. “దేశభావ
లందు బిద్య తప్పక చెప్పవలె” అను విషయమున నేను ప్రత్యే
కముగా పోరుచున్నాను. మదరాసు ఆంధ్రవిద్యార్థి సంఘము
నకు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ విద్యార్థిసమాజకేఫాయ్ సంఘమునకు నే
నధ్యక్షుడుగా నుండి గ్రామపునర్నిర్మాణసంఘముల నేర్పాటు
చేయుచు విషయమున నామిత్రులగు, కట్టమంచి రామలింగా
రెడ్డిగారి సలహాల ననుసరించి, పనిచేయుచున్నాను ఇట్లే అనేక
విషయములందు తాముతో దేశసేవ చేయుచున్నాను.

మీరూ వన్ను విశ్వసించి కొన్నిసభ్యునిగా నెన్నుకొంటున్నారని వాళ్ళకి వంచన లేక మీతరపున పోరాడుదు మీరు నాకు చేసిన సాయమునకు తగినవా డనిపించుకొన బ్రయత్నించెదను.

ఇట్లు మీ విశ్వాసపాత్రుడు,
జేనువరపు రామదాసు.

కన్నాడురాజుదంపతులు

వెనువరు, ఫిబ్రవరి 1:—అర్ధరరాజుదంపతులు ఖైబరు
కనుమః జూడబోయిరి. అచ్చట వారు సేనాధిపతి లాచిగారు
వారి యుద్ధోగీములచేతను గౌరవింపఁ బడిరి. పిమ్మట అప్పుడు
సరిహద్దులఁ జూడఁబోయిరి. అచ్చటనుండి వచ్చుచుండగా,
అప్పుడు స్థానములోని యాంగ్ల ప్రతినిధి వారిని, గౌరవించెను.
వారి తండ్రిగారి స్మృతతనవ్యము, రాజదంపతుల కధిక గౌర
వముజేసి, సంతోషస్వాంతలుఁ జేసిరి. ఇచ్చటించు గాల
క్షేపముఁ జేయుదురు.

కీ రిశేషులగు కరీంభాయి యి బహీముగారు

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 6:—నర్ కరీంఖాన్ యిబ్ర
హీముగారి మరణమునకై విచారించుట కుషేక్ గారిచే నేర్ప
ఱుపఁబడిన సభకు గవర్నరుగా రధ్యక్షతవహించిరి. అన్ని పక్ష
ములవారును సమావేశమయిరి. ఆందరును క్రిరీకేఫులను జూగ
డిరి. గవర్నరుగారు మాట్లాడుచు, క్రిరీకేఫులు తాను పని
జేసిన యన్నిచోట్లను కూలివారల త్రేమమునకై చాల పాటు
పడెననియు, మహమ్మదీయుల విద్యాభివృద్ధులకై చాల పాటు
పడెననియు, తానమందు చాలసనమును వెచ్చించెననియుఁబలికి
యెంతయుఁ బ్రశంసించిరి. మహమ్మదీయులందరును, వారి నను
గమించుటకు గోరిరి.

దేంగాలు విరక్షకం పెసినారు మరొక యినుపప ర్మమును
హిందూదేశమందు వశబతుకొనఁగలరని కొన్ని ప్రక్షిలలో
బ్రదురింపబడిన వార్తనుగూర్చి యినిషయమున, తాతాకం పెసిన
వారితో సెట్టింబంధము లేదని తెలిపిరి.

శ్రీ దాసు

జాంబాయి, ఫిబ్రవరి 6:— అంగ్లదేశమునుండి బనవరి
22 వ తపాతో వచ్చిన 'యేడెను' ఓడలోని, తపాతో
దైనా' ఓడ నేను జాంబాయికి 11 గంటలకు చేరను.

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 6:—‘మేడియా’ ఏడవ జనవరి 24 వ తేదీ బొంబాయి తపాలుతో బయలుదేరి ఫిబ్రవరి 6 వ తేదీ ఉదయము 7 గంటలకు మార్నెల్లు చేరనది.

ఆ ఓడపై ప్రయాణముఁ జేయువారలు లండనునగరము
నివారము సాయంత్రాలమునకు జేరుదురు. ఉత్తరములు శని
వారము ప్రార్థన యియ్యబడును.

మరణము,

తెలుగువారు, శ్రీమద్రామాయణము :—దీక్షాపాదులు గారు చనిపోయినారు.

ప్రతిజ్ఞం

రంగూను, ఫిబ్రవరి 8:—బ్యాంకులోని ప్రత్తి యీ సంవత్సరము 325,000 యొకరములందు జల్లిరి. కాటామనము వెత్తుగానేయున్నది. పంట పనిబడి బాగుగ నేయుండవచ్చును. 125,00 టన్నుల ప్రత్తి 70,000 శేర్లు పండవచ్చును.

కొత్త బీమ్ కేషను

దెల్లి, ఫిబ్రవరి:—భారత ప్రభుత్వమువారు యిండియా కేబినెట్ టెలిగ్రాఫిక్ కం-మిషనరీ ప్రొత్తక్షమను (వాయుచార్ల ప్రసాదచెడిది) కట్టుట కొప్పుకొనిరి.

నాగపూర్ రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకా ర్పరలు చేయబడినది)

నోటిసు

ఈదిగున తెలుఁబడిన నిశ్శేధించబడినట్టియు,
పురాతన మైనట్టి రైల్వేస్టాండులు ఖరీదాలో రమా
రమి 2400 టన్ను కంపెనీ ఆవరణయునందున్న జన
రలుస్టాండునందు ఖరీదా పూరులోనున్న రైల్వే ఆక్షనీ
డ్లు, మెన్బర్సు బలిమోరియా బ్రదర్సు వారిచే
20-2-1925 తేది నాడును, తరువాత తేదులందును
వరుసగా ఉదయం 8 గంటలనుండి బహిరంగ
వేలమువేసి విక్రయించబడును.

అమ్మకము పరశ్చులకు డిప్రీక్తు ఎంజినీరు,
సెంట్రల్ డిప్ వోజల్సు, లేక మెనర్సు బిలిమోరియా
బ్రదర్సు, రైల్వే కంట్రాక్టుదారులు, ఆక్షనీరులు,
ఫిరంగ్ పూరు, మిగాసములకు వాసన బడయగలరు.

వివరములు

వివరములు		రమారమి
		పరిమాణము
		మొత్తము
		టన్నులు
1. స్తీవర్షన్ స్టీల్ తొట్ట, బాగుగా నుండునవి, నిరిగినవి వాట్ తునకలు		550
2. (రైల్వే) ఇతర పదార్థములు ఎఫ్. ఎఫ్. టి. డి. హెచ్. అన్ని భాగాలు కోయబడిన తునకలు, చడిపోయిన ఇతర పదార్థములు (రైల్వే)		650
3. అనేక రకముల స్పీగింగు స్టీలు తునకలు		250
4. నానావిధముల టెబ్బు. జి. అండు స్టీలు తునకలు		550
5. పనికొరని గడిమలు, నెట్లు, రెవెల్లు		160
6. సి. ఐ. తునకలు (గాను రిటార్డులు)		80
7. పనికొరని ఫిష్ ప్లేటులు (జి. జి. టి. ఎన్. జి.)		80
8. ఆర్. ఎస్. డాబాకములు (జాయింట్లు పు బారుమాలములు, తూములు (చానల్లు) అంగిల్నుట్సు, నరక ఒడినవి		60
9. పనికొరని ట్రాలిచ్చక్రములు, ఇరుములు		80 జతలు
10. పూచి ఫోలరేలలోను, బకమునందును గల గొలుసులు		6 టన్నులు
11. టూల్ స్టీలు తునకలు		8 టన్నులు
12. బ్రెఫ్ స్టీలు కలక ఉక్కు బీగము చెవులు		20 టన్నులు
13. చిరమి ట్రాన్సుపోర్టు కార్లు, వాటరు కార్లు		7 నెంబర్లు
14. వాటికి సనాయిత్, పెట్రోలు టెన్కులు		1125 ,,
15. పాత స్టీమెంట్ల సంచులు		1500 ,,
16. ఆలండ్రెట్లు (కొంచెము నిరిగిచేరనవి)		4 నెంబర్లు
17. కార్బన్ టెబ్బులు (పాత స్టాకుపరుకములది)		ఒక లాము
18. 5 గలము పట్టునట్టి కౌబి ఇతర పదార్థములు		2000 నెం.
19. పలురకముల చిలర సామానులు		

మితర్,

E-2,45.

భార్యనమ్మి బదులుతిర్చుట

కొరవలలో నాచారము

తంజావూరు జిల్లాలలో నొకడు (కొరవలవాడు) రెండేండ్ల క్రితము తనసోదరునియొద్ద కొంతసొమ్ము బదులు పుచ్చుకొనెనుగాని తానిని తీర్చుకొనకపోయెను. కులాచార ప్రకారము తానియ్యవలసిన సొమ్ముకు బదులు తనభార్యను తనసోదరుని కిచ్చుటకు తలపెట్టెనట. తనసోదరునితో నొప్పకొనెనుగాని వానికది ఎంతమాత్రమును యిష్టముగా నుండలేదు. అప్పటికి విధిలేక యొప్పుకొని పిమ్మటతనభార్యకడకేగి రహస్యముగా పారిపోవుచును రమ్మనిపించెను. అందులకామె అంగీకరింపలేదు. 'తరువాత నామెయను తనసోదరుడును ఒక గ్రామమునకు వెళ్లుచుండగా నతడును వారిచెనుకనేపోయి చీకటిపడినప్పుడు కత్తితో ఆమెగొంతుకొనెను. అంతలో ఆతనిసోదరుడు అడ్డుకొనినందున కంకడు పూర్తిగా తెగలేదు. ఆమెను వైద్యులు గూనిపోయిరి. ఆమె బ్రతుకదని వైద్యులు తలచిరి. అచట నామె మరణ వాఙ్మూలము నిచ్చెను. కాని పిమ్మట దైవానుగ్రహమువలన బ్రతికినది. తాంతుడు పరారియై రెండేండ్లు తాగియుండెను గాని యిట్టివలనే అతడుచేసి కేసుచేసిరి. తంజావూరుజిల్లాజడ్జిగారు విచారణ జరిగినది. నేను నాభార్యను నాసోదరునికి విక్రయింపలేదు. నాభార్య నాసోదరునితో వ్యభిచరించుచుండగా చూచి వారినిద్దరిని కర్రతో కొట్టితిని అని ముద్దాయి చెప్పెను. ముద్దాయి నిర్దోషిని అనిసరలు గూడ తెలిపిరిగాని జడ్జి వానికి 5 ఏండ్లు కఠినశిక్ష చేసెను (ఒక విశేషం.)

పొగచుట్టలను కాల్చుట

పదుమహాంధ్రు కాల్చుగూడ దినుటకు కారణములు

- 1. తీసివలన చిన్నపిల్లలకు దురభ్యాస మలవదుటకు ప్రోత్సహించిన వాడగును.
2. పొగాకు శరీరమును విషమయము చేయును. అది వెంటనే స్పష్టముగా కనబడకపోయినను నిర్ధారణగా శరీరమున విషము వ్యాపించునట కెట్టిసంశయమును లేదు.
3. బాహుబల పంపత్తులగువారు, వస్త్రాదులు, పంట ములలో గెలువగోరువారు మున్నగువారికి చాలనేపు డాపిరిని నిలుపగలకే అపవరము. పొగచుట్టలు కాల్చువారి కాళక్తి నశించును. వారు బలహీను లగుదురు.
4. ప్రపంచమున పొగద్రాగువారికి వికారములు, అనేక ప్రకటనలను మనము చూచుచుండుము. "సిగరెట్లు కాల్చువారు కావలెను" అను ప్రకటన మెచ్చటను కనపడదు. పొగాకు వర్తకులగూడ నట్టి ప్రకటనలను చేసియుండలేదు.
5. "సిగరెట్లు కాల్చువారు మా కక్కరలేదు" అను ప్రకటనమును "ఇచ్చట చుట్టలు సిగరెట్లు వీడియి" కాల్చుకూడదు అను ప్రకటనమును తరుచు చూచుచుండుము. ఇట్టి గర్వావస్థ నలవాటును యువజనుల తల చేసకొనవలెను?
6. సిగరెట్లుకాల్చువారికి దారధ్యముండును. పౌరయమునకు పని మొండై అదిదుర్బలమగును కాని వెంటనేకనబడదు.
7. పొగాకువాసన చాలమందికి సరిపడదు. కొందరికి వాంతులుగూడ వచ్చును.
8. చుట్టలు సిగరెట్లుకాల్చువారికి మేధాళక్తిగూడ డీనించునని చాలమంది పండితులుదలచిరి.
9. ఈవ్యవసాయము దానులగువారు దీనికొరకు చాలధనమును వ్యయపరుచుచుండురు. అది దుర్వ్యయము.
10. తానుచుట్టకాల్చుచు చుట్టకాల్చుగూడదని యితరులకెట్లు బోధింపగలడు? ఇతిగూడ గొప్పవ్యవసాయము. ఒకసారి పట్టుకొనినచో వలసదలదు. 'అందువలన ఆలవడివారు దాని కిడును గుర్తించినను దానిని వలసలేరు.
11. ఈ ఆలవాటులవలన తరుచుగా దుర్మార్గులతో సహవాసమేర్పడును. అందువలన పానము మున్నగువ్యవసాయముగూడ పట్టుపడును. చుట్టత్రాగువారందరు నిట్టినిచకార్యములు చేయరుగాని వేళ్ళతోలురు, జూదరులు, త్రాగుబోతులుమున్నగు నీతిబాహుళ్యులందరును సాధారణముగా చుట్టకాల్చుచుండురు.
12. మంత్రిత్యము, వైద్యము, ఉపాధ్యాయత్వము, న్యాయవాదిత్వము, మున్నగుదేనికిని గూడ చుట్టకాల్చుటయొక యర్హతయని ఎవ్వరును భావింపరు. (న్యాయాధ్యక్షుల సేవలు అడ్డవేటు)

పగలు మనిషి, రాత్రి పెద్దపులి

ఒక మాంత్రికుని హత్య

ఒక సాధువు ఒక గ్రామమునకు భిక్షాటనమునకు తరుచు పోవుచుండెను. ఆ గ్రామమున హిలోయిగుట్టి అనునతని గృహమున నాసాధువు బసచేయసాగెను. కందుకూ అనునతడుగూడ నాయంటనే నివసించుచుండెను. కందుకూకు కడుపునొప్పి బాధ కలిగినది సాధువుచుంతయు పెట్టుటవలననే తన కాబాధ కలిగెనని అతడు తలచెను. ఆసాధువు రాత్రి పెద్దపులియై తిరుగుచు ప్రజలను చంపుచున్నాడని వారసుమానించిరి. వారిద్దరును మరియొకడును కలిసి ఏప్రిలునెల 20-న తేదీ రాత్రి ఆసాధువును చంపిరిని కేసుచేయబడెను. కలకత్తా ప్రాజెక్టువారు కేసు కొట్టివేసిరి. (సర్వెంటు)

ఏనుగుల నైసర్గికము

రరస్పర సహాయము

మనుష్యులలో కొందరికి కుడిచేతి వాలుమును మరికొందరికి ఎడమచేతి వాలుమునందు నటులే ఏనుగులలో కొన్నిటికి కుడిదంతము కొన్నిటికి ఎడమ దంతమువారు ముందును. మెత్తని భూమిలో చెట్లక్షేత్ర కొరకవి దంతములతోనే వెతుకును. ఈదంతములు మగ ఏనుగులకు మాత్రమేయుండెను. మువలి మగ ఏనుగులను అడవినుగులు కాపాడుచుండును. ఒక ఏనుగుకు గాయము తగిలినచో తక్కిన ఏనుగులన్నియును తానికి సహాయముచేయును. అదియన్నియును దానిచుట్టును చేరియుండును. వేసవికాలములో మంచి ఎండవేళ ఏనుగులు గుంపుగాచేరి చాల గంటల నేపటలునే నిలచియుండును. అదియే వానికి నిశ్రావస్త అని నదీ తీరమున చెట్లకొమ్మలు దట్టముగా నల్లుకొనిన చీకటి ప్రదేశముల దట్టల గుమికూడ విశ్రాంతిగొనును. నిద్రలోగూడ నవి చెవులవాడించుచు కాళ్ళను కదుపుచు దృఢముచేయుచు తొండముల నూపునునేయుండును. అట్టివి నిలుచుండుములు పొడవుట్ట నలవలన క్రమముగా గడ్డిగాదము లేకుండ నున్నగా తయారగునని కర్తవ్యుక్తిగారు వ్రాసిరి. (సర్వెంటు)

చీనాదేశీయులు

చిత్రపద్ధతులు

చీనావారిలో సమిష్టికుటుంబపద్ధతి విస్తారముగానున్నది. వారు పంతుకొనివిడిపోవుట గొప్ప అపభ్యాతిగా భావించెదరు. కుమార్తెలను పెండ్లియైన పిమ్మట ఆత్మవారిండ్లకుపంపెదరు. ధనికులును సామాన్యులునుగూడచాలాపాదుపుగానుండురు. దుర్వ్యయమునకు వారంగీకరింపరు. దుస్తుల విషయమునగూడ పూర్తిగా చినిగి వేలికలగువరకు వారు పాతబట్టల నుపయోగించుచునేయుండురు.

అదేశీయున పురుషులు చాల పవిత్రులుగా భావింపబడుదురు. మగపిల్లలను చాల ప్రీతితోను ఆడపిల్లలను సామాన్యముగాను చూచెదరు. అదేశీయున కుటుంబ నామములు నూరు మాత్రమే కలవు. దేశీయులందఱును ఆ నూరుకుటుంబములలో యేదోయొక కుటుంబమునకు చేరియుండురు. వారికి వారిముల పేర్లు లేవు. నెలకొట్టులు మాత్రమే కలవు. ఉత్సవములు వచ్చినపుడు తప్ప తక్కిన అన్నిరోజులలోను దుకాణములను తెరచియే యుంచెదరు. ఇతర నెలపుతనములలో దుకాణములను మూయురు. ఆదివారము నెలపుమున్నగు నెలపులు లేవు. పనివాండ్లు ప్రతిదినమును పనిచేయవలసినదే. తండ్రి అధికారము నిగింతుకము. దానికి చిట్టలందరును తల యొగ్గవలసినదే. తండ్రి కొడుకున కుత్తరము వ్రాసినపుడే చిత్తు కాగితముపైనైన నెటుల నోగికి పంపవచ్చునగాని కొడుకు తండ్రికి వ్రాసినపుడు మంచి కాగితముమీద బాగ్రతగా గౌరవనాచకములగు పదములతో వ్రాయవలెను చిన్నవాండ్లు పెద్దల ఆజ్ఞకు లభ్యులు కావలెను. అన్న తనచెల్లి నొకనికిచ్చి పెండ్లిచేయదలచినచో వెల్లెలు నోకెనగుడదు. అక్క విషయమున తమ్ముడేమియును చేయ వీలులేదు. వయసు నుబట్టి అధికార ముండును. (సర్వెంటు)

బర్మాగవర్నరుగారు

రంగూను, ఫిబ్రవరి 6-గవర్నరుగారు మార్చియాఖరు వారముందు నాలుగు నెలలు నెలపు దీనిని కొని వెళ్లెవరని యూహింపబడుచున్నది.

వివాహమున దంపతులకు సౌఖ్య మెప్పుడుకలుగును?

ఒకదళ గడిచినపిమ్మట ప్రారంభమగును

వివాహమై భార్య కాపురమునకు వచ్చిన ప్రథమదళ (వర్షముల)లో కలుగు దాంపత్యసౌఖ్యము సమగ్రము కాదు. మనసులు బాగుగా కలియవు పరిచయము తక్కువ అనంతపుష్టి మొందు. ఓరిమియు శాంతమును పూజ్యము. అగ్రసామికికము గాన మొదటి పతేండ్లలో ఆరముకలు లేని అనురాగము కలుగదు. అప్పుడు వారసుభవించు సౌఖ్య మొకవిధమగు ఆదేశము వంటిది. పిమ్మట నా ఉద్రేక ముపశమించి మనసులు కుదుటబడును. ఆరముకలుండవు. స్వేచ్ఛప్రభలును, జంతుకొంతు లేకుండ మనసిచ్చి మాటలాడుటకు వీలు కలుగను. కాన నది మొదలు యావజ్జీవమును దాంపత్యసౌఖ్య మవిచ్ఛిన్నముగా కొనసాగును. ఇది జనసామాన్యవిషయము. విలక్షణ ప్రకృతులరుదుగా నుండిన నుండవచ్చును. (సర్వెంటు)

తిండిపోతుయుగము

డాక్టరు లియొనార్డు విలియమ్సుగారు

ఈ యుగము తిండిపోతుయుగము. ఆనవసరముగా మితియెరుగకుండ తిని లోగములను తెచ్చుకొనుచున్నార తినవలసిన వానిని మాని తినరానివానిని తినుచున్నారు. దువికరములని వీరు తినుచున్న పశుకములలో పిప్పియేగాని సారముకొంచము గూడ లేదు. పాలు, తెరుగు, నెయ్యి, చెన్న, మిగడ, పచ్చి కూరలు, బాగుగా పండినపండ్లు యివి సహజపదార్థములు. వీనిలోనే విటమినులున్నవి. ఇవి శ్రేష్ఠతములు. విషపదార్థములే మియును లేవు. వీనిని ముఖ్యముగా తినవలెను.

రెండవరకము బాగుగా ఉడికించిన కాయగూరలు, నిలువ చేయబడిన ద్రాక్ష, కిన్నీరి, మున్నగుపండ్లు, రొట్టెలు, బిస్కట్లుమున్నగునవి. వీనిని నిలువ చేయవలెను. మత్స్య, మాంసాదులు, మిద్యములు, మసాలావస్తువులు మున్నగునవియును కాఫీటీ మున్నగు పానీయములును అభివృద్ధిము.

అప్పుడప్పుడు ఉపవసించి దేహమునకు విశ్రాంతి నొసగుచుండవలెను. అని డాక్టరు లియొనార్డు విలియమ్సుగారు "డినైస్సు అందు అర్దు ఆఫ్ లైవింగ్" అను గ్రంథమున వ్రాసిరి. (సర్వెంటు)

నాభామహారాజు కుమార్తె

వివాహము

మహారాజు సమ్మతింపలేదు

నాభామహారాజుగారు యిప్పుడు దేహాధిమానలోనున్నారు. ఆయన కుమార్తెను కాల్యానరాజుగారికిచ్చి వివాహము చేయుటకు సంస్థానాధికారియగు నాంగ్లేయోద్యోగి నిశ్చయించెను. ఇది చాల అక్రమము ఈవివాహమునకు సేనంగీకరింపను. అని మహారాజు తండ్రివారిగ నంపెను రాజకూర్మి యింకను అప్రాజ్ఞురాలుగాన తండ్రితనమతి అపసరము. అంగ్లేయోద్యోగి నిరంకుశచర్యలు మితిమీరుచున్నవి. (బొంబాయి క్రానికలు)

బీజేబి:—నీరైపోయిన పిర్వమును గట్టి పరచుటకు లోక ప్రసిద్ధి కెందినది. స్వప్నమందు గాని మాత్రముతోగాని పిర్వముస్థితిమగుచున్న యెడల తక్షణం నిలిపివేయును. ముసలితనమును, నపుంసకత్వమును తొలగించి యువ్వన మొనంగును, ఎంత బలహీనుని కయినచో రెండుగంటలలో నరములకు బలమునిచ్చి సుసార కుటుంబ ఆనందించునట్లుజేసి గంతాన మంతులగ చేయును. పుత్రములు రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మాత్రలు సీ1 1కి రు 2-0-0 వి. పి. చార్జీ వేరు.

ఆర్య వైద్యశ్రమం,

1, జైరాగిమహంగిణి, మద్రాసు.

ఆంధ్రపత్రిక

1925-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 9-వ తేదీ

సోమవారము

వైకంఠోద్ధ

నిమ్మజాతులకు వైకంఠోద్ధ పైనడుచుటకు హక్కు నొసగవలయునను తీర్మానమును నిరాకరించినదలకు, తీరువాన్నారు శాసనసభవారి సమావేశ మభినందించజాలము. హిందూ దేశ దృష్టి నంతను ఆకరించుచున్న యీశ్వరహారము విషయమై ప్రజాప్రతినిధు లింత సంకుచితముగ ప్రవర్తించుట, శారవము గానేరదు. నిమ్మజాతుల వారు దేవాలయములో బ్రవేశించగోరుట లేదు. భజన ప్రతిభాజనాదులను వాంఛించుట లేదు. పట్టుకురోడ్లపై నడుచుటకు హక్కునుమాత్రమేగోరుచున్నారు. క్రిమి, కీటక, జంతుజాలమునకుగల హక్కునైనను తమ కొనగవలయు నని, వీరు వేడుచున్నారు. సరుజై, జన్మించినందుకు, వీధులలో నడుచుట కయినను యోగ్యతలేదా? ఇతర తారతమ్యము లేన్నియున్నను, నిమ్మజాతుల దేహములలో సయితము ఇచ్చుడు వసించుటలేదా? బీవేర్వరభేదము లేదని అత్యంతమగు పట్టుదలతో వాక్యార్థముల జేసెడి దిగ్గంతులగు పండితశ్రేష్ఠులు, నిమ్మజాతులలో వ్యాపించియున్న నారాయణస్వరూపుని గాంచజాలరా? గాంధీమహాత్ముని బోలు మహాపురుషుడు తిరిగి మాలకులములో జన్మించి వారి సుద్ధరించువరకు, ఇట్టి దుస్థితిని దొలగించుకొనగూడదా? మతంగుడు, అరుంధతి, వాల్మీకి, నందనుడు, ఆశ్వారాదులు మున్నగువారు దుష్కరించిన కుములు, శాశ్వత సరకకూపమున పడయిండ్లవలయుననుట ఎట్టి న్యాయమో యూహించుకొనవచ్చును.

నిమ్మజాతులు దిగ్గరకు వచ్చిన నదృశ్యమయ్యెడి పవిత్రత, నిజపవిత్రత గానేరదు. అట్టివారి సుద్ధరింపగలిగిన పవిత్రతయే నిజపవిత్రతయగును. వర్ణాశ్రమధర్మమునందు, ఇట్టి నిష్కారణ్య మేములను గనుపించదు. నాల్గువర్ణములు సృజంపబడి ననియు, మరియొకవర్ణము లేదనియు, వేదములును, గీతయు ఘోషించుచుండగ, చెడిపోయిన గ్రాహ్యశ్రీల మూలమున చండాలు రను వేరొకతలము జవించెననియు, ఆ చండాలురే యిప్పటిపంచము లనియు వాదించుట, వివేకముగాని ఆత్మశౌరవముగాని గానేరదు. ఏకులమువారయినను భ్రష్టులగుచో వారిని పునీతుల గావించుటకు ఏర్పాటు లేన్నియో గలవు. ప్రళయంతమువరకు వారి సంతతివారందరును తిర్యగ్గంతువులకన్న నికృష్టులుగ నుండవలయునని, ఏశాస్త్రమును విధింపనేరదు. అహంబ్రహ్మాస్మితత్వమసి ఇత్యాది అఖండసత్యములను వెదజల్లిన వేదమతము, ఒక్క సంఘమువారెన్నటికిని ప్రపంచమున తలయెత్తుకొని దిరుగగూడదని విధించునా? ప్రాచీనగ్రంథములలో వేర్కొనబడిన చండాలాదులును, ఇప్పటి మాలమాదిగలును

ఒక్కరే యని నిరూపించుట కవధికయినను సాధ్యమగునా “చాండాలోస్తుసతు ద్విజోస్తు గురు రిత్యేషామసీషా మమ” అని చెప్పి చండాలునికి సమస్కరించి, అద్వైతసిద్ధిని చెందినశ్రీమచ్ఛంకర భగవత్పాదాచార్యులవారి చారిత్రము నేర్పడి గుణపారమేమి?

అట్టిశంకరుని జన్మస్థాన మగు కేరళదేశము నందు కేడు పంచములయెడి జూపెడి అసహనమును క్రూర్యమును మరియేమూను గాన్పించవు. ఆకారణముచేతనే వైకంఠత్యాగహము లీ ప్రహరము దాల్చెను. ఈవారపు “యంగు ఇండియా” పత్రికలో అస్పృశ్యతానివారణసమస్య గూర్చి యడుగబడినప్రశ్నలకు గాంధీమహాత్ముడు చక్కనిసమాధాన మిచ్చుచున్నాడు. అస్పృశ్యతను నివారించుటవలన, వర్ణాశ్రమధర్మమున కెట్టిభంగము గలుగనేరదు. పలువురుపండితు లీసంగతి సంగీకరించుచున్నందులకు సంతసింపవలయును. గాంధీమహాత్ముడు ప్రబోధము గలిగించువరకు, హిందువులు తమలో సయిదవపంతు ప్రజలకు జరుగుచున్న ఘోరమగు నన్యాయమును గుర్తింపజాలకబోయిరి. నేడు దేశమునందంతటను అద్భుతప్రబోధము గలిగినది. మహాత్ముని యపదేశఫలముగ, వైకంఠత్యాగహు లొనర్చుచున్న త్యాగమహిమ నిరుపమానముగ నున్నదని, పలువురు కొనియాడుచున్నారు. వారు చూపెడి సహనము, ఇంద్రియనిగ్రహము, అహింసావ్రతదీక్ష, సంకల్పబలము, ఎట్టి కఠినపాదయమునయినను క్షరగింపక మానవు. వైకంఠత్యాగహులు తమప్రవర్తనముచే నున్న తజాతిహిందువులయిరి. నిమ్మజాతుల కొనగవలసిన కీసీనపుహక్కులను తిరువాన్నారు శాసనసభవారి సంగీతముచో, వారికిని తిరువాన్నారు సంస్థానమునకును మేలుగలిగెడిది. స్థానిక సమస్యను స్థానికముగ పరిష్కరించుకొనినకీర్తి చేకూరెడిది. ఇకముందు వైకంఠత్యాగహుల సమస్య యగుచున్నది. వైకంఠత్యాగహులు, భారతవర్షమునందంతటను నిమ్మజాతులధర్మమున కనేక భంగుల తోడ్పడకమానదు. భారతవర్షమునందు కనినపు మానవుడయినను అనుభవించజాలని స్వరాజ్యము స్వరాజ్యము గానేరదు. అస్పృశ్యతను దొలగించుటచే, హిందూసంఘమునకు నూతన బలతేజములు గలుగును. నేడు హిందూసంఘమున గనుపించెడి దౌర్బల్యము మటుమాయ మగును. హిందూసంఘమున నిలిచియుండువరకు, ఎందుకును కొరగాని పంచముడు మహమ్మదీయులలోగాని క్రైస్తవులలోగాని జేరినయెడల సన్మానశౌరవముల బొందుట, హిందువుల వివేకదృక్పథమునకు నిదర్శనము. రామకృష్ణాద్యవతార పురుషుల బూజించుచు, హిందూదేవాలయములపై భక్తిజూపుచు, హిందువులమని చెప్పకొనుటకు గర్వపడుచు, ఉన్నత జాతులవారిభూములను సేద్యముజేయుచు, వారియెడ అధికశౌరవమును జూపుచుండెడి పంచముల నావల బౌరద్రోలి, అన్యమతస్థులను అన్యదేశవాసులను సన్మానించుట ఎంతవరకు వివేకమో యూహించినంతనే తేటపడగలదు. గాంధీమహాత్ముడు చెలిపినటుల వైకంఠత్యాగహము జయించి తీరును. తరతరములనుండియు వేళ్లు పాతుకొని యున్న దురభిమానము నెక్క మా రు

వైకంఠము కష్టమయినను, నిమ్మ జాతుల వారు వైకంఠత్యాగహులవలె ధర్మబద్ధులై పాటుబడుచో తాము బాగుపడుటయేగాక హిందూసంఘమునంతను సముద్ధరింపగలరు. తాము చేపట్టిన ధర్మమార్గమును విడువనిచో, వైకంఠత్యాగహులు భావిభారతనిర్మాణ కర్తలుగ నెంచబడుదురని, మహాత్ము డాశీర్వదించుచున్నాడు. మహాత్ముని యాశీర్వాదము సఫల మగుగాక!

లక్ష్మీ బడంబడిక : సాంఘికప్రాతినిధ్యము

ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమునకు గాంధీమహాత్ముడు ప్రతికూలుడని తెలిసినవిషయమే. వీరివలెనే పలువురు నాయకు లీ ఏర్పాటుకు ప్రతికూలురని తెలుప నక్కరలేదు. హిందువులలోనేమి, మహమ్మదీయులలోనేమి యిటుల భావించువారు గలరు. కాని, సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము ప్రజలలో శాంతిని నెలకొల్పి, అన్ని పక్షములకును తృప్తిని గలిగించునంతవరకు, మహాత్ము డీ ఏర్పాటును నిరసింపబోడు. మానవనిర్మాణ మంతయు, కేవల హేతుబద్ధముగ నడువజాలదు. పలువిధమగు రాజీలును, ఒడంబడికలును జేరి, సాంఘిక పరిణామమును నడుపుచుండును. ప్రస్తుతస్థితిలో లక్ష్మీకాంగ్రెసునందు హిందువులకును మహమ్మదీయులకును మధ్య జరిగిన ఒడంబడికను జేసి కొనియిండుట నేరమని వాక్రుచ్చుట, సమంజసము గానేరదు. అప్పటి యవసరముల బట్టి దూర మాలోచించి, లోకమాన్యతిలకు మున్నగు మహనీయు లీయొడంబడిక సంగీకరించిరి. ఇది లేకున్నచో, మాంటుఫర్డు సంస్కరణములయినను సాధ్యమయ్యెడివిగావు. లక్ష్మీబడంబడికను మార్చవలయునని మహమ్మదీయులు కొందరభిప్రాయపడుటచే, మరల దేశమందంతటను కదలికగలిగినది. హిందూమహాసభ పక్షమున లక్ష్మీ బడంబడికను గూర్చి లాలా లజపతిరాయిగారు మాకు ప్రకటనార్థమంపిన ప్రశ్నలను వేరొకచో బ్రచురించితిమి. ఢిల్లీలో గూడన అఖిలపక్ష సమావేశమువారివిషయమై దూర మాలోచించుచున్నారు. ఈసమస్య నెటుల పరిష్కరించినను, సాంఘికప్రాతినిధ్యము త్వరలో దగ్గిపోవునటుల జూడవలయును. దక్షిణహిందూదేశమున బ్రాహ్మణేతర ప్రాతినిధ్యమువిషయమున గూడ యిటులనే మెలగుట యవసరము. సంయుక్త నియోజకవర్గము లేర్పడవలయునను కోర్కె, రామలింగారెడ్డిప్రభృతులచే ప్రతిపాదించబడుచున్నది. సాంఘికప్రాతినిధ్యము గోరెడివారి యుపయోగము కొరకు మాత్రము రాష్ట్రములలో రెండవసభ నేర్పరుపవలయునని, రామలింగారెడ్డిగారు కోరుచున్నారు. అబ్దుల్ కలాం అజద్, హజరత్ మోహనీ మున్నగు వారు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మంతరింపవలయునని తలంచుచున్నారు. కాని, సాంఘికప్రాతినిధ్యము శాశ్వతపు ఏర్పాటు గాజాలదనియు, తాత్కాలికావసరములనిమిత్తము నెలకొల్పబడె ననియు, ఎల్లరును గ్రహించి పాటుబడుచో, అనుకూలపరిష్కారము గుదురు ననుటకు సందియము లేదు. దేశాభివృద్ధిని గోరెడివారి రెల్లరును, జాతీయపరిపాలనమునందు అందరును సమముగ పాల్గొనవలయునని కోరకమానరు. శాసనసభ

8 వ అనంతపురమండల జాతీయ మహాసభ

ధర్మవరమునందు జరుగుట

శ్రీయుత గద్దె రంగయ్యనాయని అధ్యక్షోపన్యాసము

(శనివారము తరువాత)

అఖిలభారత దేశీయమహాసభ

సహాయనిరాకరణము

సీ. ఆదర్శ పదకొమ్మై జగన్నతి గన్న

ప్రాజ్యసామ్రాజ్యవైభవము గోగి

అచార్యకామ మోహనాకళా

విత్తిమజ్జానందతి గలిగి

అన్ని కేశప్రజాపాత్రి సాధ్యము గాని

చతురకారికపరిశ్రమల గోగి

ప్రబు సప్తద్వీపపర్యంత విశ్రాంత

భూరివాణిజ్యసంఘాతి గలిగి

గీ. ఏనుగు ముందు నాలుగు తొట్ల మునుపే

నాగరక తాగ్రగణ్య మైకరిక చెలువు

కర్ణుజాడతే నేటికిం గలవుగాని

నాటి భారతిభాగ్య మీ నాడు లేదు.

సకలప్రపంచమున నాదర్శప్రాము మైన సామ్రాజ్య

విభవమున జెన్నొంది సకలదేశముల నాచార్యసామయిని వహించిన బహుళభాషానానందపురుషేతమై, అన్యదేశీయులకు యత్ని సాధ్యముగాని బహుళశ్రమలచే బెంపొంది సప్తద్వీపపర్యంతము వ్యాపించి భౌతిక గాంచిన అఖిలవాణిజ్యవిధూతిక దనరారి శ్రేష్ఠపుట్టుకు నాలువెరేండ్లకు మునుపే నాగరక తాగ్ర గణ్యమని విఖ్యాతిగాంచిన మన భారతభూమియొక్క నాటి విశ్వర్యము నేడు గాఢములైనను, మహమ్మదీయ ప్రభువు లీభరతఖండమును ఏనుగు ఏండ్లు ఏకచ్ఛతాధిపత్యము వహించి పాలించినపుడుగూడ దని ప్రాగ్యవైభవమును గోల్పోయియుండలేదు. ప్రజలయందు భేద మేమియుం బుట్టలేదు. ప్రజలు దరిద్రులై యన్నవస్త్రములులేక విదేశీయాశ్రయ చేసి యెలుగరు. ప్రభువులు దమ కిడియో జన్మభూమిగ నివసించి సకలభోగముల నిచ్చుటనే యనుభవించి యుండిరేగాని తమ యధికారబలముచే భారతైశ్వర్యమును హరించి బండ్లపై గాని యోడలపై గాని విదేశీయులకు బంపియుండలేదు. అట్లు చేయుటకు వారు దీనికిం బే వేటుస్వదేశమును గల్పించిరిని యుండలేదు. ఉండినను దానిపై మోహ ముంచులేదు. మహమ్మదీయులు తమ రాజ్యపరిపాలనాకాలమున మిక్కిలి నిరంకుశాధికారమును వహించి భారతీయుల ధనదారాపహరణములు గానించుచు వారిని బహు కష్టపుంజములకు లోను గావించినట్లు మన యాంగ్లమిత్రులు రచించిన బూటకపుర జరిత్రముల మన బాచరకు బారకాలలయందు బాత పుస్తకములగుం గూడ జదివించుచున్నారము. ఈ బూటకపుచారి త్రముల జదివయే మనవారు కొందిలు మహమ్మదీయపరిపాలనమును విమర్శించుచున్నారు. కాని సత్యమైన చారిత్రాశ్లేషణమునకు బూటకలేదు. ఒకరాజును జయించిన మతీయొక రాజు తనయందు వాస్తవమైన సద్గుణములు లేకున్నను జయింపఁబడినవానిపై దుర్బుజాహింసలు చేయుటచేసిన దాను సద్గుణుడనని ప్రకటించుకొనుటకుం బ్రయత్నించును. మన యాంగ్ల ప్రభువులగణాతిశయము లట్టివియే యని చెప్పిన బొరకబాటుగాదు. ముఖ్యముగ మీ భారతంజ్యాంగము నపహరింప యత్నించుకాలమున భారతమును బాలించుచుండిన బొరంజీబు చక్రవర్తినిగూర్చి కట్టికథలు హాస్యాస్పదములు. తమరాజ్యాంగాపహరణమునకు గొంతింజుట నడ్డుపడుచుండిన ఈ చక్రవర్తిపై చారిట్టికథలు గట్టుకుండిన ప్రజామోచమును బడయఁబాలకుండెడివారె. ఈచక్రవర్తి ప్రజాపాలనాపై పుష్కలమధ్యములనుగూర్చిన స్వీయచరిత్ర పాఠికభాషయందు వ్రాయఁబడియున్నట్లుబుకపూడు సేను పత్రికాముఖమునజూచియున్నాడు. అట్టి చరిత్రము సంపూర్ణముగ ననువదంపడేసి ప్రకటించు ప్రయత్నములు గావంపఁబడినవో నీచక్రవర్తియందు ఆగోపంపఁబడిన కళంకమే గాక సర్వభారత మహమ్మదీయ పరిపాలనమునకుఁగూడ వికాసము గల్గింపకమానము. మతనిష్ఠయముల

బట్టుబలలుగల ఏకొద్దినందియో తప్ప అక్కసుమ మ్నామున్నగు చక్రవర్తులు ప్రజాను రంజకముగఁ బరిపాలించినట్లు చరిత్రాంశములు పెక్కులు గలవు. ఏదియెట్లున్నను పాలకపాలిత జాతివిభేదములు గల్పించి మహమ్మదీయ మహమ్మదీయములను హిందువులను నిమ్నోద్యోగములను విభాగించి యుండలేదు హిందువులు ప్రధానోద్యోగులగునందుచోట మహమ్మదీయులు చపరాసులుగను, మహమ్మదీయ బున్నతోద్యోగులు యుండుచోట హిందువులు జవానులుగఁగండు పరిస్థితులభేదముగఁ గల్పించి మహమ్మదీయప్రభువులు పాలించిరి. మహమ్మదీయ పరిపాలనమునుగూర్చి చరిత్రాంశముల నెరిగి యొకఁడెట్లు వ్రాసియున్నాడు:—
చం.మహమ్మదీయపరిపాలన మేర్పడి యేడువూర్లక త్వరముల సాగె, నందు భరతక్షతించునది పూర్వజైతన గుర్తఁగనశంపదించియఁ బ్రభుత్వమేయ్య దెజన్మభూమిగాఁ దరతరముల నసించినకతయైన భేదము పుట్ట దేమియున్.
చం.మతనిష్ఠయములందు గొంతింజుట పట్టుబలగఁగల్గి యుండు లోక రివ్యరుండినను ధర్మపరత్వ పలుపున్ సమత్వపదతిమెయి రాజ్యమేలి స్థిరశివ దనుచారికి భారతీయసంఘటికిని మైత్రిగూర్చి జనుతులు లగ్నరూపాదుపాదుకన్.
శా. మహారాజ్యమురామ రాజ్యముగతిన్ కాసిచ్చె, నావొడ నగ్నరాజ్యము దేవరాజ్యమని కావ్యశ్రేణిపైనావ్వుదా న్నంబుల్ గురిపెంచుచుండటోక పుల్లె స్వచ్ఛందతాసంపదు త్పన్నా సేక కళాపరిశ్రమలు లక్ష్మలంబునన్ భాసిలెన్.
ఆంగ్లేయులు భారతమున బ్రవేశించి యున్నట్లుందు బదియై జేండ్లయినది. దాదాపు నూటయేండ్లది వత్సరములకాలము కేవలము వ్యాపారులుగనే యుండియు స్వదేశీపరిశ్రమభివృద్ధిపేక్ష చే భారతప్రజాసుఖజీవితైక సాధనములగు గృహపరిశ్రమలు నశింపఁజేయు కార్యచరణముననే దృష్టి నిలిపి సాధ్యమైన నశింపఁజేయ సాగింపగల్గిరి మన దురదృష్టవశమున నంతటితో, దృష్టి నొందక వారిరాజ్యపాలనాధికారము చేబూనిన నూట యెబ్బదియై సంవత్సరములకాలములో దాని బరిపూర్ణముగ సాధించి సర్వసమృద్ధిపై మించి కుడివనచున్న గ్రంథ సిద్ధపడి యున్నాడు. మీ భారతదేశము ప్రవేశించునాటికి మీ దేశ ఆర్థికసాంఘికపరిస్థితి తెలిసికొన్నవారుగ నందెన్ లోకమే యెలుంగును చెన్నరాజధానియంత విశాలమైన లేని వారి శ్వేత ద్వీపమున వారిపృథ్విధనుభవించుచున్న దివ్యభోగములు భారతదేశ సంపాదన ములనియును లోక మెలుంగును
ఇప్పటికి మనల నాధికదరిద్రుల జేయుటయేగాక వాక్యాంతంత్ర ఆయుధస్యాంతంత్ర దరిద్రులగుండ జేయుచున్నాడు. నానాటికి బెప్పుచెరుగుచున్న నిరంకుశాధికారముచే నిర్మూల ముచుండిన భారతైశ్వర్యస్యాంతంత్రముల బునరుద్ధరింప భారతపితామహుండనందను దాదాభాయికాశోజీ మహాశయాది నాయకాగ్రేసరులచే 1885 వ సం॥ స్థాపింపఁబడిన అఖిలభారత దేశీయమహాసభ ముప్పదియై సంవత్సరములవఱకు తడవీక్షతో నాందోళనములుపునుండినను అవి కేవలము ఆంగ్ల భాషావేత్తలగు నేకొద్ది మందిచేతనో నడిపింపఁబడుచు ప్రజాసామాన్యమున కెట్టిసంబంధమందు లేకుండుటచే గేవల మట్టి విన్నపములతో గాలముగడపుచు నేకార్యము చేయలేకపోవుటయేగాక ఆంగ్ల నిరంకుశాధికారము నావంతయుఁ గదలింపఁబాలకపోయెను. ఈసభావేదికలపై గావంపఁబడు తీర్మానములు వారి కాశీర్యాదృష్టాయము లగుచుండెనేగాని ఆముఖత మదలింపఁబాలకపోయెను. నానాటికి నిరంకుశాధికారులు దురహంకారపేరులై 1919 సం॥ పు పాంచాలదేశ దురంతములవంటి ఘోరకృత్యములు ప్రజలపై గావంపఁబెదలిడిరి తత్ఫలితముగఁ దత్పూర్వము మితివాదిగనుండిన గాంధీమహాత్ముడు అతివాదిగమాత్రీ కాంగ్రెసు మహాసభాకార్యనిర్వహణభారము వహించి మూడుసంవత్సరములలో గావించిన ప్రజాప్రబోధ దేశసేవలు తత్పూర్వము ముప్పదియైచేండ్ల కాలములో నెప్పుడు గావంపఁబడి యుండలేదు. ఆంగ్లవిద్యార్థికుల స్థానమునఁ బ్రజాసామాన్యము నెక్కించి మూలగూర్చుండి మూలమునలమృతుగూడ ఆంగ్లప్రభుత్వావ్యాయములు బోధపడి నడుముగట్టి దేశోద్ధరణమునకుఁ బూనునంతటి ప్రచారము గావించి భారతీయుల సంపూర్ణ శిక్ష మేల్కొల్పెను. స్వరాజ్యసంపాదనోద్దేశ్య బీజములు జనసామాన్య హృదయక్షేత్రములనాటి తిత్సంపాదనార్థ సహాయ నిరంకుశోద్యమ యుద్ధప్రాయములను రచించి తాను స్వయముగ సర్వసేనానాయకుత్వము వహించి శత్రువులు దర్తిరచిల్లఁబడి సమ్రాట్టానులై, పరాచితులై, పరమమిత్రులుగ మాటునంటి సూర్యయునుజూపి శాంతియుగ శత్రుహస్తగతుఁ

డయ్యెను. పిమ్మటఁ బిల్ల సేనానాయకుల పిరికితనముచే నిర్మాణముచేడి పంచమహామార్గము మూలబలముతగ్గుటచే శత్రుపక్షమునకుఁ గొంతలము గట్టుటయు, నైసికులయందుఁ గలకలముగల్గి నిరుత్సాహము పెరుగుటయు సంభవించెను. నిర్బంధ విముక్తుడై తిరిగి రణరంగమున కేతెంచిననిఖిల సేనానాయకుడు దుఃఖించి వ్యూహాంతరమును బన్నవలసినంత దుస్థితికా యుద్ధ వ్యూహములలోనై నది. కానవసభా బహిష్కారాయుధము, చెట్లపాలై నది. పారకాలా బహిష్కారాయుధము పంచ బుబ్బినది. న్యాయ స్థాన బహిష్కారాస్త్రము నీరైపోయినది. బిరుదు బహిష్కారాయుధము బెడిసిపెడతలగొట్టినది ఇళమునకు దక్కినది వీరభ్రువోగొక్కటియే, అదియే మనకు శరణ్యము. మనవాచేదరతరములఁ దలదాల్చఁబడినదానిఁ బోషించినఁ దప్పక మన దైవము దూరమగునని నమ్ముడు.
సర్వపక్ష సమ్మేళనము
మన మహాత్ముడెప్పుడు పన్నినవ్యూహ మత్వద్భుతకక్షి గలది. ఈ వ్యూహమునందు సకలభారత రాజకీయపక్షములు శేంద్రీకరింపఁబడి యున్నవి విక్రమసంధాప్రయత్నములును జరఁగుచున్నవి. ఈపక్షములకున్నింటికి దృఢయైతియే చేకూరి తెల్లంకాంగ్రెసు సభాస్వతీపన్యాసమున మహాత్ముడు నిరూపించిన సూత్రముల కొంతమాత్రమును గొంతనడిసి సిద్ధాంతములపై నాధారపడియుండు స్వరాజ్యనిర్మాప్రణాళికాయుధమును దయాగుచేయఁగల్గి అది సర్వపక్షైక్య దేశీయమహాసభాయుద్ధరంగముఖముననొమ్మమ్మడి శత్రునినహములై సుశిక్షిత యోధాగ్రేసరహస్తవినిరతమై కవియునపుడు శత్రువుల సానుదాన భేద దండోపాయాది రాజనైతికోపాయప్రయోగవైప్రవ్య మంతయుఁ బటాపంచలై రక్షణోపాయమును బ్రసాదించుఁగని రాజీపరిష్కారమునకు రాకుండురా! రాకతప్పదు. “సంఘేక్షిః కలాయుగే” సంఘతక్షినిమించిన కక్షి మతీయొకటి కలియుగమున లేదు. సహాయనిరాకరణోద్యమము సర్వపక్షసమ్మతముగావందననే అపజయముగాంచినదని చెప్పటకుఁ జింతింపరాదు. ఈ రహస్యమును మహాత్ముడెఱిగియే సర్వపక్ష మైత్రిని నెలకొల్పి దీని విరమింపఁజేసెను. ఈమైత్రిని స్థిరస్థాయిగ నొనర్చుటకై నిర్మాణకార్యక్రమమునందలి వివాదాస్పదములగు పద్ధతులగుండఁ దొలగింప సమ్యగించెను. ఇప్పటికి అన్నిపక్షములవారికిని బ్రిటిషువారి (ప్రియా)పక్షములు మొగము మొత్తి విశ్వాసమును వీడఁజేసినవి. లేబరుపక్షప్రభుత్వమువాపై రాజభక్తి వరాయణపక్షమువారికిగల విశ్వాసము వారిప్రభుత్వకాలముననే నశించినది. సదా కయ్యమునకుఁ గాలుద్రవ్యకన్సర్వేటివ్ ప్రభుత్వముపై నిష్ఠ డేవక్షమువారికి నెట్టిసమ్మతములేదనుట నిజము. మీ బుద్ధిపూర్వకముగ మనకేమియు నీయ నియ్యకొనరు సర్వపక్షయైక్యసంధానము కుదిరినచో మన జన్మ హక్కుల మనమే నిరర్గళముగ వీరినుండి లాగికొనగలమునట కెట్టి సంశయము లేదు.
సంస్కరణ ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానముచే భారతదేశమున కెట్టి మేలొనఁగూడలేదని మొదటి మూడుసంవత్సరములలోనే దేశాభ్యుదయమింత గలచింతామణిగారు మున్నగు అమాత్యశిఖరులే నిరసించి యందుండి నిర్గులైరి. చింతామణిగారి యన నేల! అందుఁబ్రవేశించి స్వానుభవమును గడించిన స్వాగ్ధాపేక్షలేని దేశాభ్యుదయమును గోరు ప్రతి భారతపుత్రుడును అట్లు చేసియున్నాడు. కాని మన చెన్నరాజధాని రాజ్యాంగ మంత్రనిర్ణయనకు మాత్ర మీద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము సకల సౌఖ్యదాయకమై యున్నట్లు నేనెంచెద. ప్రజలకుఁ గానున్న వారిస్వార్థమునకై ననట్లు గానిండు. నిరంకుశాధికారమునకన్న నికృష్టముగ నున్న నీ సంస్కరణ ద్వంద్వప్రభుత్వమునుగూడఁ గరఁగించెదమని కన్సర్వేటివ్ ప్రభుత్వమువారు బెదరించుచున్నారు. వెన్నకరఁగిన నేయియేగదా ఆనను. ఈసంస్కరణముల గరఁగించిన వెలువడవలసినది స్వరాజ్యపుత్రమే. ఈలోపుగ సర్వపక్షసమ్మేళనోపసంఘమువారు సరియైన సమరసన్నాహము గావించి రణభేరి వాయింపనిండు కన్సర్వేటివ్ల బింకములే కరఁగనో సంస్కరణములే కరుఁగనో మాతము.
నైతిక వాచిక సామ్రాజ్యసంస్థానాధీశ పరిపాలనాధికారము బ్రిటిష్ వారికివిడిచి రాష్ట్రస్వపరిపాలనాధికారము మాత్రము గోరు శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి పక్షమును, ఆంగ్లపక్షపాతియును వహించి ఆంగ్లాధికారము భారతమున విరస్థాయిగ నుండఁగోరుచు తడనుగుణముగ దామారు ప్రణాళిలఁ దయారుచేయు ఆంగ్లేయులు మాతృశ్రీ వసంతమ్మగారి పక్షమును, బ్రాహ్మణేతర ప్రత్యేకి సంఘము ప్రాతినిధ్యముతోఁ గూడిన సుక్రమపద్ధతులపై సంపాదించఁబడి బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యమునకు లోబడియుండు స్వరాజ్యమే మన జన్మహక్కునని వాదించు త్యాగరాయశ్రేష్ఠిగారి బ్రాహ్మణేతరపక్షమును, కానములలోఁ బ్రవే

కించి ఖిన్నాభిన్నములు గావించి సన్నిపర్శముల గరించి స్వరాజ్య ఘోషమును బొంది గల్గుదుమని పోరాడుచున్న స్వరాజ్యపక్షమువారును, మే మిచట కాట్టుచక్రమును ద్రిప్పి ఇంగ్లాండులోని ఇంపీరియలిజమును నిడువలర యనిచి సంపూర్ణస్వరాజ్య తంత్రమును ఉపాదింపఁ గల్గుదుమని చక్రధారలకుఁ బడునులు బెట్టుచున్న ఆపరివర్తన (No change) పక్షమువారును, ఏపక్షమునకుఁ జెందక సమయాన కూలపక్షపాతులగు సరసపుంగవులును, కర్తవ్యసంధానపంథుమునఁ గలిసి వారివారి స్వోద్దేశ్యములనే త్రొడుతెగి తలక్రిందుగఁ బడునంతవరకు పట్టుదలలతో లాగుచు “ఆంధ్రజులసిరి, ఆలోచించిరి, అన్యత్యులై” రను అపవాదమునకులొనుగాక భారతమొత్తక సాధన సంపత్తితో భావి స్వరాజ్యసంపాదన సమర్థుడీక్షు ఫలముం బడసి పరభయం కరు లగుదురగాత.

స్వరాజ్యపక్షము, అపరివర్తనపక్షము

1922 వ సం॥ కాసనోల్లంఘన విచారణోపసంఘమువారు నేతమునఁ గావించిన పర్యటనముతో కాంగ్రెసుకార్యక్రమ విషయమున జనించిన అభిప్రాయభేదములచే యాదవకులమున ముసలము పుట్టినట్లు కాంగ్రెసుకులమున గడబిడపుట్టినది. అది గయకాంగ్రెసునందు బహిర్గతమై కాసనసభాబహిష్కార పద్ధతిని కాంగ్రెసు కార్యక్రమ పట్టికనుండి తొలగింపవలెనని ప్రవేశపెట్టిన తీర్మాన మొడిపావుటలో కాంగ్రెసునం రెండు విభాగము లేర్పడిన విషయము మనమునఱు మెటింగినదియే. అందునోడిపోయినవారికి స్వరాజ్యపక్షమనియు జయించినవారికి ఆపరివర్తన(No change)పక్షమనియు నామకరణములు చేయఁ బడెను. స్వరాజ్యపక్షమువారు కినివ్యసంఖ్యయం దున్నను కాంగ్రెసును విడుచుకయే ఢిల్లీప్రత్యేక ఆవసరకాంగ్రెసు సమావేశము మొదలు కాకినాడ బెల్గాం కాంగ్రెసు సభలవఱకును వెంట వెంటఁదగుదుమి దారుణముగఁ బోరి, రాజీతోఁ దక్షణోక్తిల నెరవేర్చుకొనఁ జాలిరేగాని అభిప్రాయభేదములు గల్గినంతమాత్రమున నార్కటలు చేయును తప్పుచూర్ణముల దేశాభ్యుదయము నెదుర్కొను అన్యపక్షములవలెఁ బ్రవర్తించనందులకు వారు నందనీయులే. ఈపక్షము విహించిన నాయకులు ఆ గ ర్భ శ్రీ మంతులై యుండి దేశోద్ధరణార్థం సారథ్యాగము గావించిన దాసు నెహ్రూ పటేలు మున్నగు పుమోదారపురుషులుగాని స్వాధీనపక్షగల సామాన్యమనవులుగాదు. ఇట్టి మహనీయులు ఆలోచనారహితముగఁ దప్పుదారులఁ ద్రొక్కి దేశమునకుఁ గీడుచేయ నుంకింతురని యెవ్వరు తలంపరు.

ఒక కాసనసభా ప్రవేశవిషయమున దప్ప స్వరాజ్యపక్షమువారికిని ఆపరివర్తన పక్షమువారికిని కాంగ్రెసు నిర్మాత కార్యక్రమ నిర్వహణమునం దెట్టిభేదమును గాన్పింపదు. వారును నూలుపడికెదరు, పీరును నూలు వడికెదరు. వారును వడికించి ఇచ్చెదరు, పీరును వడికించి ఇచ్చెదరు. అస్పృశ్యతా నివారణ హిందూమహమ్మదీయ సమ్మేళనాద్యితర కార్యక్రమమును సాగించుటయందును ఉభయపక్షములవా రేకీభవించెదరు స్వరాజ్యపక్షమువారి కాసనసభా ప్రవేశకార్యచరణమునకు ఆపరివర్తన పక్షమువారు సహాయముచేయునన్నను ఆటంకమును మాత్రము గల్గింపరు. నేనింతవఱకును స్వరాజ్యపక్షమునఁ జేరి యుండలేదు. ఆపరివర్తన పక్షమునందే యున్నాడ. ఇంకను నందేయుండెడ కాని యందుండుటకంటె స్వరాజ్యపక్షమునఁ జేరుటచేఁ బ్రత్యేకలాభములు అనగ దేశమునకుఁజేయ, గల సేవాలాభములేవైకఁ గలుగునని నాకుఁగోచి నపు డీయ కొందునేమో చెప్పఁజాలను. స్థానిక సంఘములలో బ్రవేశించుట కెట్టి నిష్పంసములును కాంగ్రెసు నిర్మాతమున నెప్పుడును లేవు. బహిష్కార చతుష్టయము కాంగ్రెసు నిర్మాణమునం దుండి తొలగింపఁబడినందున కాసనసభా ప్రవేశమునకు ఏపక్షమువారికిని నెట్టి యన్యంతరములు లేవట్లేనేనభిప్రాయపడి బెల్గాంలో విహత్యుని బ్రహ్మంపగ నట్టి స్వాతంత్ర్యము స్వరాజ్యపక్షము వారికేనియు ఆపరివర్తన పక్షమువారు కాసనసభా ప్రవేశించుట గాని స్వరాజ్యపక్షమువారికి సహాయమొనర్చుటకుగాని హద్దులేనిది కలదియైయుండెడి. నేను ఆపరివర్తన పక్షమునఁజేయుంకి స్వరాజ్య పక్షము గాని స్వాతంత్ర్యమునఁ గూడఁ బెల్లగాన గోచియన్నానిక అప్పుడు నీకు త్రిశంకు స్వర్గమేననిరి ఏది యెట్లున్నను శీఘ్రముననే సర్వపక్షములను కాంగ్రెసు భావేనై నెక్కించి సమిష్టి సమరసన్నాహములఁ గావించ వహోద్ధుడు యత్నింపముడ మన మిసమస్యలపై ప్రార్థనపక్ష సిద్ధాంతముల లేముమంతుల నాకంత సమంజసముగఁ దోచులెదు. అట్టి ఎలాభాగ్యమే మనమందలి నయెడల ఏం ఏ హాభారత రాజకీయపక్షముగ మన ముండుము మారింపి యుండు నుగదా.

6-వ వాయిదా నూలు పంపిన సభ్యులు

సభ్యుల నెం.	పంపినవారి పేర్లు	జిల్లా	రిజిష్టరు నెంబరు	గజములు	నూలు నెంబరు
73	గాదె పేర్రాజు	విశాఖపట్నం	1112	2000	15
74	పుట్టా అమరయ్యకెట్టి	"	1189	2000	16
75	మార్వాడుల పార్థసారథిశర్మ	"	1164	4000	26,28
76	సబ్బి వీరు సత్య శేఖరరావు	"	1166	4000	15 to 28
77	అక్కరాజు వెంకట్రామయ్య	నల్లూరు	1192	1200	19
78	బెజవాడ గుంధరరామిరెడ్డి	"	1206	10000	15
79	గుంటూరు వెంకటసుబ్బయ్య	"	1211	2000	17
80	దేశభట్ట రంగయ్య	"	1212	2000	15
81	కిష్టపాటి సుబ్రహ్మణ్యం	"	1278	2000	26
82	పేభోభాజు మొదీ	"	1311	2000	17
83	యె. శ్రీరామలు	"	1319	2160	28
84	యెం. శ్రీనివాసాచారి	చిత్తూరు	1312	1781	17
85	పి. కుబ్జారాయ కెట్టి	"	1331	2000	19
86	మా. రంగచార్యులు	"	1382	2000	18
87	యె. తాతాచార్యులు	"	1388	1700	27
88	సి. రాజగోపాలాచార్యులు	"	1386	2000	16
89	కొండ శివయ్యకెట్టి	"	1388	3200	22
90	వేమన వెంకటాచలం నాయుడు	"	1355	1800	29
91	కొడుకుల వెంకన్న	గంజాం	1358	2000	26
92	రవవరపు చిన వెంకటనరసయ్య	గుంటూరు	1414	1100	15
93	గౌనుచేరుసామెలు	"	1431	850	7
94	మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్య	గోదావరి	1448	2000	17
95	పి. రాధాపతియ్య	చిత్తూరు	1462	2000	20
96	ఆచంట నారాయణరావు	ప.గోదావరి	1467	2000	17
97	చిత్రాంధ్రాన సత్యనారాయణ శర్మ	"	1472	3944	39
98	జోన్నలూరి అప్పలరామమూర్తి	"	1478	2100	18
99	యె. రామమూర్తి	"	1511	2000	15
100	కలచవీడు వెంకటరవ గాచార్యులు	అనంతపురం	1526	18 0	42
101	మకే పంపళ్ల	"	1552	1000	12
102	పబ్బతి ఓబయ్య	"	1558	2000	20
103	యెడవల్లి వెంకటేశ్వర్లు	తూ.కృష్ణా	1594	2100	12
104	మట్లూరి లక్ష్మీకాంతయ్య	"	1597	2000	41 to 68
105	కొడుకొండ బుచ్చిరాజు	విశాఖపట్నం	1599	4000	16
106	కామవరపు వెంకట్రావు	గోదావరి	1610	2000	14
107	యాపాకుల కృష్ణ యార్తి	గుంటూరు	1615	2000	28
108	శేతు వెంకటరెడ్డి	కడప	1616	5500	15
109	భూతపురి నారాయణస్వామి	"	1617	2000	80
110	చింతకుంట కుబ్జారావు	"	1618	2000	8
111	కంచంరెడ్డి ఓబళ్లరెడ్డి	"	1627	2100	34
112	మేడం వెంకయ్యకెట్టి	కిర్కూలు	1637	1500	25
113	గుళ్లపల్లి రామకృష్ణయ్య	గుంటూరు	1671	2000	19
114	కొమ్మిసేని హరిశ్చంద్రమహారాజు	"	1672	2000	20
115	శేతు మూరారెడ్డి	కడప	1688	4400	17
116	సింగంరెడ్డి పాపిరెడ్డి	"	1684	3000	17
117	అద్దూరి వెంకటకృష్ణపతిరాయచౌదరి	గోదావరి	1697	2000	23
118	ఇటికరాల మూర్తినారాయణమూర్తి	"	1716	2000	14
119	గోడేటి వెంకటసుబ్బారావు	"	1721	2000	16
120	తెలిదేవ వాసుదేవరావు	విశాఖపట్నం	1741	8000	11
121	మద్దూరి కుబ్జారావు	గోదావరి	1749	1000	24
122	గాదంకెట్టి కుబ్జారాయప్ప	అనంతపురం	1752	2000	16
123	యెర్నేని శేషమూర్తి	తూ.కృష్ణా	1756	2000	20
124	బి. పి. భీమప్ప	అనంతపురం	1760	2000	19
125	నర్సిరెడ్డి శివారెడ్డి	కడప	1764	2000	26
126	" సంగిరెడ్డి	"	1765	2000	22
127	పాలగిరి పాపరాజు	"	1766	3000	26
128	వక్కల పేర్రాజు	గోదావరి	1773	2000	50
129	కొమ్మల వెంకట్రాజు	"	1775	2000	72
130	కాశీచయసుల సూర్యనారాయణ	"	1776	2000	88
131	కోళ్ల చిన వీరప్ప	అనంతపురం	1784	2000	14
132	తామికోవ్ నామెలు	"	1787	2000	22
133	అయ్యలకంక వొన్నూరునామెలు	"	1788	2000	20
134	దాసరి తిమ్మప్ప	"	1789	2040	16
135	అంకరాజు శేషగిరిరావు	గుంటూరు	1799	2000	11
136	యాపాపతారం మునిశేక్య	కడప	1800	2000	24
137	బుగసు సాంబమూర్తి	గోదావరి	225	2000	18
138	మండవక రంగయ్య నాయుడు	"	227	2000	18
139	దొతుర్తి శాంతయ్య	"	261	2000	11
140	పరిమి వెంకటపిచ్చయ్య	తూ.కృష్ణా	754	2000	19
141	టి. కె. వరశింహాచార్యులు	చిత్తూరు	1318	2000	26
142	కందాడ శ్రీనివాస	నల్లూరు	1232	1000	26
143	పి. యె. రమణాచార్యులు	చిత్తూరు	1325	1000	14
144	యెం. శ్రీనివాసయ్య	"	1328	2000	16

లలో, విధిలేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును ప్రవేశ పెట్టినను, స్థానిక స్వపరిపాలనసంఘములలో గూడ దీనిని జూపించుట, దేశమున కనర్థ మగును. అట్టి ప్రయత్నమును వెంటనే విరమించుట సమంజసము. విద్యాప్రతిపాదనలలో దీనిని ప్రవేశపెట్టుట మరింత అనర్థము. పబ్లికుస్కూలులలో నిందుకు సంబంధించిన ఏర్పాటు నెంతవరలో దీనివైచి యోగ్యతనే ప్రధానముగ జేసికొనిన, నంత శ్రేయస్కరము. లేనియెడల, సామన్య న్యాయపరిపాలనమునకు ఓరని భంగము గలుగకమానదు. రానురాను ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము గోరెడిసంఘములకు మితి యుండదు. బ్రాహ్మణేతరసంఘములలో నిదివరకే వివిధకులములవారును ప్రాతినిధ్యము గోరుచున్నారు. క్రైస్తవ, మహమ్మదీయ, సిక్కు, మున్నగు మతములవారు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము నాశించుచున్నారు. తాత్కాలిక సౌకర్యము నిమిత్తము కొన్ని స్థానములను ప్రత్యేకసంఘములకొరకు శాసనసభలలో పేరు జేసినను, సంయుక్తనియోజకవర్గ మేర్పడుట లాభకరము. ప్రత్యేక నియోజకగణము లుండుటచే, దేశమునందేర్పడియున్న ఐకమత్య విహీనత శాశ్వతముగ పీఠము బెట్టుకొనును. లాలా లజపతి రాయ్ గారు పంపిన ప్రశ్నలలో, భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రవిభజనము సరియగు పద్ధతియాయని యడుగ బడెను. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజనమువలన, భాషాభిమానము హెచ్చి వివిధజాతులచుద్వయైకమత్యము గుదిరి దేశాభిమానము పెంపొందుననుటకు సందియము లేదు. ప్రత్యేకసాంఘిక సుతాభిమానము లిందుమూలమున తగ్గుట సహజము. ఇట్టి విభజన మెంత త్వరలో జరిగిన నంత శ్రేయస్కరము.

లేబరుపక్షమునందు మనఃస్పర్ధ

లేబరుపక్షమునందు మనఃస్పర్ధ లుదయించెనని నేడందిన నేషనుపత్రికబట్టి తెలియగలదు. కడచిన ఎన్నికలలో మాక్స్ నాల్డుగారు తొందరపడి వ్యవహారమును చెడగొట్టినను నభిప్రాయము లేబరు పక్షమునందు వ్యాపించెను. ఎన్నికలను త్వరలో దెచ్చిపెట్టిన, లిబరల్లు పక్షము వారి బెడరింపు లంతరించుననియు, తాము చిరకాలము నిరాంకురముగ పరిపాలింపవచ్చుననియు, మాక్స్ నాల్డుగారు తలంచెడి. వారి గణితమంతయు నిరర్థకమయ్యెను. కోశాధిపతి యగు స్నోడనుగారి సతి, కెనడాలో నుపన్యసించుచు, మాక్స్ నాల్డు గారిపై గల క్రోధమును వెల్లిగ్రక్కెను. ఈమె తన భర్తయగు స్నోడనుగారి యభిప్రాయములనే వెల్లిబుచ్చుచున్నదిగాని పేరుగాదని, నేషనుపత్రిక తలంచుచున్నది. మాక్స్ నాల్డుగారికిని స్నోడనుగారి కిని ఉద్యోగపదవియం దున్నపుడే సరిపడలేదట. నాయకుడగు మాక్స్ నాల్డుగా రొకవేళ పొరబాటినట్లైనను, బహిరంగముగ నతనిని సీరసించుట, లేబరుపక్షాభివృద్ధి కెంతవరకు భావ్యమో యూహింపవచ్చును.

మంగలులనభ

లాంకుపైరులో మంగలుల సమావేశ మిటీవల జరిగెనని, మాంఛెస్టరు గార్డియనుపత్రిక దెలుపుచున్నది. వీరు సమావేశ మగుట కొక కార

ణము గలదు. ఆ కారణమును గార్డియనుపత్రిక యిటుల వివరించుచున్నది. “పురుషులు మంగలి మాపులలోకి తరుచుగ వచ్చుటలేదని, మంగలి వాండ్లు మొరకెట్టుచున్నారు. సేఫ్టీ లేజరు, సర్వత్ర వ్యాపించినది. తలకత్తరింపును స్వంతముగ జేసికొన లేకున్నను, పలువురు తలవెండ్రుకలు విశేషముగ బెరుగువరకు ఆలస్యముజేయుచున్నారు. మంగలిసాపుకు బోవుట గండమని ఎంచుచున్నారు. లా కుపైరుమంగలుల ఆందోళనపుకారణముల నరసిన, ప్రజల యలనభావమును పోగొట్టి, వారి నెక్కుడునుముఖులుగ జేయుటయే ముఖ్యద్దేశ్యమని తోచును.” మంగలినమావేశమునందు, వార్తాపత్రికలలో నెల్లరును కలసి అడ్వర్టైజ్మెంట్ ప్రజలలో తీవ్రప్రబోధము గలిగింపవలయు నని తీర్మానింపబడెనట. వీరితీర్మాన మెంతవరకు సఫలమగునో చూడవలయును.

బెంగాలుమంత్రులు: శాసనసభ

బెంగాలు గవర్నరుగారు శాసనసభ్యులను సమావేశపరచిరి. మంత్రులను నియమించుటకు వారి కిష్టమున్నదా, నియమించినచో వారి కెంత జీత మీయవలెనను, ప్రశ్నలనడిగిరి. తుదకు, మంత్రులజీతములకు బడ్జెట్ లో నేర్పాటుజేయటకై, తీర్మాన ముపాదించుటకు, శాసనసభ్యులంగీకరించెరట. స్వరాజ్యపక్షమువారి నిరోధప్రయత్నమున కిందువలన భంగముకలుగవచ్చును. స్వరాజ్య పక్ష సభ్యులగు సేను గుప్తా గారు ముచ్చటించుచు, ఆర్డినెన్సును రద్దుజేయుట మున్నగు సౌకర్యములను కొన్నింటి మెనగని యెడల, నిరోధ ప్రయత్నములను తాము మానుకొనజాలమని, సూచించిరి. ఆర్డినెన్సును తొలగించినచో వీరినిరోధము అంతరించునా? లేక స్వరాజ్యము సిద్ధించువర కది నిలిచియుండునా? మొదటిరీతిని జనుగునెడల, ఆర్డినెన్సును రద్దుజేయుట కధికారులకు అభ్యంతర ముండదు. వారి కదియే ముఖ్యముగ గావలయును. స్వరాజ్యపక్షమువారి నిరోధ మింత నులభిముగ దొంగిపోవునా? స్వరాజ్యపక్ష ప్రకటన కొరకు వేచియుండము.

వాచరుల!

కోతినుండి నరుదుజరించెనని వార్తనుసిద్ధాంతము దెలిపియుండెను. దీనిని శాస్త్రజ్ఞులు పేదవాక్యములవలె పరిగ్రహించుచున్నారు. కాని, మానవునకు మాట లెటులయబ్బెను? సంజ్ఞ లెటుల దెలిసెను? ఈప్రశ్నలకు జవాబు దెలియక పాశ్చాత్య శాస్త్రజ్ఞులు గందరగోళపడుచున్నారు మానవుని రూపుగల తోక లేనికొతులు గలవు -ని, వానికయినను మానవునిశక్తులు లేవు. ఇటీవల నొక జర్మను శాస్త్రజ్ఞుడు ఏబదియడుగులొత్తున నొక పుత్రును కనుగొనెను. దానిని పరిశోధింపగ, మానవుడును కోతియుగాక, మాటలాడి సంజ్ఞలను దెలిసికొనగల వేరొక మధ్యరకపుజాతి కిది సంబంధించియుండెనని అతడు కనిపెట్టెను ఈజాతిని, కోతిని బోలు మానవులని పిలుచుటకుబదులగ, మానవునిబోలు కోతులని పిలుచుట భావ్యముగ నుండునని, ఇతడు సూచించుచున్నాడు. ఇట్టివారు పురాణాదులలో వర్ణించిన వాచరు లగుదురా?

వైరులెనువార్తల వలన నష్టము

వైరులెను వార్తలవలన నెట్టిలాభము గలదో, యంతనష్టముగూడ గలదని, దెలియుచున్నది. ప్రకృతిశాస్త్ర రహస్యములను మానవవిద్యా మునకై వినియోగించిన జర్మనులే యీవిషయమునగూడ మార్గదర్శకులగుచున్నారు. జర్మనీలోని హానోవరునుండి, అంగ్లాభాషలో వార్తలు పంపబడుచున్నవి. ఇందు జర్మనుపక్షమును పోగడుటయు, బ్రిటీషు పద్ధతులను నిరసించుటయు, నంతలము జరుగుచుండెను. నిర్దుష్టముగు నింగ్లిషుభాషలో నీ వార్తలు వినిపించుటచే, ఇంగ్లాండులో నేమూల నుండియో వెలువడుచున్నవని, ప్రజలు కుతూహలముతో వినసాగిరి. తుదకు నిజము తెలిసెను. రాజకీయప్రచారమును ప్రపంచమందంతటను వ్యాపింపజేసి, ప్రతికలకన్న నెక్కుడు ఫలప్రదమగు రీతులను పాశ్చాత్యులు సాధించెదరు గాబోలు!

నేపాలము బానిసత్వము

నేపాలమహారాజగారు, తమ రాజ్యమునందు బానిసత్వమును పారద్రోలి, ఎల్లర యభినందనములకు పాత్రులగుచున్నారు. వీరిచర్యలను డెయిలీ న్యూసు, వెస్టుమినిస్టరు గెజెట్టు మున్నగు విదేశ ప్రతికలు కొనియాడుచున్నవి. నేపాలరాజ్యము, బ్రిటీషు పరిపాలనక్రింద నుండని స్వతంత్రదేశము. మహారాజగారు హిందువులు. నేపాలమునందలి ఖూర్కాసైనికుల శౌర్య ధైర్యములు ప్రపంచమందంతటను ప్రసిద్ధిబడసినవి. బ్రిటీషువారి శిక్షణ లేకున్నను, అద్భుతసంస్కరణము గావింపగలిగిన నేపాలమును జూచిన, ప్రాచ్యదేశీయులుగూడ అవసరమగు సంస్కరణములను తమంతట తాము చేసికొనగలరని విదితమగును. వీరివలెనే, ఇతర సంస్థానాధీశులుగూడ ప్రజాభ్యుదయమునకై కృషిసలిపి, కీర్తి కాములగుట భావ్యము.

వైకంఠ స్మృత్యంత సమస్య

తిరువాన్కూరు శాసనసభయందు చర్చించుట రాయబహదూరు కృష్ణఅయ్యంగారి ప్రతిఘటనము

తీర్మానమొడిపాయెను

తిరువేండ్రము, ఫిబ్రవరి 7:—నిమ్మజాతులకు పీఠులందు నడచుటకు ప్రభుత్వము తీర్పుచేయవలయునని తేబడిన తీర్మానమును బ్రతిఘటించుచు రాయబహదూరు కృష్ణఅయ్యంగారు నేటిశాసనసభయందు ప్రసంగము పూర్తిగావించిరి. తీర్మానోపపాదకుడును. లామెంబరును నిచ్చిన సమాధానంతరమున తీర్మానము వోటుకు బెట్టబడి అధిక సంఖ్యాకులచే త్రొసి జేయబడెను. భవనముయొ బైబులుబెట్టుటయు గుంపులుగా బ్రజలు ప్రోకుపడిరి. వోటినువాన కాంతిని గావించిరి. (అ|| వె||)

‘వాయూటా’ యోడ

తిరువేండ్రము, ఫిబ్రవరి 6:—వాయూటా యోడ బ్రిటీషు, యుడియన్టీమునానిగేషనుకంపెనీవారిది, భాగ్యమును కొచ్చిను, తిరువేండ్రములకు దీసికొనివచ్చుచుండెను. కన్యాకుమారియగ్రమువద్ద మామిషాంసులమారములో 15 అడుగులలోతులో మెట్టనెక్కినది. ఈస్థలమువద్దనే 12 వత్సరముల క్రిందట ‘జెనియా’ యనునొక భగ్నచూయెను. ఓడుకు 226 గుర్రముల కక్షిగలను గంబుకు సుమారు 10 మైళ్లు పోవును. ఓడుకు 4 గురు దొరలు, 66 గురు కళాసులుగలరు. ఓడవాయకుడు కప్పకు ‘పికి’ గారు, పడవకు, నీటిలోబెట్టుటకు పడవలోనివా తింకను క్రమపడుచున్నారు. నీటిలో బెట్టువచ్చునయూహించుచున్నటుల దెలిసెను.

దేశవార్తలు

సోవియటు ఐకమత్యము

భయపెట్టు యువద్రవములు

సామ్యముగల సైన్య మవసరము

మాస్కో, ఫిబ్ర 6:—ట్రాన్సికానిస్కాన్ లియమించ బడిన ప్రస్నిగారు యుద్ధములపై వినిపింపజేయుచు పనిచేయుచున్నట్లు ప్రకటించి ఐకమత్యమును బెంపందజేయు బవసర మని సైనిక నాకాంక్షలను గుర్తించుచున్నట్లు సైనిక పద్ధతి సేర్పాటు చేసి దీనిని అభివృద్ధి చేయుచున్నార మనిరి. సైనిక సంఖ్య తగ్గిపోవుచున్నది గాని సమర్థులు హెచ్చుగ నున్నారనిరి.

సోవియటు ప్రభుత్వము కాంతి కై సదా ప్రయత్నించుచున్నది. కాని సోవియటుకు ప్రతికూలముగ కొన్ని సంఘముల సేర్పాటు చేయుటచే ఉపద్రవము గలుగునని భయపడుచున్నది. రెడ్ సైన్యము ఎక్కువగ సామ్యమును గాంచలేదు. సోవియటు ప్రభుత్వమున ప్రజలు కాంతి యుగముగ జేయు ప్రయత్నములను పొడుకేసి ఉపద్రవమును దెచ్చి రెట్టుటకు ప్రయత్నించుచున్న క్రమమున నెవ్వరొక్కరే గర్హియింపబడెను.

ఆయుధములు, యుద్ధసామగ్రి

చీనా కెగుమతి జేయగూడదు

లండన్, ఫిబ్ర 7 —చీనాలో ఇచ్చేవిల బతులు దేరినపాఠముచే చీనాలో అందరును గుర్తించి శిరశావహించు ప్రభుత్వము ఏర్పడువరకు ఎవరూ చీనాకు ఆయుధముల నెగుమతి దిగుమతిజేయరాదని 1919 మే మాసములో ఒడంబడికను చేసి కొన్ని ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించిరి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి ఒడంబడికను అనుబంధింపిరియు అనుబంధమున నిశ్చయించి రనియు తెలియుచున్నది. వేటల కెంతయువసరమో అంతే తప్ప ఎక్కువగ మందులను పానుగిరి ఎక్కువగ తెచ్చెను లేనిచే చీనాలోనున్న బ్రిటిషుప్రజలు దిగుమతి చేసి న తప్పగునని బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు తెలియజేసిరి. ఎర్రకసంఘమువారి తెచ్చెను లేనిచేగాని యుద్ధసామగ్రిని చీనా కెగుమతి జేయరాదనిరి. చీనాకు యుద్ధసామగ్రి నెగుమతి జేయరాదనిరి. చీనాలోనున్న బ్రిటిషువారు ఆయుధములను తెచ్చింపుకొన్నచో ఆయుధ చీనాలో స్వాధీనము చేసికొనబడుచో, లేక చీనాలో నాశముజేయబడినచో చీనాకు జోవుమార్గములో నాశము గావించబడినను అట్టి బ్రిటిషుప్రజలకు నష్టములేకుండ గాపాడబడల మని ప్రభుత్వమువారు తెలియజేసిరి.

చీనాకువచ్చు ఆయుధ సామగ్రిసంతను అతిజాగ్రత్త పరిశీలించి పట్టుకొని ఆప్రత్యేకతల నని చీనాకు బోవు రేవుల మధ్య నున్న బ్రిటిషు అధికారులకు ఉత్తరువు జేయబడెను. ఇట్టి అధికారమును అనేకచోట్ల వినియోగించిరి. మొన్ననే పెద్ద పెద్ద మొత్తమును ఆయుధసామగ్రిని నశపరుచుకొనిరి. చీనా ప్రజల జీవితమున కొంతని ప్రవేశపెట్టు విధి తమదని గ్రహించి బ్రిటిషువా కీవర్యను దీసికొనిరి.

రొట్టెధర పెరుగుట

ప్యారిస్, ఫిబ్రవరి 6 —రొట్టెధర పెరుగుతుండ పూచీ బడుటకు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించిరి. 828 అనుకూలముగను 225 ప్రతి కూలురు గను ఉండిరి. ప్రాంచులో పండిన ధాన్యము సంతను ప్రభుత్వమువారి గొనబడు పార్లమెంటులో ఒక చట్టమును ప్రవేశపెట్టువలెననిరి. ఈవిషయమై ఒక కార్యాలయమును నెలకొల్పవలెననిరి. హోయటుగారి విషయమై తక్షణము చట్టమును ప్రవేశపెట్టెదమనిరి.

ప్యారిస్ ప్రతిక 7 —రాజ్యాంగసభ వారసున్న చట్టమును అంగీకరించిరి.

“ఏ” గారి అంగరక్షకుని వధలుటకు నిరాకరించుట

ప్యారిస్, ఫిబ్రవరి 7 —ఒక ప్రకటన గారి బామిన మీద నడుచుటకు దండనాధికారి నిరాకరించెను.

బ్రిటిషు ఆరిక పరిస్థితులు

అదాముకం పె, 51000000 పానులు ఎక్కువగ వ్యయము చేసినర కాయనని తెలియుచున్నది.

సూడాను సంరక్షణము

ఈజిప్టు బాధ్యత

జవరు ప్రభుత్వపు తేర్పాటులు

కెయిరో, ఫిబ్రవరి 6:—1924-1925 వరకే 1925-26

యుద్ధములపై ఐర్లమువారి అధికపత్రమును సరిగా అదేవిధముగ తయారు చేయుటకు నిశ్చయించిరి ఈజిప్టులో సైన్యమునకు ఎ.తయగనో తెలియును. మిగిలినదాని సంతను సూడానులో నున్న సైన్యమునకు వినియోగించెదరు.

సూడానులోనున్న సైన్యము ఈజిప్టు సైన్యములో ఒక భాగముగనే ఈజిప్టు ప్రభుత్వమువారు తయారుచేద రనుకొను చున్నారు. ఈజిప్టులో ఎడతెగని సంబంధపాతములతో సూడాను కార్యములు గలసియున్నవనియు ఈసేనలు ఈజిప్టు సేనలో తేరిననియు అనుకొనుచున్నారు.

వైచి యుద్ధములు

పార్లమెంటు కమిషనును వధలుకొనుట

ప్యారిస్, ఫిబ్రవరి 6:—బ్రిటనుకు అమెరికా కీయవలసిన ప్రైవేటు యుద్ధములు నిచ్చివేయుటకు సాధనముల సరయుటకు ఏర్పాటు జేయవలయునని పార్లమెంటు కమిషను విషయమును మానుకొనిరి. ఆ రైయియారు నాక అంటుకొనెనుగాని అగ్ని చల్లారెను.

సెంటుపాలు దేవళము మరమ్మత్తు

విషయమై, బాల్టాడ్ గారు తెలియజేసినసంఘటనలు లండను కార్పొరేషను సంఘమువారికి తెలియకుండ జేసిననియు ఈ యభిప్రాయముల సీసంఘమువారు రంగీకరించినకొనరాదనియు ఈ సంఘాధ్యక్షులకు పేక్షనుగారు తెలుపుచున్నారు.

ఆంగ్లనర్తా హత్య

అరస్తులవిచిత్రము

కెయిరో, ఫిబ్ర 6:—బర్లినరు ఈజిప్టునర్తకులు ఆంగ్లసకారు హత్యసందర్భమున ఇద్దరిని అతివిచిత్రముగ బట్టుకొనిరి. ఈ ఇద్దరినగ్లను ఆయుధములుండెనట. మీరు కూర్చున్న స్థలము క్రింద రి విస్తోత్తువట. ఉండెనుటాటలో దట్టించబడిన 4 పిస్తోళ్లు ఉల్లిపాదులబుట్టలలో కాచిరట.

నల్లమందుసభ

అమెరికా భిన్నాభిప్రాయములు

ముందు ఆశలు

జనీవా, ఫిబ్ర 6 —అమెరికను ప్రతినిధుల కంగీకారము గు ఒడంబడిక కడరలేదు పూతమెరుగుల విడిచి ముందు కార్యముగ నేర్పడు ఒడంబడికపై ఎదురు జామచున్నారమని జపాను ప్రతినిధి తెలియజేసెను. గ్రేటుబ్రిటనును కొనియాడెను. నెదర్లండును ప్రాంచుదేశములను గూడ కొనియాడిరి యున్నా టెక్స్టీల్స్ అదర్బును సెంతయును తిండిప సదావారితో మైత్రితో విశ్వాసముగ నుండెదమనిరి

మనమందరము అంతర్జాతీయ సిద్ధాంతములచే బద్ధులమై యున్నారము. మనము వాటిని శిరశేర్చుచున్నారము. నల్లమందు చెడుగును అంతరింప జేయవలెననిమనము చీనాలో కావలసివదానికంటె ఎక్కువగ నల్లమందు నుత్పత్తి జేయ జాలమని చీనా అభిప్రాయము నీయవలెననియు సిసిలు ప్రభువు గోరెను.

అమెరికా ప్రతినిధి

మరలిపోవుటకు కూలిడిగారు సమ్మతించుట

వాషింగ్టన్, ఫిబ్రవరి 6 —నల్లమందు సభనుండి లేచిరవచ్చుని కూలిడిగారు అమెరికను ప్రతినిధికి ఉత్తరువు నిచ్చెనట.

సంరక్షక వర్తక పద్ధతి

వర్తకులు ఆమోదించుట

లండన్, ఫిబ్ర 6:—నేషనల్ వర్తకులందరూ శరీరములను విదేశీయులపోటీ బారినుండి తప్పించి గాపాడుటకు ప్రభుత్వము వారు వేయనున్న సంకమాలను ఆమోదించిరి. నదిమంచిపత్రము చున్నారు. ఈపద్ధతి ఎంతమాత్రము సంరక్షక విధానమని స్వేచ్ఛావర్తకదారులు తలంచజాలరని ప్లాకాల్ మచీనుగారనిరి.

కారణములు

జనీవా ఫిబ్రవరి 7:—కెండునెలలు బట్టి సభలో చర్చలు జరుగుచున్నవి అనేక పత్రాయములు సభ నాపు జేయబడుచున్నవి. ఎందుకొకయిలే సభను గావించిరి ఆపని శిరశేరదని తెలిసెను. సైన్యము నిమిత్తము కోకో ఆటలను అపకృత్య నల్లమందును తయారు జేయవలెనను నిర్బంధముల వలన ఇంతటిలో పని జేయవలెనట అమెరికను ప్రతినిధి మరలిపోవలసి వచ్చెను. పేరు ఒడంబడికకంటె ఎక్కువ లాభకరముగ నల్లమందును కొంగతనముగ ఎగుమతి దిగుమతి జేయకుండ అపుటకును, మత్తుపకార్పములను గొంపోవుటవలన గల్గు ఉపద్రవములను మాన్పు ఏర్పాటులు జేయబడెనని ఒప్పకొనిరి. యునై టెడ్ స్టేట్స్ ప్రతినిధి సభనుండి వెడలిపోవుటచే అంతర్జాతీయ సహకారమును జేయరనుకొన రాదనుచున్నారు. ఈయుపద్రవములను మాన్పుటకు తోడ్పడుకుండ నుండెద రనుకొనరాదను చున్నారు.

తన తోడి సభ్యులు తనపట్ల జూపిన గౌరవమును మర్యాదను అమెరికను ప్రతినిధి పొవుటగారు తెలియజేసిరి.

అమెరికను బంగారు ఇండియా కెగుమతి యగుట

న్యూయార్క్, ఫిబ్రవరి 7:—200000 డోలరుల విలువల బంగారును ఇండియాకు అమెరికానుండి ఎగుమతి జేయబడుచున్నది.

హెడజాజి భావిపరిస్థితులు

రివల్లకుగ జేయు సూచనలు

కెయిరో, ఫిబ్రవరి 6 —ఇండియను ముస్లిం కమిషను వారు హెడజాజివిషయమై ఈక్రిందసంగతులను తెలియజేసినవి ఎల్ వెలక త్రము పత్రక తెలుపుచున్నది.

(1) రివల్లకు ప్రభుత్వముండవలెను. హెడజాజి దేశములో అన్నివ్యవహారములందు స్వాతంత్ర్యముండవలెను విదేశాంగ విధానమును ముస్లిం ప్రపంచముయొక్క ప్రాయముననుసరించి సాగింపవలెను విదేశీయ సంపర్కము లేకుండజేయవలెను.

(2) ఇస్లాము కాంగ్రెసును జరుపవలెను. ప్రపంచములోనున్న ముస్లిం ప్రతినిధులు హెడజాజి ప్రతినిధులు రావలెను ఆసభలో హెడజాజి రాజ్యమును రివల్లకు ప్రభుత్వముగ మార్చవలెను.

(3) రివల్లకును హుసేనుగారితోగాని ఆయన సంబంధమునకు జెందిన మరితరులెవరితోగాని సంబంధ ముండరాదు.

(4) విదేశీయులు లాభము గొనుటచే నష్టమువచ్చుచున్నందున అరబ్బులందరూ ఒక సంఘముగ నేర్పడవలెను. విరి అత్యయములను గాపాడవలెను.

(5) అనుకూలమగుచో ఇస్లాము సభను మేక్కాలోనే జరుపవలెను.

(6) కాంగ్రెసుకు అరబ్బులందరిని తీసుకవచ్చుటకు సెజిడు సుల్తాను ఇమాం ఏహిసుగారును ప్రయత్నించి పూనుకొనవలెను

(7) సాధ్యమైనంతవరకు కాంగ్రెస్ జరుగులేదీ నిర్ణయింపవలెను వచ్చేతీర్థయాత్రముందే ముస్లిం ప్రపంచమునంతకును ఆహ్వానము లంపవలెను.

(8) ఈ కాంగ్రెసుసభలో హెడజాజి భావిపరిస్థితులను నిర్ణయింపలేకపోయినచో ఏప్రభుత్వము సేర్పాటుజేయవలెనో లేకున్న ఇబ్జిక్ సాదుగారినుండి తాత్కాలికపు అధికారమునుగాని హెడజాజి ప్రతినిధులే నిశ్చయింపవలెను. ఈ ప్రకటనమును అధ్యక్షులగు హేజిల్లీ, మహ్మదుకురీషీ, (కార్యదర్శియు సంతకముజేసిరి.

ప్రభుత్వ ఆర్థిక విధానము

పరిశ్రమలమీద పన్నులను విధించుచో కొంతకాలము వరకే ఆయులులో నుండును. ఆకాల మెంతయో ఆర్థిక చట్టమును నిబట్టిర్చి యుంచెదరు. వర్తక సంఘమువారి కిది కావలె ననినచ్చి ననే ఏర్పాటుచేయుచుండును. ఈపరిశ్రమను గాపాడుట కంత ముఖ్యమైనవానియైన, ఇదేమోస్తరు విదేశపునరతులు అతి విస్తారము గ ను గు ము త్తి వి ఆ దేశ ము ల నుండి ఇంగ్లండుకు తీయుచున్నారో లేదో నిర్ణయింపవలెను. అనిచేసేట్లయితే ఇక్కడ మును విక్రయించు ధరలకంటె తక్కువగా ఆముచున్నారో యను సంగతిని ఆలోచింపవలెననిరి. అన్వాయమును ఈపోటీవలన వచ్చు నష్టమును పూర్తిజేయుటకు ఏమితున పన్ను వేసిన బాగుండునో తెలియజేయవలె ననుచున్నాడు.

బర్రాతు బ్యాంకు మోసము.

బెల్లూరు, ఫిబ్రవరి 6:—పూర్వము చాన్సిలరుగనున్న పుడు హొండులో నిన్న బర్రాతు బ్యాంకుకుండి చాలసొమ్మును స్వీకరించెనని చారణముతో రివిస్టానులో అధికారమును చలాయించరాచరి బారగారి కు లెదాపునిచ్చిరి. ఈవిషయమై (పెషియా) పాగ్లమెంటు విచారణ సభ్యులుచున్నది. చాలమంది శిష్టవైద్యరాశియు కేర్లలు తగుల్చుకొన్నారట. ఇంతకొప్పకాసమున్నదా యనిపించుచున్నదట. మైనింగులచే అధికారమును మానుకొనవలెనని సాంఘికవాదులు గోరుచున్న తనకైన మోసవలించలను ఆసక్తిమీది శిష్టకనే రివిస్టాను ఉద్యోగమును బాచుగా. మానుకొనిరి. దాక్టరు ప్రేమ్కృష్ణగారికి గూడ ఈత్యాంతు వ్యవహారములలో సంబంధమున్నదని దూరుచున్నారు. వార్తాపత్రిక లీషయమై తీవ్రముగ దీర్ఘ హాగ చర్చించుచున్నది.

మనిషి పుట్టెవంటి కోతిపుట్టె

లండన్, ఫిబ్రవరి 4:—ఉదయం 11-40 బుచానా ల్యాండులో విట్టాటన్సుదు విశ్వవిద్యాలయపండితుడు తాంగా జగ్గర 50 అడుగులూ యుగ నున్న పురాశృలో పొడిచెట్టుడిని ఒక కోతి పుట్టె గప్పిపైను ఇది చాలకాలమునాటి క్రింది పుట్టెగ గన్పించుచున్నదట. ఇది మనిషి పెద్దకోతిపుట్టెవలె గన్పించుచున్నదట. ఇది మనిషి పుట్టెగాదని దాన్యగారనుచున్నారు. గొబ్బిల్లా, 'వింసీ' అనుకోరుల పుట్టెవలె నున్నదనుచున్నారు. మాట్లాడుటకు శక్తిలేకపోయెను. గాని మాటల గర్భలు చిహ్నము లున్నటుల గన్పించెను. వానరజాతిలో జేసిన మనిషి పుట్టె యనుటకు పిలువదలయు మనిషి పోలికగల కోతి వలె నున్నదియు తెలుపుచున్నారు. దీనింట్టి మానవజాతికి పుట్టింట్లు ఆసియా గాదనియు ఆఫ్రికాయే పుట్టినిల్లని లండను ప్రకృతి శాస్త్రకారులు వాదించుచున్నారు. ఈ విషయములో ప్రత్యేక పరిజ్ఞానముగల సర్ ఆర్థరు శియతుగాడికి ప్రత్యేక మగ కిబురంపిరట.

నేపాలు రాజ్యాభ్యుదయము

బానిసవృత్తి నంతరింపజేయుట మహారాజు ప్రయత్నములను కొనియాడుట లండన్, ఫిబ్ర 6:- బానిసవృత్తిని అంతరింపజేయుడిని ప్రజలకు నేపాలు మహారాజు తెలియజేసెను. ఈవిషయమందు పాక్షి యును సంగుమువారందరను ఆయన ఘనోద్దేశ్యము నెంతయు కొని నూడి, అభివందించిరి. నేపాలు, కాట్మాండు ప్రముఖులయెడల తాము అమలుజరుప నిశ్చయించిన సంస్కరణముల పురోవృద్ధిని ఆకురతతో కనిబెట్టి జూచుచున్నారని యి సానుభూతిని జూపెదమనియు తమకు తెలిసినంతవరకు ఈ ప్రకారము ఏ ప్రభుత్వమువారును బానిసవృత్తినికయమై తన్నెంతట తామే ఇంతటిఘనకార్యమునెవరును జేయబూతున లేదనియు తాము సదా చహారాజుకు తోడ్పడ సంసిద్ధులగునూరమనియు తెలియజేసిరి.

బ్రిటిషు పత్రికల ప్రశంస

లండన్, ఫిబ్ర 7:—నేపాలు మహారాజుగారి ప్రశంస త్వుములు ఆన్నిపత్రికలద్వారాని ఆకర్షించెను. ఇండియన్, విల్బురుపోర్టు అనుశీలక క్రింద డేయిలీన్యూస్ ముఖ్యత ఇట్లు ప్రాయోచుచున్నది. మనకాలములో ఏపంథావాధీకుడును నేపాలు మహారాజువలె బానిసవృత్తిని రూపుమాపుటకు ప్రయత్నించినవా రెవరునులేరు. ఇంతకంటె ఘనకార్యము నెవరునుజేయలేదు. ఎవరెప్పువర్తతాహోహాదనతో తోడ్పడిన యోధులు నేపాలుదేశములే. వీరు అత్యుద్యుతముగ విధివిలాసములేకుండ ఆకుారి విక్రముతో తైక్కిరి. అట్టిదేశమును తలచుకొన్న పరమేశాస్థానముగ నుండును.

వైమనిస్విర్రు గెజటు పత్రిక

ఇట్లు వాశినుచున్నది. యూరపులో నేడు ముఖ్యమగు జేతములు సాంప్రదాయకముగ వచ్చుచున్న వాగరకమును అడవి ఉదారభావములకు మంటగలుపుచున్న సమయమున సీచునల్లెవృత్తి ప్రాంతములనుండి ఇట్టి మహానీయులు ఇంతటి ఘనకార్యమును బూతుకొనుట ఎంతయు అశాకరముగ నున్నది. ప్రపంచములో ఇట్టిసంగతిని చాలవత్సరములనుండి వినుటలేదు మనము. చారిత్రియన గొప్ప సంస్కృతులలో మహారాజుగారికి ఆగస్తామను నలుకరించుచున్నార ఈయన నక్షత్రగిరి పాచ్యదేశమండలకు బానిసవృత్తి త్యర్థా అంతరించు గాక. విదేశాంగకార్యాలయమువారు నేపాలు మహారాజు ఉపన్యాసమును చదువుటకు కొంతకాలమును వినియోగించెదలగాక.

బెంగా శాసనములు

ఇండియాలో ఇతరభాగములకు అనువర్తింప చేయురు లండన్, ఫిబ్రవరి 4:—రాత్రి 12-15 బెంగాలు నిమిత్తము ప్రవేశబెట్టబడిన కఠినశాసనములు ఇండియాలో ఇతర భాగములకు ప్రవేశబెట్టగనియు అప్రదేశములందు గూడ అవసరమని తోచిన ఆస్థానిక పరిశీతుల నాలోచించి జేపెదరనియు ఇండియా కార్యాలయమువారికి తెలిసినదట.

తర్కి ప్రతి మాంచెరు కెగుమతి

యపట లండన్, ఫిబ్రవరి 7:—తర్కినుండి మొదటికాయదా ప్రకారము జేయిచేళ్ల ప్రతిని మాంచెరు గుతు బంపిరి. ఇండియా ప్రతికంటె బాగున్నదట. అమెరికా ప్రతికంటె కొంచెము నాణ్యము తక్కువట. 100000 జేళ్ల ప్రతిని తర్కినుండి మాంచెరు గుతు బంపెదరట.

అమెరికనుల కీయమలసిన ప్రేమియుణము

అనుకూలపరిష్కార మగునూచనలు వాషింగ్టన్లో పూర్వము ప్రెంచిరాయబారిగ నున్న ఆఫ్టరండుగాని అమెరికా జేరిరి. ప్రెంచి అమెరికను ఋణాదాయము ఆనుకూలముగ పరిష్కారమగునను ఆశలను దెలియజేసిరి. త్వరలోనే ప్రెంచి అమెరికను ప్రభుత్వముల కనుకూలముగ ఋణాదాయము పరిష్కార మగుననిరి.

సారాయి

బ్రిటిషు ఓడను అమెరికనులు బుచ్చుకొనుట (ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త) న్యూయార్కు-తీరము, ఫిబ్రవరి 9:—న్యూయార్కు-తీరపు లోనికి అమెరికను కావలి నౌకలు 12 వేల పీపాలసారాయిని గొంపోవుచున్న బ్రిటిషు ఓడనుబట్టి డినుకవచ్చిరి. ఇందులో ఓడ పిల్చింది 28 నడున్నాను. పిచ్చి బట్టుకొనిరి. గట్టును మరలిన ఒక గంటలో బట్టుకొనిరి. కావలి గాయమున్న అమెరికను నౌక బ్రిటిషు ఓడపై ఫిరంగులను ప్రయోగించెనట బ్రిటిషు ఓడ సబ్బందిలో కొందరు గాయములు తగిలెనట.

యూరపునకు కావలసినదేది?

ప్రత్యక్ష ప్రభుత్వ డాన్ నివేదికము లండన్, ఫిబ్ర 4:—యూరపులో అందరను ఇరుగుపొరుగువారివలె అనుకూలముగ ప్రవర్తించవలెను. ఇది గాల అవసరము. ఎప్పుడు ఒకదేశము శాశ్వత యుగ ఇతర దేశములకు ఊడిగము చేయుచుండుట ఆసంభవము. ఊహించుటకు వీలులేదు. ఇక్కయలు డాన్ నివేదికమును సరిగా నెరవేర్చుచున్నారాయని కష్టపరిచారసంఘమువారు కనిబెట్టినారు. ఈవిషయముగూగాను ప్రత్యేకముగ వాస్తానే స్వాస్థ్యబద్ధ ప్రభుని నియమించిరి.

బెంగాలు విరజాకంపెనే (ఇనుపపనులకు శిక్షణకంపెనే) ముఖ్యమగు ఇంకొక కంపెనీతో బడంబడికజేసి పనిజేయుటకు యేర్పాటుజేసికొననని తెలియచున్నదట.

ఇంగ్లండులో భారత విద్యార్థులు

సర్ అతుల్ చట్టర్జీ గారి హితవు లండన్, ఫిబ్రవరి 4:—లండనులో భారత విద్యార్థి పంచమ వాషి కోత్సవ సందర్శమున సర్ అతుల్ చట్టర్జీ గారు విద్యార్థులను గొనియాడుచు ఈ ఆశ్రమమును ప్రతిష్ఠాపించి నిర్వహించుచున్నందులకు భారతీయులు గర్వపడవలసి యున్నదనిరి. బ్రిటిషుమిత్రులు జేసిన అడ్డంకసాయమును గొనియాడిరి వివిధ జాతులు సహకారముతో కృషి సల్పుట కిది గుణపాఠముగ నున్నదనిరి. భారత విద్యార్థులు బ్రిటిషు విద్యార్థులలోడను బ్రిటిషువారితోడను కలసి మెలసి తిరుగవలెననిరి. అట్లు జేసినచో విశేషములకు విస్తారముగ నేర్చుకొనవచ్చుననిరి. భారతదేశపు ఆశయములను వికాసమును ఆంగ్లేయులకు దెలుపుచు భారత ప్రచారముగ నుండుటకు ఏర్పడుననిరి.

తర్కి-గ్రీకు పరిస్థితులు

అభివృద్ధి గాంచుట (ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త) గ్రీకుమతాచార్యుని వెడొగొట్టుటచే బయలుదేరిన కోపము తయ్య కొంతవరకు చల్లబడి తురుమ్మ గ్రీకు పరిస్థితులు యభివృద్ధి గాంచుచున్నవని ఏతెచ్చుకార్తల దెలుపుచున్నవి. ఈ వారములో 1928 ప్రైకతరగడికి జేరిన వ్యయను చీల్చి వేసెనరట.

ఈజిప్టు పరిస్థితులు

'డరీలులు' సమ్మె పత్రికా ప్రకటనలు సోగావు కెయిరో, ఫిబ్రవరి 9:—డరీలులుసమ్మెకుగూర్చి ప్రకటింపబడిన పత్రికానివేదికములు సరిగావని తెలియుచున్నది. 259 విద్యార్థులు యువన్యాసములకు బోయిరట. 440 మంది వెళ్లలేదు. సమ్మెగట్టిన విద్యార్థులతో ప్రమేయము గల్పించుకొనకుండజేయుటకు పోలీసువారువచ్చిరి. ఉపన్యాసములకు బోకుండ నిలిచిపోయిన విద్యార్థులు సమ్మెగట్టినవారితో కలిసి కొనకుండ జేయుటకు పోలీసువారువచ్చిరి. సుక్రమహర్నితలు నేర్పాటుజేయుటకును అల్లరులు తేకుండజేయుటకును వచ్చిరి. సమ్మెగట్టిన విద్యార్థులకు ప్రతివానికి విద్యామంత్రివర్గమువారు ఒక పాను జరిమానావిధించిరి. నేడు ఒకమోస్తరుగ విద్యార్థులందును వచ్చిరని జెప్పవచ్చును. విద్యార్థులను వెడొగొట్టు సంఘిని వివరాము ఇప్పుడు అజ్ఞానవిద్యార్థుల కీయబడిక సౌకర్యములచే తమకుగూడ ఈలాభములను గావలెనని మతసంబంధమునకు జేరిన విద్యార్థులు పోరాడుచున్నారు.

రైల్వే సేరము

లాహారు, ఫిబ్రవరి 7:—పూర్వపై రైల్వే సేరమును నేడు న్యాయాధిపతినండలో మంచందాగారివద్ద తీర్పుతువచ్చెను ముద్దంతాత్రవ వాదకులతయు పూర్తి అయినది. ఫిబ్రవరి 20వ తేదీని తీర్పుచెప్పబడును.

హిందూ మహాసభ వార్తాపత్రికలు

జవాబులు ఫిబ్రవరి 22 తేదీలోగా చేరవలెను

హిందూ మహమ్మదీయ సమస్య పరిష్కార సమాలోచనము

దేశభక్త లాలలజపతిరాయగారు మాజీక యంత్రమును, అందులో హిందూమహమ్మదీయ ప్రాతినిధ్యమునుగూర్చి హిందూసభోపసంఘవారు తయారుచేసిన ప్రశ్నోత్తరమును ప్రకటనార్థము పంపియున్నారు. ముఖపంపిన జాబును గూడ క్రిందప్రచురించుచున్నాము. అందుచే పాఠకులకు సర్వము విదితము కాగలదు.

ఆంధ్ర ప్రతికాధిపా

డిసెంబరు నెలలో బెల్గాం లో జరిగిన హిందూమహాసభ వారు, హిందూమహమ్మదీయ సమస్య పరిష్కారమునకై ప్రాతినిధ్యము మొదలగు రాచకీయములందు హిందువులకును మహమ్మదీయులకును గలమామూల నిర్ణయములలో హిందువులకుగల యభిప్రాయముల సరయుట కొకయుపసంఘమును నిత్యమించిరి. ఈహిందూ మహాసభోపసంఘము జనవరి 22 తేదీనుండి ఢిల్లీలో సమావేశమై తమకిందులో పంపిన ప్రశ్నలకు తయారు చేసినది. ఆప్రశ్నల ప్రకటించి హిందూమత యభిప్రాయముల కనుగొనుట యిందలి యంత్యము

నేనా యుపసంఘమున కధ్యక్షుడనగుటచే ఫిబ్రవరి 22 వ తేదీలోగా హిందూమహాసభలు తమ యభిప్రాయములను జాతు తెలుపగోరుచున్నాను. ఈవిషయ మత్యవసరము. శీఘ్రముగా జరుగవలసినది. ప్రశ్నలకు జవాబులుగాపంపిన యభిప్రాయములు రహస్యముగా నుంచబడును. హిందూప్రజల యభిప్రాయములు మాత్రమే మాకు కావలయును. ఇందులకు యాప్రశ్నలప్రకటించి మాకుతోడ్పడ గోరెదను.

చిత్తగించవలెను.

లాలలజపతిరాయ్

(తేదీ 24 రింక్ డౌన్ రైయినీనా, ఢిల్లీ)

హిందూసభవారి ప్రశ్నలు

౧. లక్ష్యగతులను (లక్ష్య)లో జరిగిన ఒడంబడికవరకులయొక్క సక్రమరూపులను, ఆఒడంబడిక ఫలితముగ హిందూ మహమ్మదీయులకు సామరస్యతపర్యంతలు కుదుగుటకు గూర్చియూ మియభిప్రాయము లేమి? ఆఒడంబడిక ప్రకారము జరుపుచే మిరాప్రతిమునందు కల్గిన ఫలితము లేమి?

౨. మిగతాకాష్టములలో జనాభాకు మించిన ప్రతినిధులకు పంపునధికారము వారికి కల్గియున్నదా? “పంజాబులోను, వంగదేశములోనూ మాప్రాతినిధ్యము తక్కువగానున్నది. ఒడంబడిక ప్రకారము” అని హమ్మదీయులు వాదించుటలో పట్టుకలదని మీరు తలచెదరా? ఆఒడంబడికను మార్చగోరెదరా?

౩. జాతి ప్రాతినిధ్యమును గూర్చి మీ యభిప్రాయము లేమి? అందులకు మిగిలిన అయిదుభాగా? కారణములతోగూడ తెలుపుడు. “జాతి ప్రాతినిధ్యము విభాగములకు గల్గించి భారత జాతీయత్వము భంగము కల్గించును” అనువాదనపై మీయభిప్రాయమేమి?

౪. స్థానికసంస్థలందుగూడ జాతిప్రాతినిధ్య ముండవలె ననుటమీరకుమూలరాప్రతిపాదనా కారణములతోతెచ్చదు జాతిప్రాతినిధ్యము మిరాప్రతిమునందలి స్థానికసంస్థలం దెక్కడనై నగలదా? ఉన్నచో ఎన్నిచోట్ల అందు? తల్పలితములేమి?

౫. ప్రభుత్వోత్పత్తిగములందుగూడ జాతిప్రాతినిధ్య ముండవలె ననుటనుగూర్చి మీ అనుకులత ప్రతిపాదనల సకారణముగా తెలుపుడు.

౬. విశ్వ విద్యాలయములందు, తదితర విద్యాసంస్థలందు జాతిప్రాతినిధ్య ముండుటకు వ్యతిరేకానుకులతల సామర్యము క్రమముగా తెలుపగోరెదను.

౭. జాతి ప్రాతినిధ్యమునకు పునాది (మూలము) ఏదై యుండవలెను? జనసంఖ్యనుబట్టిగాని వోటర్లసంఖ్యను బట్టిగాని యింకొకవిధముగా గాని చేయుచో మిరాప్రతిమునం దుండవలె గల ఫలితము తెల్పుండును?

౮. జాతి ప్రాతినిధ్య మొప్పుకొన్నచో ప్రాతినిధ్యమే రీతిగా నుండునలెనని మీయభిప్రాయము? ఈ క్రిందివాటిలో దేనిని మీరుమానించును? 1. ప్రత్యేక యోజనార్థము, 2. ఎన్నిక నియోజకవర్గము, ఎన్నిక స్థానముల ప్రత్యేకింపుట, 3.

సింగిల్ ట్రాన్స్ ఫర్మింగ్ వోటుతో ప్రపోజనర్ లిప్రకటించు కొక అనగా జనసంఖ్యనుబట్టి ప్రాతినిధ్యము కేర్పరచుట, సి. మ్యూచ్యుల్ రిజిస్ట్రేషన్ వోటు (సమప్టివోటు)

పైవాదిరిలలో దేనిప్రకారము పనిచేసిన మిరాప్రతిమునలో ఫలితముతో యోజిగానుండును?

౯. సంయుక్త పరగణాలలో మహమ్మదీయులకున్నమాదిరిగా ఎక్కువప్రాతినిధ్యమును పంజాబులో మూడవమతముగా నున్న సిక్కులగోరుచున్నారు. ఎక్కువజనసంఖ్యగల మతమును బట్టి మహమ్మదీయప్రాతినిధ్య మెక్కువగా నుండవలెననునపుడు సిక్కుమతమునుగూర్చి గూడ మనసునందుంచు కొవలయును. సిక్కులకిచ్చేఎక్కువప్రాతినిధ్యము ఎంతైనాసరే హిందువుల భాగములలోనుండి యివ్వవలయునని పంజాబుమహమ్మదీయులను చూస్తూ, ఈసమస్యను పరిష్కరించుటకై మిరాప్రతిమునలోనిచ్చెదరు.

౧౦. ఒకమతమునకు సంబంధించిన విషయము అమతమునా రధికసంఖ్యాకుల ప్రతిపాదనలుగా నున్నచో చర్చింపబడకూడదు. నిర్ణయింపబడగూడదను మరతునుగూర్చి మీయభిప్రాయమేమి? ఈమరతు మత (రిజియన్) నివేశములంజేనా? తదితరవిషయములలో గూడ ప్రత్యేకముగా వొక కమ్యూనిటీ కి విరుద్ధముగా నొక యామరతు క్కాకు నచ్చుచో అట్లుచేచో యామరతు నుపయోగించుటలో క్రమతకు భంగమురాదా? ఈమరతు నడ్డముచేసికొని ప్రతిదానికి అటంకములు కలుగనట్లుచేయుటకు ఏలులేదా? ఇట్టిరక్షణ జాతిప్రాతినిధ్య ముండుటకు విరుద్ధముగాదా? దీనినిగూర్చి మీయభిప్రాయమేమి?

(౧౧) రాష్ట్రములను మరల విభాగించుట వాంఛనీయమా? అనుచో ఏవిధముగా చేయవలెను?

(౧౨) కేంద్రకాసనసభకు జాతిప్రాతినిధ్యముండుటను గూర్చి మీ నూచనలేమి?

లక్ష్య ఒడంబడిక

(ప్రశ్నలకు తరముల నిచ్చువారికి, పాఠకులకు, అవగాహన రిఫరెన్సులనిమిత్తమై లక్ష్యపాత్రలోని సంగతు లీక్రింద నూచింపబడినవి)

“1916 కాంగ్రెసు లీసుక్కిములో లక్ష్యపాత్ర 4వక్లాజాగానున్నది. ఎన్నికలలో మహమ్మదీయుల కీక్రిందిరాష్ట్రములంజీక్రింది పంతులప్రకారము ప్రాతినిధ్యముండవలయుననియున్నది పంజాబు ఎన్నుకొనబడిన భారతసభ్యులలో సగము సంయుక్త పరగణాలు 100 కి 30 పంతులు

వంగరాష్ట్రము 40 పంతులు
బీహార్ 25 పంతులు
మధ్యరాష్ట్రములు 15 పంతులు
మదరాసు 15 పంతులు
బొంబాయి 33 1/2 పంతులు

మహమ్మదీయులు మిగతా ఎన్నికలందు పోటీకి నిలువరాదను మరతుమీద ప్రభావము లేర్పరచబడెను

ఏ కాసనసభయందైనను మూడుపంతులుపైగా ఒకజాతి వారు హెచ్చుగా వ్యతిరేకులుగానున్నచో ఆజాతినిగూర్చిన టిల్లును ఏర్పరచు ప్రశ్నేపెట్టెదరు.

మరాఠీ మహమ్మదీయుల జనసంఖ్య మహమ్మదీయోధుల జనసంఖ్యలయొక్క దామాషా యీక్రింద వివరింపబడినది. పంజాబులో 100 కి 55.32 పంతులు మహమ్మదీయులుగలరు

వంగరాష్ట్రము 58-99 పంతులు
అస్సాం 28-96 పంతులు
బొంబాయి 19-74 పంతులు
బీహార్ ఒరిస్సా 10-85 పంతులు
సంయుక్త పరగణాలు 14-28 పంతులు
మదరాసు 6-7 పంతులు
మధ్యరాష్ట్రము, బీహార్ 4-05 పంతులు

భారతకాసనసభ

మంగళవారమునాటి కార్యక్రమము

వి. జే. పటేలుగారి కఠిన నిర్బంధకాసనములను రద్దు చేయుటకు చట్ట మోషాదమునకు ప్రవేశ బెట్టుట ఆమెరికనల, యూరోపియనుల, అధినివేకనానుల

(ప్రత్యేక సౌకర్యములు దొలగింపవలయును)

ఢిల్లీ, ఫిబ్రవరి 7:— మామూలు కాసనములందలి లోటుల బూర్తిగావించుటకు నిర్బంధపడినట్టి రిగ్యులేషనుల రద్దు గావించవలయునని ప్రతిపాదించబడిన టిల్లు కాసనసభయందు ఆలోచనకును ఆమోదమునకును చేబడుటకును క్రిమికలుప్రాసీజరు కోర్టు ను సెనెరగా విం చి ఆమెరికనలు, యూరోపియనులకు సామ్రాజ్యవాదులకు క్రిమినలునేర విచారణలందుగల ప్రత్యేక సౌకర్యములను నూడదీయుంచుటకును వి. జే. పటేలుగారు ఉపపాదించెదరు.

డాక్టరు గవరుగారు

ఆస్తిని ట్రాన్స్ ఫర్ చేయుటకు గల కొన్ని సందేహములు దీనివేయుటకు ప్రతిపాదించబడిన చట్టమును విచారించుటకు (సెలెక్షన్ మిటి) ఉపసంఘమునకు బంపవలసినదని డాక్టరు గవరుగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించెదరు.

సర్ పురుషోత్తము దాసుగారు

భారతవాణ్యముల కాసనమును సరళిగావించుటకు వారిచట్టమును విచారించి అనుమతింప వలసినదని సర్ పురుషోత్తము దాసుగారు కాసనసభయందు పాదించెదరు.

విషయానుక్రమణికయందు మరకొన్ని చట్టములు ప్రతిపాదించబడుటకు నిరూపించబడెను. కాని యీచట్టములు నాటి కాసనసభయందు విచారించుటకు బహుళ: రావు.

(ఆ. ప్రె.)

ఆనర్కాల్ బాంబు కేసు

నేరనులు సెమచ్చనకు కమెంటు చేయబడిరి

లాహోర్, ఫిబ్రవరి 7:— ఆనర్కాల్ బాంబుకేసు నందలి ఐదుగురు నెరసులపై నేరములు జనవరి 21-వ తేదీయందు మోపబడెను. బ్రిటిషువారిని భారతదేశమందుండి పారదోలుటకు వీరు కుట్రబున్నిరనియు, 1918-వ సంవత్సరముందు ఆనర్కాల్ బజారులో వీరు, బాంబులు వేయుటకై యిద్దరుయూరోపియనులు, ఎనమందుగురు భారతీయులును క్షురగాత్రులైరనియు అను నేరములపై మేజిస్ట్రేటుగారు ముక్దాయిలకు సెమచ్చనకు కమెంటుచేసిరి. స్వల్పకాలములో ముద్దాయిలు సెమచ్చనకోర్టులో విచారింపబడియెదరు. (ఆ. ప్రె.)

బరోడాసంస్థాన ప్రజామండలి

ప్రత్యేక సమావేశము

డాక్టరు సామంతుగారి అధ్యక్షకోవన్యాసము

కాసనసభను పునర్నిర్మాణము గావించవలయును

బిల్లిమెర, ఫిబ్రవరి 7:— బరోడాసంస్థాన ప్రజామండలి ప్రత్యేక సమావేశము నేడు ప్రారంభమయ్యెను. డాక్టరు సమంతుగారి రధ్యక్షతపహించిరి. స్వపరిపాలనయొక్క ప్రబలావశ్యకతనుబట్టి, విదేశములనుండి సంస్థానములను బరిపాలన జేయుటకు గట్టిగనిరసించిరి. సంస్థానములందు బుర్రాక్రమిబద్ధి రాదని ముమంతగారు తెల్పిరి. సంస్థానముందలి అధికారవర్గము అదేపనిగ ప్రజాభిప్రాయమును దృష్టికరించుట సంస్థానప్రజలు వారిహక్కులను గుర్తించుటకు మేలుకొనుచున్నానని, అధ్యక్షుడు నుడివెను. ప్రస్తుతపు కాసనసభయందు తక్కువసంఖ్యగల ఎన్నికసభ్యులుమాత్రమే గలరనియు, అధికసంఖ్యాకులు గను ఎన్నుకొనబడినట్టియు సభ్యులుగా కాసనసభయందుండవలయుననియు యిందుకొరకు కాసనసభ పునర్నిర్మాణము గావించవలయుననియు ముమంతగారు నూచించిరి. మహారాజగారికి పిట్టాధికారము వహింపవలయునని అధ్యక్షుడు అభిప్రాయమును తెల్పెను. (ఆ. ప్రె.)

మదరాసు బ్రాహ్మణేతర సమావేశము

రాజకీయ పక్షములతో సహకారము

సాంఘిక హక్కుల త్యజింపజాలము

వలసరాజ్యములకు కూలీల సంపరాధు

గతవత్సరము అక్టోబరు మాసమునందు సమావేశమై నిలిచిపోయిన బ్రాహ్మణేతర సమావేశము నిన్నటి ఆదివారము 8 వ తేదీన యిమ్. క్రిష్ణన్ నాయురుగారి అధ్యక్షతకొంద విజ్ఞోరియాపురమందెరచుచుగూడి కొన్ని తీర్మానములు గావించిరి

అధ్యక్షులు ప్రథమమున ముచ్చటించుచు, బ్రాహ్మణేతరసమస్య ఇతివరలాలెగాక నేడు అఖిలభారత సమస్యగ పరిగణింపబడుచున్నదనియు, మదరాసు బ్రాహ్మణేతరము ఎ. రామస్వామిమొదలియారుగారి అధ్యక్షతకొంద బెల్లము అఖిల భారత బ్రాహ్మణేతరసమావేశమునందు జయమును బడసినందు ల కెంతయు సంతసమున - లిచ్చిరి. మదరాసు దేవాదాయ చట్టము తీర్మానింపబడుటచేతను, భారతీయవైద్యవిద్యాలయ స్థాపనవలనను స్వపరిపాలనామాత్యులగు పానుగల్లు రాజాగారి యశోకీర్తుల నిఘమడించినవని గొలి మంత్రుగారిని మిగుల ప్రశంసించిరి.

తీర్మానములు

పిదప నీ దిగువ నువహించిన తీరానంములు కథయందు అంగీకరింపబడెను.

1. భారతదేశమునకును, భౌతికతీయాశయములకును నిజముగు మిత్రుడను మాంటేగూగారి అకాలమృత్యువున కీశభవారు విచారమును గూచించుచున్నారు.

కడదిన 45 సంవత్సరములనుంచి సర్. పి. త్యాగరాయ శెట్టి గారు దేశమునకు గావించిన స్వార్థరహితమును, ప్రశంస నీయుతుగు నేవకును, అందు ప్రత్యేకముగ బ్రాహ్మణేతరకాద్య మాభివృద్ధికి పాటుబడినందులకును వారికి సభవా రెంతయు కృతి జ్ఞులై యున్నారు.

ఉపపాదకులు:—అధ్యక్షులు.

2. "స్వరాజ్యముకొరకు పాటుబడు దేశమునందలి వివిధ కాజీయపక్షములందును వికమత్యము నొడగూర్చునలయునను కోరిక ప్రబలియుండుటచేతను, అఖిలభారత దేశీయసమావేశ వారి యశయవార్ధికి ప్రయత్నములు పలుపుచున్నందునను, దేశమునందలి నానారాజకీయపక్షములయందు వికమత్యమును పెంపొందించుటకు దక్షిణభారతమందలి బ్రాహ్మణేతరసంఘ పక్షమున నీక్రిందివారలను ఒకసంఘముగ నీరభవారేవ్వాటు కేయచున్నారు. 1 యిమ్ క్రిష్ణన్ నాయుర్, 2. ఎ. రామ స్వామి మొదలియారు, 3. ఎ. శివరామమిన్, 4. వి శివ ప్రకాశమొదలియారు, 5. యస్. జి. రంగరామశంకర, 6. పాంచరత్నంపిళ్ళే, 7. కొండప్ప, 8. యిమ్. రత్నస్వామి గారలు" పై తీర్మానమును ఏ. రామ స్వామి మొదలియారుగారు రుపపాదించుచు బ్రాహ్మణేతరము ను ఇతర రాజకీయ పక్షములతోనే దేశమున దైక్యతను వాంఛించుచున్నారనియు, దేశమునందు ప్రబలియుండు పలువిధములగు కక్షలు విభేదములై వికమత్యలేమికి కారణములనియు, సంపూర్ణ సంఘీభావము కుమరజాలక పోయినను దేశీయ సమస్య పరిష్కారమునకు వలయుంతయుట్లుకై నను ఆత్యవసర మనియు, ఐనను ఎవ్వరును తమ సాంఘికహక్కులను త్యజించి అందుకుమారు వికమత్యమును కొనజాలరనియు నుడివిరి. తమ సంఘమునకు త్యజింపజాలని కొన్ని సిద్ధాంతములు గలవు. నల సరాజ్యములకుండు స్వరాజ్యమును. తామును వాంఛించుచున్నాడు. అందులకు ఎలయు శాంతి యిత, సక్రమ విధానము లన్నిటిచే జానిని సంపాదించ యత్నింతురు. ప్రతిసంఘము యొక్కయు హక్కులు పూర్ణముగ సంపాదించబడిననెగాని అట్టి శాంధ్య పథులతో గాంచనేరదు. ఇదియే ధీర్ఘముందు, జొంబా యి యందును వాని వినిపించిన అభిప్రాయము. ఈసిద్ధాంతము లతో నేకీభవించిన ఇతరులతో కలసి సహకార మొసంగి పని కేయట కెట్టియాటంకము లేదనిరి.

(3) "వలసరాజ్యముల సమస్య పక్రమముగ పరిష్కరింపబడుట సంభవముగ నుండుటచేతను, వలసరాజ్యములందలి శ్వేతజాతెలు వహించిన నిరంకుశాభిప్రాయములచేతను, బ్రిటను దేశముందు వారియభిప్రాయములకు జూపిన సహకారముచేతను, వెంటనే వలసరాజ్యములకు కూలీల ంపుటను నిలిపివేసి, అన్యోన్య అదరణకు వలయువిధానము నియమింపబడవలెననియు, అందు కొరకు ప్రభుత్వమువారును, కాననసభ్యులును అట్టి విధానము నకు వలయుసాధనములవారసి అందులకై పట్టుదలతో పనికేయ వలెనని గోరుచు నుల్లాను-లక్ష్మీ విజ్ఞులందు శాగ్గాన మిబడిన రీతిగపిళ్ళ-తెనాలీల నివేదికయొక్క శిఫార్సులు అంగీకరింపబడు వరకు మాకాను-లక్ష్మీ వలసరాజ్యవిధానముక్రింద బ్రిటిషుగయా నాకు మాతీలంపుట తిరిగి ప్రారంభింపబడరాదు "

కేళవెట్టిగారు వైతిర్యానము నుపపాదించుచు తమిళము నం దుపన్యసించిరి. శ్వేతజాతులకు పరిచర్యచేయుటకే కార తీయుటకు భగవానుడు సృష్టించెనా యునునటుల వలసరాజ్య ములందలి భారతప్రజలు సేవముగ జూడబడుచున్నారని నుడి మువిరి. బ్రిటిషుగయానా ఘాటించువివాదమునువివరించి, తీత లభివృద్ధిగావలెనని కోరినమాత్రముచేతనే భారతీయకూలీలు నిర్దాక్షిణ్యముగ శిక్షింపబడిరని పల్కిరి.

4. (అ) మదరాసు దేవాలయచట్టమునకు సమ్మతియొ పంగినందులకునై రాజప్రతినిధిగారికిని స్థానిక కాననసభ్యులందు జయప్రథముగ తీర్మానింపబడుటకు కారకులగు పానుగల్లురాజా గారికిని హృదయపూర్వకవందనను లర్పించుచున్నారు.

(ఆ) స్వార్థపరులగు కొందరు ఈ చట్టముపై గావించు ప్రతికూలాందోశన కేవలకృత్రిమును, కల్పితమని తలంచుచు అట్టిఅందోశనను ఖండించుచున్నారు.

వైతిర్యానమును ఓ. తతీకాచిలు శెట్టిగారుపపాదించిన పిదప ఆర్. మదనగోపాల్ నాయుడు, పి. రామనాధకృ మన్న గువారు మలపరచిరి. తీర్మానముంగీకరింపబడెను.

పిదప మలబారు టెనెన్సీబిల్లు సిద్ధాంతము సంగీకరించు చును, వైనికన్యాయమును తగ్గించుటకు, పాననిషేధోద్యమము నకై మంత్రులు గావించు ప్రయత్నములకు సంకసమును దెల్పుచును, కాశ్వత నెట్టిలెక్కలును కోరుచు తీర్మానములు గావించినపిదప సభముగి నెను.

కన్నాటు రాజదంపతులు

పెనాటు, ఫిబ్రవరి 7:—కన్నాటు అర్ధరు రాజదంపతులు పెనాటునండి 5 వ తేదీని మాడ్డకు స్థలముక జూచుటకు బోయిరి. వారచ్చటయధికారమును నుద్యోగివల్లను వైనికులవల్లను బడసిరి అయ్యారియంతు ఖట్టిక్ పృత్యముక జూచిరి.

సాయంకాలము రాజల్పిండికి బోయిరి.

దర్బారు

పాట్నా బీహారు ఒరిస్సాల గవర్నరుగారు ప్రభుత్వము దిరమందు 20 వ తేదీని కర్నాటుక కేయచురు.

రంగూను, ఫిబ్రవరి 7:—రంగూనులో వశూవివాధి ప్రబలముగ నున్నది.

డెల్లి విశ్వవిద్యాలయము

డెల్లి, ఫిబ్రవరి 7:—డెల్లి విశ్వవిద్యాలయముయొక్క చట్టప్రధానోత్సవము మార్చి 2వ తేదీనిజరుగును,

వాయువిమానము

రంగూను, ఫిబ్రవరి 6:—కలకత్తానుండి రంగూనుకు వచ్చిన వాయువిమాన గమనముగూర్చి, యేవిధమగు శాధయ తేడను జెప్పిరి. గాలి విస్తారముగ నుండుకోజులలో యెటులం దునో జూచవలయుననిరి

ప్రేంకరుగారు మరల వాయువిమానముమీద కలకత్తాకు కేనివారము బయలుదేరుదురు.

ఎంగు యిండియా

వికమత్య సభలు

మహాత్ముని వ్యాసము

"జాంబాయిలో జరిగిన వికమత్యసమావేశంలో ఏర్పరపబడిన ప్రతినిధిసభవారు ఢిల్లీ న గ ర ము న సమావేశమైరి. 50 మందితో నొక ఉపసంఘము నేర్పరచిరి. ఉపసంఘము వారు స్వరాజ్యవిధానమును నిర్ణయించుట కొక చిన్నసంఘము నేర్పరచిరి. డాక్టరు బిసెంటుగా రీచిన్నసంఘమున యుమకు లను లజ్జతులను చేయజాలు సహజదీక్షతో పనికేయచున్నారని, హిందూమహామ్మదీయసమస్య అధికసంఖ్యాకులదాకర్చించినది. అదిసహజమే. అదిశ్వరాజ్యపరమస్యకం టెను ముఖ్యమనిశాబోటి వారు కొద్దిమందిమాత్రమే తలంచెదరుగాని ఎల్ల వారును తలంప జాలరుగాని స్వరాజ్యప్రాప్తి కది నిరోధకముగా నున్నవని మాత్ర మందరునుగూడ నంగీకరింపక తప్పదు. ఈ ఉపసంఘమున గూడ అరమకలడ్డదగిలినవి. అవియుండగూడదు. ధారాళముగా ను నిష్కల్మషము గాను సంకోచము లేనంతకు సంభాషణలు జరుగవలెనగాన కొద్దిమందిని మాత్రమే ఉపసంఘముగా నేర్పరుచు టతసరము. అందువలన నటుజ చేసిరి. హాకిం అజ్జులు ఖానుగారి గృహమున కొద్దిసంఖ్యగల ఉపసంఘమువారు కెందు మతముల ప్రముఖులును కలసి సంభాషించిరి. శాని పర్యవ సానమును పండిత మోతీలాలుగా రిదివరకే ప్రక్రలలో ప్రకటించియున్నారు. ఎవ్వరును అందోశనపడ నవసరములేదని నేను గూడ తెలుపుచున్నాను. అనుకూల ఫలితము కేలవలెనని అందరును కోరుచున్నారుగాని వెంటనే కేలవలెనని కొందరును తగిన కాలమింకను రాలేదని నుకొందరును తలచుచున్నారు. ఇందుల కెట్టిత్యాగములనైన చేసెదమని కొందరు సాజాసించి యున్నారు. మరికొందరు తొందరపడకుండ నిదానముగా తమను ముఖ్యముగా నుండిరవలెనని వారు తలంచు సౌకర్యములను బడయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. హిందూమహామ్మదీయ మైత్రి కలిగిననెగాని స్వరాజ్యము కాదను విషయమున మాత్రము భిన్నాభిప్రాయము కెవ్వరినిలేవు. అందరును స్వరాజ్యమును కోరుచున్నవారేగాన మైత్రికుదురక తిప్పరు. శేయు విరమించునప్పటికి అనుకూలసూచనలు పొచ్చుగా కనబడెను. 28 వ తేదీని మరల సమావేశము జరుగును.

ప్రత్యేక సంఘప్రతినిధ్యమునకు నే నెంతమాత్రము నంగీకరింప జాలనుగాని వికమత్యమున కతి అత సర మైనచో నేను దానిని తిగూడ నంగీకరించెను. ఈలోగా ప్రక్రలసంపాదకులు ఏవక్షమవారిని అగ్రహమును కలిగించునటుల వ్రాచుగూడదని కోరుచున్నాను.

హె. క. గాంధీ.

హరియాలు కార్వారుతాలాకా

కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి

శహభాషు - శహభాషు

"ఇచ్చట మ్యునిసిపలసంఘమున కాంగ్రెసుసభ్యులసంఖ్య హెచ్చుగానున్నది. కాన కాంగ్రెసువిధానమును సంఘముద్వారా కొనసాగించుటకు మేము ప్రయత్నించుచున్నాము. పాక కాలలో నాలువడుకుట నిర్బంధము కావించిరి. ఉద్యోగులకు ఖద్దయడుగుల నిచ్చిరి. నిమ్మజాతుల బాలురకు తీతములు పుచ్చుకొనకుండ నిర్బంధముగ విద్యనేర్పుటకు నిర్ణయించిరి. నిమ్మజాతుల బాలురను అగ్రవర్ణమువారి పాక కాలలో ధారాళముగా చేర్చుకొనుచున్నారు. అవర్ణులు సవర్ణులు కనుభేదము పాకకాలలో పూర్తిగా తొలగిపోయినది. చెరువులో నీరు వాడుకొనుటకు నిమ్మజాతులకు స్వేచ్ఛ యియ్యబడెను. ఇచ్చట హిందూమహామ్మదీయ బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరవివాద లేమియునులేవు. మద్యపానమును నిషేధించుటగూడ పనికేయచున్నాము" అని కార్యదర్శి వ్రాసెను. వీరు చక్కగా మంచిపనిచేయుచున్నారు. అందులకు సంఘము వారిని నేను మనఃపూర్వకముగా అభినందించుచు యిరులుకగూడ వారిమార్గమునే అనుసరింపవలెనని కోరుచున్నాను.

హె. క. గాంధీ.

స్వతంత్రతలు

రాజమహేంద్రవరం

(స్వకీయ విలేజ్)

నాయకుల ఉపన్యాసములు

ఫిబ్రవరి 7 - దేశభక్త వెంకటప్పయ్య, బులగూసాంబ మూర్తి, గొల్లపూడి శివారామకృష్ణ గార్లు నిన్న సాయంత్రము చింతామణిసాటకాలలో నుపన్యసించిరి. బ్రహ్మశ్రీ న్యాయ పతి నువ్వారావుపంతులుగారు ఆన్యక్షతవహించిరి. ప్రథమమున శ్రీ సత్యవోగ గున్నేశ్వరరావుగారి మరణమునకు అధ్యక్షులు వివాదమును వెలిబుచ్చి అందరను నిలువబడి ఆత్మకాంతికై సర్వశక్తుని ప్రార్థించుటని హెచ్చరించిరి. నాయకులు ఖద్దరు ఆవశ్యకతనుగూర్చి చుట్టించి నూలువడికి కాంగ్రెసులో చేరుదని హెచ్చరించిరి.

ఒక ఆసమ్మతి సభ

ఈ నెల 2 వ తేదీని మసీదులో మాయూరి మహమ్మదీయులెల్లరు సమావేశమై యీక్రింది తీర్మానము నామోదించిరి. "జి. సీతాపతిరావుగారు తెలుగులో వ్రాసిన చరిత్రయందు ఇస్లామునకు స్థాపనాచార్యుడగు మహమ్మదుగూర్చి వ్రాసిన అసహ్యకరమునకు వాక్యములు మహమ్మదీయుల మనము కొప్పించుటచేతను, జాతిద్వేషమును పురికొల్పుటచేతను రాజమండ్రి మహమ్మదీయులు తమ గాఢ ఆసమ్మతిని వెలిబుచ్చుచున్నారు. త్వరలో నాపుస్తకమును నిషేధింపవలెనని యీ సభవారు గవర్నమెంటు వారిని కోరుచున్నారు."

గౌతమీ గ్రంథాలయ కార్యదర్శి

గౌతమీ గ్రంథాలయ కార్యదర్శిగానుండిన శ్రీయుత బోడపాటి సత్యనారాయణగారికి కాశహస్తీ ఎస్త్రేటు దీవాను పదవి లభించినది. వారిగౌరవాధ్యక్షులు గ్రంథాలయ భవమున సభగావించి అభినందన పత్రము సమర్పించిరి. వాకి గుణగౌములను ప్రశంసించుమి పద్యములు చదివిరి. అల్పహార విందుకూడ జరిగెను. పలువురు ప్రముఖులు వారినేవను కొనియాడిరి.

కావ్య

(స్వకీయ విలేజ్)

ధర్మ ఆయుర్వేద ఔషధాలయము

జనవరి 1: - నూతనముగా నేర్పడిన ఆయుర్వేదాభిమాని మంగలివారిచే యీనెల 4 తేదీ ఉదయము 9 గంటల మీదట యీపురవందు ఆయుర్వేదధర్మ వైద్యశాల నెలకొల్పబడెను. మహారాజుకాలము సమీపించగ నే పురప్రముఖులు మంగళతూర్వారావములతో శ్రీ ధన్యంతరి పటము పూరేగింపుచేసి వైద్యశాలలో పూజగావించి ఔషధములను జేర్చిరి.

సాయంత్రము కవిరాజు ప్రతిపాది భయంకర కృష్ణహచ్చారవారి ఆధిపత్యముక్రింద వైద్యశాలయొద్దనున్న బయలులో నొకబహిరంగసభ జయప్రదముగా జరిగెను. పురప్రముఖులెల్లరు సభకు విచ్చేసిరి. ప్రథమమున కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులగు శింగంపల్లి వెంకట సుబ్బారావుగారు సంఘమువారి తరపున ఆయుర్వేద ప్రాశస్త్యమునుగూర్చి యొకంత ముచ్చటించి యీ మహాత్మాధర్మనిర్వహణాభివృద్ధి సభవారిమీద నున్నదని నుడిచి సందర్శించిరి. వచనముతో అగ్రాసనాధిపతి గారిని పుష్పమాలాభక్తులు గావించి నెరకాలను స్థాపించుటని ప్రార్థించిరి. తరువాత నెల్లూరు ఆయుర్వేద ధర్మవైద్యశాలలో ప్రధాన వైద్యులును గతమున్నది విలసిల్లుననుండి నెల్లూరుమండలమున ఆయుర్వేద వైద్యాభివృద్ధికై బాటుబడి కీర్తిగడించినవారు 5 వగు శ్రీయుత క్యామయ్యగారు ఆయుర్వేదమును వృద్ధిజేయుటకు వైద్యులసమర్థతయు ప్రథమ చాలసహకారమును మొత్తముమీద ఒకశోకిత కా. జా. సుమంతులకు యెక్కువయముకాదనియు యీవైద్యులు బుగల చవు:యై బీసినాదుల కందుబాటులోనిదై యుండుటవలన యెల్లరును దీనిని ప్రోత్సహించవలెనని కోరిరి. పుట్టుట ఆయుర్వేదవిశారద శివశంకర శర్మగారు ఆయుర్వేదము అర్చివిధానములను ప్రాప్తమైనదియును శ్రేష్ఠమైనదని పురస్కరించి దేశమంతటను ఆయుర్వేద వైద్యశాలను నెలకొల్పవలెనని కోరిరి.

తదనంతరము అగ్రాసనాధిపతిగారు ఆయుర్వేదమును గూర్చి గంభీరతనాన గావించిరి. శరీరము, ఇంద్రియము,

ఆత్మ మనస్సు వీని కలయిక అయ్యును. యీ అయ్యునకు ఆధారమైనది గనుక ఆయుర్వేదము. పుస్తాక కమిటీవారి ఆయుర్వేద వైద్యసామగ్ధ్యమును నిర్ధారణ జేసియున్నారు. ఆయుర్వేదము, సౌలభ్యము, సౌకర్యము, స్వాభావికత, ఆస్థికత, జాతీయ అనుగుణ్యములను గలిగి వైద్యవిధానము లన్నిటిలో అగ్రస్థానము వహించియున్నది. ఈవిధానము జాతికి హితకరమైన పద్ధతులమీద నాధారపడియున్నందున జాతి కుపకరింపదు. ఆయుర్వేద ప్రజాశాసనమనిచి విద్యార్థులకు విద్య గరవవలయును. ఆలోచన సంబంధములగు అసాట మిమెడలగు కాస్త్రములు విద్యార్థికి మొదట నేర్పగూడదు. అవి వాని మనమున అవిశాస్యమును బుట్టించునని నుడిచి ప్రధానారణ్యము లో నిరూపించిరి. శాంతిగుణముల వర్ణించుటలో ఆయుర్వేద విగ్రహవిపాక శిల్పము విశిష్టముగా ఆలోచనవైద్యమును దానియందుంచుచు, నీరు మొదలగు భాగముల నరయుదురు. ధర్మవైద్యశాలలు ఆయుర్వేదవైద్యమున కత్యంత సహకారులు. ప్లేగు మొదలగు శ్రోత్రవ్యాధులచేతనే ఆయుర్వేదవైద్య గ్రంథములతో లేవనివైద్యులు దిగులుజేంద నవసరము లేదు. ఏవ్యాధియు వాత పితృ కఫములనుదాటి పోజాలదు. ఇటువంటివైద్యశాలలు వైద్యాశ్రమములనుండి వైద్యుడు యోగివలెనుండి ప్రజలకు విశ్వాసము గలిగింపవలెను. వైద్యశాలలో సర్వరోగములు గలిగింపవలెను. అప్పుడుగాని పూర్ణ ఫలప్రదములు గా నేరవు. ఉపన్యాసానంతరము ధన్యంతరి ప్రార్థనాధికము జరిపి సభ ముగించిరి.

సభ్యులకు శర్మగారు, తాంబుల పుష్పము లిచ్చిన తర్వాత అగ్రాసనాధిపతికి వందనములలో సభముగి సెను.

గుంటూరు

కాలమానము

ఫిబ్రవరి 5 - ఎండలు తీక్షణముగానున్నవి. మధ్యాహ్నములందు కాళ్లు కాలచున్నవి. వచ్చేవేగి మాపురమున తీవ్రముగ నుండు శూచనలు గలవు. రాత్రియందు చలిబాధ తగ్గుచున్నది.

రోడ్డు

కోడ్లు చాలదుడితిలో నున్నవి. మరమ్మతులు చేయించి చాల సంవత్సరములైనది. రోడ్లన్నియు దుమ్ముచెసిండి మోటారుల రాకపోకలచే దుమ్ము బజారులన్నియు కప్పిమార్గములందు లన్నియు జెరమటయే గాక చాల నాశోగ్యమును కలుగజేయుచున్నవి. రైల్వే క్రాసింగుయొద్ద, పాదమంతయు దుమ్ములో దిగి బోవుచున్నది. సాయంత్రములందు పట్టణమంతయు రోడ్ల దరి దుమ్ముచే పొగమంచుకప్పిపట్లు కనబడును. మునిసిపాలిటీవారు రోడ్లవిషయమై తగినశ్రద్ధ దీక్షింపనట్లు లేదు. ఇచ్చటినుండియు బజారులందు నీళ్లుచల్లంపకపోయిన ప్రజలు చాల కాధులబడుదురు. ఇకాశ్లయంజాల మున్నగువ్యాధులు బయలుదేరెను. రైల్వేస్టేషనుకు ప్రక్కన నున్న రోడ్లు రైల్వేవారిది. దానిపై మున్ను వానకు కొట్టుకొనిపోయి రాళ్లన్నియు బయటబడి మార్గస్థులకు కాళ్లు కొట్టుకొనిపోవుచున్నవి. మునిసిపల్ వారు రైల్వే యధికారులను రోడ్లు మరమ్మతు చేయించుటకు హెచ్చరించుట విధియని చెప్పుచున్నారు.

గొప్ప యువన్యాసము

యువజన సాహితీ సంఘమువారు మొన్నటిదినిమున (8-2-25) కాలేజీహాలునందు జిల్లా ఆరోగ్యశాఖాధికారియగు ఇ. శుందరరామరెడ్డిగారిచే మోరీయను గూర్చి మేజర్ లాంతరు సహాయమున యువన్యాస మిప్పించిరి. శ్రీయుత రెడ్డిగారు ఆరోగ్యకమమున జిల్లాయందు చాల శ్రద్ధదీసికొని పని జేయుచున్నారు. వారియువన్యాసము పురుషులకుగానుండి ప్రోత్సల కావనియు గూర్చెను. మలేరియాజ్వరము ప్రపంచమున ఏయేదేశములందున్నది. ఎట్లు త్వరగా మరణింపి మున్ను విషయము లా పటముల ద్వారా నుపన్యసించిరి.

వ్యాధి

మలేరియా ప్రపంచమున గల సర్వదేశములందును గలదు. అందున గల సత్ప్రవాసప్రదేశములందు దానిని వ్యాప్తముగా నున్నది. అమెరికాలయందు మెక్సికో, కెండు కాళి, బ్రెజిల్ వందును- ఆసియాలో పాలీనియా గంగా సింధు మైథానములందును మలేరియా జాడగా నున్నది.

అపోహ

మలేరియా జ్వరము నిల్వయున్న నీరు త్రాగుటచేతను, మహాయువుచేతను వచ్చునను యపోహగలదనివారు చెల్చిరి.

అది సత్యముగాదు. అదయొక విధమైన వ్యధగూడుచే నచ్చుననియు దానిని పేరావైట్ అందుననియు చెల్చిరి.

మలేరియా వుండు ప్రదేశములు ఇలాకాయములు- రైల్వే పద్దనుండు నవి మూతలు తెరచియుండుటచేతను రోడ్ల ప్రక్క మురుగు కాలువలు ఉండుట చేతను, నీరు కదలక లేక చాలకాలము నిల్వయుండుటచేతను ఆ పురుగుకాటి యందు ప్రవేశించుటచే ఆవ్యాధి గలుగును.

నివారణోపాయములు

రోడ్లు శుభ్రముగా నుండవలెను. మురుగు కాలువలు మూతలుబడవలెను. నిల్వనీరును కాచిపుచ్చుకొనవలెను. గుంటలను పూడ్చవలెను. గృహములకు వైర్ గాజును వేసికొనవలెను. మంచములకు శోమతెరలు యుండవలెను. ఈవిషయముల నన్నియు బొమ్మలయందు జూపి రెడ్డిగారు వ్యాధ్యమునుగ నుపన్యసించిరి. వారు తెలుగుభాషయందు దుపన్యసించియుండిన యొక నెంతయో ఫలకారిగ నుండెడిది. ఇచ్చి యుపన్యాసముల నిప్పించి మాపట్టణమున విద్యావిషయమున నూతన సంఘసమును గలుగజేయుచున్న వై. యెమ్మవారికి మా పాఠశాలయందు కృతజ్ఞులు.

పోలీసువారి వ్యాయామములు

క్రిందటి కేనివారమునాడు పోలీసు అఫీసు ఆవరణలో పోలీసువారి వ్యాయామము జయప్రదముగ జరిగెను. జిల్లాలోని పోలీసు, అధికారులందరు విచ్చేసిరి. హెల్ జోరసానిగారు పంచెయిలలో నెగ్గినవారలకు బహుమతు లొసంగిరి.

ఆగ్రహత్య

ఇతివరకు తాసిల్దారు పనిచేయుచు జిల్లా పడి గుంటూరుజేరిన శ్రీయుత ఉరీగుండం గోపాలరావుగారు 10 రోజులక్రింద కాలధర్మము నొందిరి. వారికి 8 గు ఆడపిల్లలును ఒకచిన్నమారుడును గలరు. భర్త చనిపోయిన 9 వ రోజున సాధ్యయగు- ఆయనపతీమణి జానికమ్మగారు మరుసటిదిన మామె జీవితములో దుర్భరదినమువలచి యింటిలో నున్న కార్పాలిక్ నూనె త్రాగి చనిపోయెనట. భగవాను దీపతీమతీయొక్క ఆత్మకు నుఖము నిచ్చును గాక.

ఉపన్యాసములు

బాపట్ల స్వామిలవారు బిసెంటు లాడ్జీయందు ప్రత్యవాయు మతముకై ఉపన్యాసములు నిచ్చుచున్నారు.

(ప్రత్యేక విలేజ్)

డా॥ ఆనీబి సెంట్యు గార్లు

లాహోరు, ఫిబ్రవరి 8: -

ఆ బిసెంట్యు గారు నేటి యువయువన కీయూరు జేరిరి. వీరు దివ్యజ్ఞానసంఘమువ్యాపారము జూతుటకై వచ్చిరి. వీరిొక్క దినము మాత్రమే గ్రామముందుందురు. నేను విశ్వవిద్యాలయ భవనమున రెండుపన్యాసముల నిచ్చెను. ప్రపంచ శోధార కా గ మ క ము న గూర్చి యొకటి. తెండవది భారత దేశమున కుడి వ్యజ్ఞాన సంఘముయొక్క ముఖ్యవసరము. సభకు చాలమందివచ్చిరి. ప్రథమోపన్యాసము రాజా నరేంద్రనాథగారి యధ్యక్షతక్రింద జరిగినది. తెండవదారికి సత్ మహానాదీపగారి రధ్యక్షతవహించిరి. నేటిరాత్రి డెల్వెకి ప్రయాణమై పోవుచున్నారు.

నోటీసు

కడపడిస్ట్రిక్టు మునసబుకోర్టులో

1924 సంవత్సరమున ఫిబ్రవరి 25 తేదీన గాని అంతకుముందు వాది: - మాకం గురువయ్య గారు. ప్రతివాది: - ద్వారపాల రెడ్డిగారు. కడపడిస్ట్రిక్టు రాజువారిగారి 1924 సంవత్సరమున ఫిబ్రవరి 25 తేదీన గాని అంతకుముందు గాని సదరు పాపయ్యయొక్క క్రెడిటర్లు అందరు (బాకీలు యిచ్చినవారు) ఈకోర్టులో వారిబాకీలను రుజువుచేసికోవలెను. సదరు రేటిలోపల రుజువుచేయనికాకేట ముందు దావా మాలం యివ్వబడదు అని తెలియజేయబడినది. కడప } యం. అనంతగిరిరావు, 7-2-25 } డిస్ట్రిక్టు మునసబు.

శాసనసభల ప్రశ్నోత్తరములు

గోదావరి జిల్లా మన్నదియయంత్రము

పి. పెద్దిరాజుగారు:— గోదావరి పశ్చిమజిల్లాయందు పని జేయుట కై యనమదుర్రుడ్రెయిసునందు మన్నదియయంత్రము రెండేండ్ల (ఎక్సావేటరు) క్రిందట తెప్పించి అది యంతకు పనిని ప్రారంభించుటలేదు. అది తెప్పించుటకు రెండేండ్లనుండి కొనసాగించుటకేమాత్రము ఖర్చయినది? దానిఖర్చును ఏపనికంద ఖర్చువాసి? అది నిరుపయోగమని తెలిసినదా?

ఉ:— యంత్రమునకు రూ. 47415 ఖర్చయినది. పల్లి కువర్కు స్టాంకర్చుక్రింద చేర్చబడినది. గతరెండేండ్లు వానిని మిశ్రమై ఖర్చు లేకపోయి తెలియవు. యంత్రము పనిజేయుచున్నదిగాని, గట్టుజేయుటకు తగినంత మట్టికెత్తిలేకపోయినది. ఎక్కువ మట్టికెత్తివలసివచ్చినపుడు (గాంట్రి) యంత్రమును మళ్ళుపుగా నడిపించుటకుగా నుపయోగించుచున్నాడు.

ప్రశ్న:— యంత్రము ఏమయిన ఉపయోగకరమగు పనిజేయుచున్నదా? గాంట్రిపని పూర్తియైనదా?

లామెంబరు:— యంత్రము ప్రస్తుతము పనిజేయుచున్నది. ఎక్కువమట్టివలనను వీలైతేకుండుటచే పల్లిక నర్మకాలయందు (గాంట్రి)యొక్కటి తయారయివున్నది. తయారయిన వెంటనే పనిలో పెట్టబడును.

వరదల కిచ్చారణసంఘము

ఎస్. కళ్యాణమరథగారి:— భారతశాసనసభలో ఇండియాలోని వరదల కారణములగుర్చి విచారణజేయుట కొకసంఘమును నియమింపగోరుదు తీర్మానించి. ఆ తీర్మానము ఈ ప్రభుత్వమువారికి విచారణార్హము పంపబడినదా?

ఉ:— ఇండియా ప్రభుత్వము వారు తీర్మానము వానిపై జరిగిన చర్చ తెలియజేసిరి. అంతటి వివరముల క్రిందలివి.

ప్రశ్న:— ప్రభుత్వమువారి తీర్మానము విచారణసంఘమును నియమించెదరా?

ఉ:— లేదు.

మలబారు సర్వేపరీక్ష

ఆర్. పీరయ్య:— మంజీగో సర్వేమెట్టు పరీక్ష నవంబరు మాసమున జరిగినపుడు ప్రభుత్వ పరీక్ష నవంబరు జరుపక పరీక్ష అధ్యక్షి యిట్లా జరుపుటకు కారణమేమి? పరీక్ష నూపరెట్లు ఎవరు? తిరిగి పరీక్ష జరిగినదా? ఎంతమంది హాజరయిరి? అని చాల ప్రశ్నలకు వేయగా ప్రభుత్వమువారికి సమాచారము తెలియదని ప్రశ్నోత్తరము వచ్చెను.

పీరయ్యగారు ప్రభుత్వమువారికి సమాచారము తెలిసి కా: లేదని ప్రశ్నించిరి. అది యంతగా ముఖ్యమైనవిషయముగాదని రివెన్యూసభకు తెలిసెను. పీరయ్యగారు దాని ప్రాముఖ్యమును గూర్చి తెలుసుకొనిరి. అధ్యక్షుడందల కంగీకరింపక పీరయ్యగారు అసపరమైపో తేకొకరిగా ప్రశ్నింపడునన్ను నుగాని రివెన్యూసభకుని కావనరావని.

ఆర్. శ్రీనివాసరావు:— కల్వరీగ్రామం పాలఘాటు మలబారులోని బ్రాహ్మణులు తమవీధులలోకి తియ్యో, ఇజావా, పరమ, నామదీమమున్నగు నియమముల వారిని గానీవలదనియు, వారు చేసినప్పుడు తాము తమ గృహములు వీధులు చేసినపుడు వేలకొలుపు అన్నియు అపవిత్రములగుననియు ప్రభుత్వమువారికి విన్నప మందియుండిరా? ఆ ప్లే సర్వానీ అగ్రహారము (కెన్నపల్లి) కమలాపురం (వేలం) నారాయణవరము (చిత్తూరు)లో కూడ వీధులలోనికి రానిచ్చుటలేదా? కలపాతి అగ్రహారమునీధులు ఎరిపట్టాభూటలపై నున్నవి.

ఉ:— ఇవలీప్రశ్నలు వచ్చినవి. నారాయణవరం గూర్చి ప్రభుత్వమువారికి తెలియదు. కలపాతి అగ్రహారంపీధులు గవర్నమెంటు పోరంట్లోగా రిఫర్టు చేయబడినది.

పీరయ్య:— నియమములను వీధులలోనుండి పోనీయకుండుటకు కారణమేమి? ఉన్నతజాతివారికి అనుయాయులను నిర్బంధము అక్షేపము కారణములుగాగా? ప్రశ్నోత్తరం లేదు.

చివరంబరం నాదారావు:— నాకాదు ఎవరం సమాచారము తెలిసికొనెదరా?

ఉ:— ప్రభుత్వమువారి శాసనాబ్దము తెలియదు. తెలిసికొన నిష్పములేదు.

పీరయ్య:— ప్రభుత్వమువారు విధానము గూర్చి కొని అన్ని వాడుకలను సరిసమానముగా నుండునట్లుగా శ్రద్ధ సహింపరా?

ఉ:— అవును. అట్లేజేయుదురు.
ప్రశ్న:— ప్రభుత్వమువారికి సివిల్ కోర్టు కన్న యెక్కువ అధికారములేదా?
ఉ:— లేదు.

గ్రామములందు నూరులు నిర్మూలనలు

రానిచ్చుట

ఆర్. పీరయ్య:— శాసనసభలో 1924 ఆగస్టు 24 న లేదిన ప్రజోపయోగార్థమున నూరులు, చెరువులు, కోడ్లును న్నగునని అన్నిరకముల ప్రజలకందు విడిగా నుంచవలసినదని తీర్మానించిరి. అతీర్మానము ననుసరింపబడుటకు ప్రభుత్వమువారికి శ్రద్ధనగించి?

ఉ:— తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారి కంగీకరించి స్థానికసంఘము ల్పైకి తెలియబరచిరి. గతములో శతభామలలోను ఇంగ్లీషులోను గూడ ప్రకటించునట్లు ఉత్తరువు జేసిరి.

పీరయ్య:— అన్ని మునిసిపాలిటీలు, తాలూకాబోర్డులు ప్రభుత్వ కుత్తవుకు సరిగ ననుసరింపనట్లు లేదు.

హోమయ్య:— ఏ తాలూకాబోర్డుగాని మునిసిపాలిటీగాని ఉత్తరువును అనుసరింపలేదని తెలియరాలేదు.

కళ్యాణమరథగారి:— బిల్లు అధికారులపక్షముండి రిపోర్టులు తెప్పించెదరా?

ఉ:— అట్లే జేయుదురు.

పీరయ్య:— ఉత్తరువును నిరాకరించి యధాప్రకారము జేయుచుండు స్థానికసంఘములపై ప్రభుత్వమువారికి చర్య దీసికొనెదరా?

ప్రశ్నోత్తరము లేదు.

పి. నారాయణ మోహనసుగారి విమర్శలు

ఎస్. సర్వేయ్య:— పి. నారాయణ మోహనసుగారిని విమర్శ జేయునట్లుదా?

ఉ:— లేదు.

పి. అంజనేయులుగారు:— ఆతని విమర్శజేయుట శేమయినవరకులు నిర్ణయించిరా?

ఉ:— లేదు.

జెయిలు ఖైదీలు పోషి

ఆర్. పీరయ్య:— ఈరాష్ట్రమునందు ఎన్ని జెయిళ్లలో కైదీలు పోషింపజేయించిరి. వా కేళాతులవారు. ఎంతమంది?

ఎన్టీలుల్యాండు ఆక్టుసవరణ బిల్లు

పి. పెద్దిరాజుగారు:— మదరాసు ఎన్టీలుల్యాండు ఆక్టు సవరణ బిల్లును లాండురివిన్యా బిల్లు యీసాకి శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడుదా?

ఉ:— ఎన్టీలు ల్యాండుఆక్టు సవరణబిల్లు ఎప్పుడు ప్రవేశపెట్టబడునో చెప్పవలయు. ల్యాండు రివెన్యూ బిల్లుగూర్చి యిదివరకు తెలియజేయబడినది.

ప్రశ్న:— సెలెక్టుమిటీ యెన్నిసారులు కూడినవి.

లామెంబరు:— బిల్లుసారి సమావేశమై సివిల్ కోర్టు అధికారులు గూర్చి కొన్ని సవరణల నూచించెను. సివిల్ కోర్టు అధికారపరిమితి తిరిగి యిచ్చివేయవలసినది నిర్ణయించి.

కళ్యాణమరథగారి:— కమిటీ నాలుగుగురారు సమావేశమగుటకు బదులు ఒక్కసారియే సమావేశమైరా?

ఉ:— అది కమిటీగా నిర్ణయించిపో వాయదా వేసకొనవచ్చును.

ఎగ్జిక్యూటివు కొన్సిలుసభ్యులు తగ్గించుట

శ్రీ విశ్వనాథ దాసు:— ఎగ్జిక్యూటివు కొన్సిలు సభ్యులసంఖ్యను తగ్గించమని శాసనసభ కోరిన ప్రకారము నీటున క్రెటర్ గారు ఉత్తరువులు బంపియుండి?

ఉ:— లేదు.

ప్రశ్న:— నేటున క్రెటర్ గారి వద్దనుండి యెన్నియు ఉత్తరువులే రాలేదా?

ఉ:— లేదు.

ప్రశ్న:— ఎప్పుడువచ్చును.

ఉ:— అది శేషిపులము.

ప్రశ్న:— నేటున క్రెటర్ గారి కన్నిసారు లీ విషయము భాషకముజేసిరి.

ప్రశ్న:— ప్రభుత్వ తరము లేదు. తెలియ బరచవలసిన తెలియ పరచిరా? ప్రభుత్వ తరము లేదు.

ఉద్యోగిని ఎగ్జిక్యూటివు సభ్యునిగా నియమించుట

ఎ. రంగనాథం మదల్యారు:— 1919 సం॥ జూలై 15 కమిటీవారు నిర్ణయించి విరుద్ధముగ ప్రభుత్వమువారు ఎగ్జిక్యూ

టివు కొన్సిలునందు ఉద్యోగిగా పనిజేసిన వానిని మరల యిరువుడందఱుగా మార్చవలసి నియమించిరి.

ఉ:— ఈ నియమము తాత్కాలికము దగుటచే జూలై 15 కమిటీవారి నిర్ణయమును రిపెటు.

కేంద్రప్రభుత్వమునకు కట్టుబడి

పి. గోపాలమోహన:— నరకట సహాయమును గూర్చి శాసనసభ చర్చలో రివెన్యూసభ్యుడును అధికసభ్యుడును (16-10-24) మాట్లాడునపుడు రాష్ట్రప్రభుత్వము కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు చెల్లింపవలసిన కట్టుబడి గూర్చి తెలిపియుండిరి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తమవాగ్దానము ప్రకారము తమదరావలసిన రాష్ట్రకట్టుబడిని తగ్గించుటకు దివ్యులను దూర్చి అధ్యులనునని న్యాయాస్త్ర ప్రకారము అభిప్రాయము తెలిసికొనిరా? లేకున్నచో గా॥ సభ్యులపైలెజిప్సిరి.

ఉ:— న్యాయాస్త్రము సలహాజేయుటలేదు. అట్లుజేయుట బరచమని దోచును. దివ్యులను దూర్చి 17 నియంధనయందు గవర్నరుజనరలుగారు ఏవత్సరమునందు రాష్ట్రప్రభుత్వ కట్టుబడులు తగ్గించవచ్చునని నిశ్చయించగలరొ తెలుపబడినది.

ప్రశ్న:— రాష్ట్రకట్టుబడులు గూర్చి స్థానికప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయ మెట్లున్నది. మదరాసు రాష్ట్రము వాక్కులను గూర్చి బిల్లు సభలో అధికసభ్యుడు బాగుగ తెలియజేసెదా?

ఉ:— కట్టుబడి చాలవరకు తగ్గించవలసిన అనేకసారులీ ప్రభుత్వమువారు ఇండియా దొరకనమువారికి తెలిపియుండిరి వారుగూడ తమ అధికవిధానమును మార్చుకొని కట్టుబడులు తగ్గించుటలేక పూర్తిగా తీసివేయుటతో దోర్నాలులు జేయుచునుండి.

గ్రామపంచాయతీలు

జి. రామేశ్వరరావుగారు:— ఈరాష్ట్రమునందు గ్రామపంచాయతీల వలన ఏమాత్రము రాబడి వచ్చినది. దాని వలన స్థానికసంఘములకు ఎట్టి ఫలిత ముండెను. ఉ:— ఈకొర్రుల గూర్చి యెట్టి అంచనాయు లేదు.

ప్రశ్న:— ప్రస్తుతకట్టుబడు ప్రకారము పంచాయతీలకును అధికారులకును తగ్గింపు శాసనమును గావింపనున్నదా?

ఉ:— లేదు.

ప్రశ్న:— ప్రస్తుతకట్టుబడులలో శాసనములు గలవా? అనియే.

ఉ:— కట్టుబడు సవరింపవచ్చును. సవరణ లంగీకరింపజేసిన పిదప ప్రకటించబడును.

గ్రామముల నేకముజేయుట

ప్రశ్నోద్యోగి రిపోర్టు

పి. గోపాలమోహన:— ఈ రాష్ట్రములో వివిధజిల్లాలయందు గ్రామములను యోజుజేసి, వాటముల కలుపుటనుగూర్చి విచారణ నియమింపబడినది. బి, ఆర్. రామచంద్రరావుగారి నివేదికను, దానిపై ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువులకు ప్రకటించురా?

ప్రశ్న:— వాటములను చేర్చివేయుటచే చాలమంది గ్రామద్యోగులకు పనులు పోయి యిబ్బందిపడుచుండుటచే, యాయేర్పాటు రద్దుజేసి ఎప్పుడు వారిని తిరిగి పనులలో నుంచుదురొ జెప్పగలరా?

ఉ:— రామచంద్రరావుగారి నివేదిక ఆఫీసులోనుండు పమున నుండుటచే ప్రకటించబడదు. దానిసంగతమును తెలిపెదము ప్రాప్తయింటి ఫలములందలి గ్రామద్యోగులగుర్చి ఆయన తెలుపలేదు (2) ఈవిషయ మాలించియున్నాడు. పిలవనంతేతరలో ఆచరణకు వచ్చును.

రిపోర్టు సంగ్రహము

రామచంద్రరావుగారు రిపోర్టునం దిడిగవ సిఫార్సులు జేసిరి.

(1) ఇకముందు గ్రూపింగు (గ్రామముల నేకముజేయుట) నిలుపుతేవలెను. (తాత్కాలికముగ నిలుపుతేసినట్లు ఉత్తరువులొసంగబడినవి)

(2) ఇదివరకు గావింపబడిన గ్రూపింగు ఏర్పాటులను తిరిగి విచారించవలెను. ఇకముందు గ్రూపింగునానితేసి, యంతకుముందు గావింపబడినవాటి ఎట్టియుండుట న్యాయముగాదు.

(3) కొన్ని గ్రామములలో గ్రామాధికారి జీతము తగ్గింపవచ్చును. అంత్యఫలితముగా విచారించబడువరకు రూ. 12 లు యివ్వవచ్చును.

(4) పూర్వలాభము విషయములందు యెన్నట్లునైన యిరువురుద్యోగుల నుంచుటకు వీలులేకయుండినచో అవచ్చు గ్రూపింగు గ్రామముల కిరిపియించవలెను.

- (6) ఏగ్రూవుగూడ గ్రామపరిపాలన పరిమితికి మించు వంత ఏకాలముగ నుండరాదు.
- (7) రీగ్రూపింగు నిలిపివేసిన పిదప పరిశీలించిన ఖర్చులు 1925-26 సం॥ కర్చుల మొత్తము జమాబందీ ప్రయోగ ఘట్టాల్లో మొత్తమునుంచి యుండరాదు.
- (8) ఈ ఆలవెన్సులు తీసివేయటమగుర్చిగూడ విచారించవలెను.
- (9) నాఖరులు బంట్లోతులు ఆర్థికపరమగు సంఖ్య నూత్రమే యుంచవలెను.
- (10) ఇతరచోట్ల నాఖరులకు రూ॥ చొప్పున యిచ్చు మండగా మలబాదులోను దక్షిణకనరాముండు రూ॥10 యిచ్చుటమగుర్చి విచారించవలెను.

గ్రామోద్యోగులపని

ఎ. చివరం నాదారుగారు:—గ్రామోద్యోగులు తలూరులు పెట్టివారు గ్రామముననుకూల కరణమునకు యిరువురకు నేపజేయవలెనా నాదారుగూడ పీరికధుకాయలేనా? జి:—పెట్టి తలూరి నాఖరులు గాగ్రూధికారికింద నుండును. వారు కరణమువద్దగూడ అవసరమైనచో పనిజేయవలెను. గ్రామము అవసరము పనులపట్టి గ్రామోధికారి పారికి పనుల నిర్ణయించును.

కర్ణముల భేద

గత ఎన్నికల సమయమున నియోజక వర్గము పట్టికలను తయారు జేయుటకుగా ను గవర్న మెంటు ఆర్డరు ప్రకారము కరణముల తయారీయన్న భేదా మొత్తము అనంతపురం బిల్డరి జిల్లా కరణములకు పంచిపెట్ట బడినదా యని శివరావు గారు ప్రశ్నించిరి.

జి:—ప్రభుత్వపు టుల్లపునందు గ్రామోద్యోగులను ప్రత్యేకముగా పిలిపించినచో మొత్తముగా కొంత ద్రవ్య విద్యుటకు అవకాశము గలదుగాని భేదా లేదు. అట్టి దుబలపి యన్నది. ఇంతకాల మాలస్యము చెయ్యబడినది నన్నుబాలము.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్య వస్తుప్రదర్శనము

రా. బి. టి. ఎం. నరసింహాచార్యగారు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవస్తు ప్రదర్శనమునందు మదరాసు ప్రభుత్వమువారు 1925 సం॥ గూడ పాల్గొను నూచనము గలవాఁడని ప్రశ్నింప, లేదని తెలియవచ్చెను క్రింద జేతు మనరాను ప్రభుత్వమువారు పాల్గొనుటకు పాంశిన లాభముగూర్చి నివేదించ గోరిరి. అందు కంగీకరించిరి. ఈ యేడు ప్రదర్శనము గూర్చి మదరాసు ప్రభుత్వము వారి అభిప్రాయమును గోరునపుడు కాసనపర్లవారిని సం పదించుచి ప్రదర్శనమునందు పాల్గొనుట కంగీకరించవని సత్యమూర్తి గారి ప్రశ్నకుజవాబుగా తెలియ వచ్చెను.

ప్ర:—ప్రదర్శనములో చెల్లిన వస్తువులన్నిటియందు మదరాసు వస్తువు లేన్ని? ప్రభుత్వమువారి కొంత వస్తువునున్న వది.

జి:—ప్రదర్శనము నందు పాల్గొనిన 188 గురిలో 11 గురి వస్తువులు ప్రదర్శన ముగిసినపుడు జేయవలసి అమ్ముబడి నవి. అవి లండనుపంపుబడిన అవసరములేరుట చెప్పబడినది. అట్లు చెల్లినవస్తువులు 174.

భూమిలేన కాబ్యాంకులు

ధనమున్నచో 1925-26 సం॥ నాలుగుచోట్ల భూమి లేనకాబ్యాంకులు కంపెనీలయ, (చెంగల్పట్టు) అంబూరు (ఉత్తరాగ్రాదు) కరకురిచి (నక్షితాగ్రాదు) కృష్ణ రేక నేలముజిల్లాలోకోటి స్థాపించుటకు యేర్పాటులు జరుగుచు న్నునని ఆర్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారి ప్రశ్నలప జరిగెను.

ఇర్రిగేషను

తుంగభద్రప్రాజక్టు

జి. రామేశ్వరరావు:—తుంగభద్రప్రాజక్టుకు గూర్చి విచారించుటకు ఎంత మొత్తము ఖాయపరచిరి. అందునిమిత్తము నియమించబడిన గుమస్తాలు ఎన్నాళ్లవరకు పనిచేయుదురు. ఎప్పటికి వారిపని ముగియును?

జి:—తుంగభద్రప్రాజక్టు అనగా బల్లారి పడమటి కాల్వప్రాజక్టు విచారణార్థము మొదలు రూ॥ 17,448 ఖర్చయి నది. మొత్తముపైచి రూ॥ 85,000 ఖాయము చేయబడినది. పని మేరలోపున పూర్తికాగలదు.

ప్ర:—బల్లారి పడమటికాల్వకు కుదరవలసినది గలదు కలదుకనుక తీసుకపోయి అప్పుల గుర్తి తాదిప్రతిభాల్వల బలాభారమునకుగాను కెందుకాఖలుగా విధించవలసిందా?

రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లీ

No. 2.

విశ్వితి బార్లీలతో శాస్త్రసంకల్పితమైన పరిశోధనలు, మైక్రోసోపింగ్ మైన శోధనలు చేసినవారుచే నిర్మితముగా

రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లీ

మానవజాతికి నిజముగా శ్రేష్ఠమైన పరద్రవీయాని లేదని నిర్ణయించుచు రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లీతో రిజిస్ట్రేషన్ చేయబడినది. జి. జి. లేక అల్పాహారమును తీసుకొనుచుండిన వారికి మంచియు గలుగుటయే గాక తప్పక విస్తలము పాలు భాజనముగా యివ్వగలుగుదురు. ఇతర యే అహారమును జీర్ణించుకొనుటకు శ్రేష్ఠమైన వ్యాధిగ్రస్తులకు యివ్వలను రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లీతో రిజిస్ట్రేషన్ చేయబడినది. గంజీగాని లేక అల్పాహారముగాని శ్రేష్ఠమైన ఆహారము.

జ్వరముచే బాధపడుచున్న పిల్లవాడు రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లీతో చేయబడిన గంజీని పుచ్చుకొనిన అగ్ర క్రమమున, కడుపుకు చల్లనముచేయుట వారికి తేలియును. మూత్ర పరబంధమైన వ్యాధిని లేక చేసిన పంబంధమైన వ్యాధిని గలవారికి రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లీతో రిజిస్ట్రేషన్ చేయబడిన గంజీ కంటే శ్రేష్ఠమైన ఆహార మెక్కియును లేదు.

వేదవి కాలమునందు మంచిగడ్డ, కొంచము నిమ్మ ను చల్చి తీసుకొనుటకు తగినది. అయితే అది రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లీగా చేయబడినది. పలుమారు నీచునున్నచుతో కలప బడి, మరలముగనున్న పెరత బార్లీని వాడుటను మానుడు.

వరప్రసాదము

జి:—తుంగభద్రపై కురువట్టి గ్రామమునకు 4 పద్దాగులు ఎగువను అనకట్టుగట్టి గోరీపురం వరకు 70 మైళ్లుపొడుగున కాల్వకట్టించు నూచనముగలవు. ఆకాల్వ సంబంధమునకుబోదు. గుర్తి, తాదిప్రతిభాల్వలకు కాఖలు బోవు.

ప్ర:—ఈస్పీ.మంకయ్య పూర్తిగా విచారణజేయుట కు యంత్రాధిక్య అంచనాజేయబడినది. ఇది 1925-26 బడ్జెటు నందు గూడ చేయనా?

జి:—రూ॥ 40000 అంచనాజేయబడినది. ఈయేడునకు రూ॥ 27,500 అనునట్లును మిగిలిన రూ॥12,500 1925-26 బడ్జెటులో చేర్చుట కు అంచనాజేయబడినది.

వైకం నల్మొగ్రహము

కరూరు నీలకంఠనంబు ద్రిగారి కేసు

6 వ తేదీని వైకంలో విచారణ జరిగినది

జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరపు నల్మొగ్రహంపై అతడు ఇ కంతు వచ్చెనని ఫిగ్యూరీలు తెలిపి వాట్టి ఉత్తరపుచేరలే దు. ఆ ఉత్తరపుచేరికి దరిమిలను నేను చాలసారుల వైకం కు వచ్చితిని అని నంబుడిగారు తెలిపిరి.

ఉత్తరపు నల్మొగ్రహం ప్రకటించబడినది పోలీసు నూక ర్నెంటు తెలిపెను. 16 వ తేదీకి గాయివా నేయబడినది.

(ఒకవిలేఖరి)

విద్వారపుబిడ్డడు

నాలుగేండ్ల బాలుడు మరగిరువులకు మహాహావన్యాసముల నెసగుట

బర్మాదేశమున ప్యాపానుమండలమున అద్భుత ఆశాశక్తి శేధాసంపన్నుడగు నొక బాలుడు జనించెను. అతనినయము నాలుగేండ్లు పాలీభాషలోనున్న వేదాంతగ్రంథములలోని వి క్రిటిల్డ్ విస్తృతభాగములనుగూడ సరదసర్గముగా చూచి చదువును. ఒక్కసారి చూచిచదివినచో అభాగమును మరల నెన్నటికిని మరవదు. ఏకసంతగ్రాహి అనుపేరు ఆతనికి సాధకముగను న్నుతి. బర్మా పాలీభాషలలో నొకనుతరువు ఆ బాలునిపరి డింపగా ఆ రెండుభాషలలోను ఆ బాలుడు మంచి పాండిత్య మును జూపించెను. కాగుగా చదువగలడు. వ్రాయగలడు. కఠినతరములగు వేదాంతభాగములనుగూడ చక్కగా వ్యాఖ్యా నము చేసెను. మరగిరువులసభలో మహాహావన్యాసముల నొస గెను. ఇతడు పూర్వజన్మమున గొప్ప పండితుడగు మరగిరువై యుండుననియు పూర్వజన్మవాసనావి శేషముననే యంతకా ల్యములో నిట్టి గొప్పపాండిత్య ములదెసనియు మరగిరువులు కలముపూర్వము. (రంగూడుగుజేలు)

నిజమే
అప్పుతాంజనము అన్నిచోట్ల దొరకును, చక్కని డబ్బితో సహా 1-కి వెల 10 అణాలు మాత్రమే
అప్పుతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 రంబు శెట్టివీధి మధ్యరాను.

సర్వే మహామండపాభిగారికివిందు

లాహోరు, ఫిబ్రవరి 6:—లాహోరు ప్రజలు సర్వే మహామండపాభిగారికి శుక్రవారము రాత్రి స్టి ఫిక్సుహాలులలో విందుజేసిరి.

వివిధసంఘములవారు, అన్ని రాజకీయపక్షములవారు, వేర్వేరువృత్తులవారు విందునం దుంకరించిరి. షేక్ అబ్దుల్ కాదిరుగాడు, హఫీగారి యారోగ్యమునకై భగవంతుని ప్రార్థించిరి. అటుల జేయుచు సంగీతములు చెలరేగుచుండగా, పాటల బాడుచు విందు నారగించిరి.

సర్వే మహామండపాభిగారు సమాధానముజెప్పిరి. కాదిరుగారు నాయుడుగల యధికారిమనము చొప్పున స్త్రోత్రవాక్యములలో నా యారోగ్యముగోరవలెనని కంఠతయై గృతజ్ఞాదనముగా గూడియున్న వారుగూడ నామంజుల జూపిన యభిమానమున కంతయు గృతజ్ఞుడను. మీ రిచ్చట నాకిచ్చిన దయాపూర్వక యాతిభక్తిమే నామగనునందు యావనోత్తేజము గల్గించుటకు బాలును నే డిచ్చట నాకాతిభక్తి మిచ్చుటకు, యావనభక్తులవారి (స్వరాజ్యపక్షమువారు, భిలాభతుపక్షమువారు, ప్రజ్ఞముండువారు) సంఘమే మన రాష్ట్రము యొక్క భవిష్యదభివృద్ధికి నూచిక. వివిధభాతుల సమ్మేళన మవసరమని సభ వారు నూచించిరి. తత్సానుకూలత కివిందునకుగూడిన సంఘమే ప్రజల నిదర్శనము.

భారత సౌభాగ్యమున కర్థంతాపసరమగు వివిధభాతుల సమ్మేళనము గూర్చుట కిది వలయు కే కేవలమున లేకుండ బనిజేసెనటలే జీవితకాలమంతయును శ్రమచేసెను మున్నందు, ప్రపంచమందలి స్వాతంత్ర్యదేశము లన్నిటిలోను సమానముగ సౌభాగ్యమునందమి భారతదేశము నాదృష్టియందలచుచున్నది. ఈర ప్రజ్ఞమునకట్టి నేతజేయవలసి వచ్చినను సంజోచములేక జేసెదను. రాజకీయ, సాంఘిక, విద్యాభివృద్ధి విషయములందు నాకే కింది జేయగలనన కష్టమును గొలుచుకొనియును.

నేను, రాజప్రతినిధి కార్యనిర్వాహక వ్యవస్థాపక జేసినవనిపప్పుడు విమర్శింపఁ దలచుకొనలేదు. మనస్సాక్షి బోధనం నకుసరించి, యెత్తవలెజేసితిని. రాజప్రతినిధిగారు నా యొక్క కించిల్వేగగూర్చి క్లాభ్యవనములం బ్రకటించిరి. నాకార్య నిర్వహణ మండు రీతిం గు ప్రభుత్వకంటి సమర్థుడగు రాజప్రతినిధిని సరిలోన పెట్టగలగినయెడల నింతమాత్రమే కష్టగడుదును. సంకల్పపూరితము.

లాహోరులో మజలమీదనాకింత ఘనమగు నాతిభక్తిము నిచ్చినందుకంతయు గృతజ్ఞుడను. వివిధభాతుల సమ్మేళనములతో నేను బాలుపడుచునని ముఘావ్యకముగ జెప్పమన్నాను (హర్షవ్యసలు)

పిమ్మట న్యాయాధిపతి ఫోర్డు గారు చమత్కారమగు నుపన్యాసము గావించిరి ఈవిందునకు తన్నాచ్యవనించుట కమితవార్డు ను వెలిబుచ్చెను. హఫీగారు న్యాయవాదులందు బుట్టిం జరిగిజూచియు మానవత్వము సంపూర్ణముగ మూర్తీభవించి యుచున్నదియని తెలిపెను (హర్షవ్యసలు) సభ చాలకాలమయినపిమ్మట విడిపోయెను.

పంగచేత పుటాదాయవ్యయ్యుటిక

మంత్రివర్గమునుగూర్చి యామాలు

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 6:—రాష్ట్ర కానసభలో చర్చకు ఆదాయవ్యయ్యుటిక ప్రభుత్వమువారి పెట్టుబడులు. తక్షణముమై కలకత్తాలోని వార్తాపత్రికలు నూతనమంత్రివర్గముజేర్చుచు విషయములు పలువిధములుగ చర్చించుచున్నవి. వైట్లమును పత్రిక, వచ్చే మంత్రివర్గము స్వతంత్రము (యొడిపెండంటి) అనుద్యోగియులగు యైగోపియములు, మొదలగు నితరసంఘములన్నియు కలసి యేర్పడించుచునని యూహించుచున్నది.

ఈసమయ వ్యాపించి కొన్ని వార్తలంబట్టి, స్వరాజ్యవాదులు గూడ పదవుల స్వీకరింపవలసి కొందఱూహించుచున్నారని తెలియజేయవలసివచ్చెను. ఫోర్డర్లు పత్రిక కొకయు తరమును వ్రాయుచు, స్వరాజ్యసంఘమువారెల్లు చేయరనియు, వాసుగారుగాని మతపరుగాని దాని కంగీకరింపలేదనియు, నట్టి యుద్ధోగములు కొరవనియు, నీసంఘమునుండి మంత్రివర్గముజేర్చవలెనని గూడ వారు ప్రతిపాదింపఁజూపుచు రనియు, నీయూహావ్యయ్యుటికను, ముఖ్యముగ ముక్తలతో తమలను నిరూపింపఁగల యూహావిధింపఁ బడుతుండుననియు కొందఱు ప్రతిబ్రయత్నమున జేతుననియు చెలియఁజేసిరి.

చెన్నై రి బజారుధరలు

ఫిబ్రవరి 9 వ తేదీ సోమవారము

(1) ధాన్యములు

చినియలు కా 1-కి	రు 80.0-0	మొదలు 42.0-0	ముఖ
రియ్యము బస్తాలు		మొదలు	వరజ
నలుగుల కా 1-కి	రు 42 గల	రు 14.0-0	14.8-0
నలగరి	రు 15.8-0	16.0-0	
డిబ్బ	రు 16.4-0	16.8-0	
రాగులు కా. 164 బస్తా 1-కి	రు 8.12-0	9.0-0	
శుభ్రము	రు 20.0-0	24.0-0	

(2) వస్త్రధాన్యములు

బిందలు బస్తా 1-కి ర 200	రు 11.0-0	రు 12.0-0
పెనగలు	రు 10.8-0	11.8-0
పెనలు	రు 11.8-0	12.4-0
మినుములు	రు 18.0-0	16.0-0
బిందలు ర 164	రు 9.4-0	17.4-0

(3) నూనె వస్తువులు

శుభ్రము కా 1-కి	రు 160.0-0	165.0-0
రెయ్యము 1-కి	రు 14.0-0	22.0-0
కొంబాపురం శుభ్రముకా 1-కి	రు 55.0-0	60.0-0
ఇతరశుభ్రము	రు 50.0-0	58.0-0
శుభ్రముకా 1-కి ర 122	రు 122	రు 118
అమలము కా 1-కి	రు 142	రు 0

(4) చిల్లర వస్తువులు

బిందము కా 1-కి	రు 165.0-0	160.0-0
బిందము	రు 180.0-0	185.0-0
బిందము (గుంటు రివి) కా 1-కి ర 129	రు 129.0-0	140.0-0
బిందము (గుంటు రివి) కా 1-కి ర 50, 55	రు 70, 75	
బిందము కా 1-కి	రు 85.0-0	60.0-0
బిందము కా 1-కి	రు 80.0-0	49.0-0

(5) వస్తువులు

బిందము కా 1-కి	రు 82.0-0	88.0-0
బిందము	రు 82.0-0	85.0-0
బిందము	రు 82.0-0	85.0-0

(6) వస్తువులు

బిందము 100 రులకి	రు 72.0-0	77.0-0
బిందము, బిందము 1-కి	రు 21.8-0	22.8-0
బిందము 1-కి	రు 18 15 9	
బిందము కా 1-కి	రు 275.0-0	280.0-0
బిందము కా 1-కి	రు 825.0-0	880.0-0
బిందము కా 1-కి	రు 84.8-0	85.0-0

(7) రిగులు ఆలివర్లు

ఆలివర్లు 20 డిగ్రీలు	రు 70 72 0-0
ఆలివర్లు 20 డిగ్రీలు	రు 70 72 0-0
ఆలివర్లు 20 డిగ్రీలు	రు 70 72 0-0
ఆలివర్లు 20 డిగ్రీలు	రు 70 72 0-0

(8) దూది

బిందము కా 1-కి	రు 220.0-0
----------------	------------

(9) బిందము

బిందము కా 1-కి	రు 7.8-0
బిందము కా 1-కి	రు 8.12-0
బిందము కా 1-కి	రు 8.12-0
బిందము కా 1-కి	రు 7.12-0
బిందము కా 1-కి	రు 11.4-0
బిందము కా 1-కి	రు 18.11-0
బిందము కా 1-కి	రు 9.0-0
బిందము కా 1-కి	రు 11.8-0
బిందము కా 1-కి	రు 8.12-0
బిందము కా 1-కి	రు 11.4-0
బిందము కా 1-కి	రు 11.8-0
బిందము కా 1-కి	రు 9.0-0
బిందము కా 1-కి	రు 9.4-0

మందరి తెలము

డబ్బీ 1-కి నెల రూ 0.8-0 వి. పి. 0.13-0
ఒక డబ్బీ తెలము విడుదల రాచిన ముఖమున ఏర్పడు మొదలును మచ్చలనును. ముఖము కాంతివారి, నున్నగా అద్దమువలె ప్రకాశించును. చర్మము మృదుత్వముకలిగి నాంజా జేయును. ఈ తెలము మంచివాడగు గలిగి మిగిలినది నుండును. ఆమ్మతొండునం డిపో మదరాసు - బొంబాయి

ఏడుదినములలో నారకురువును తామరను కుదుర్చు

అత్యద్భుత బౌషధము

- (1) నారకురువు తెలము మొదటిరకం బుడ్డి 1-కి ధర రూ 1.0-0
- (2) తామరను బుడ్డి 1-కి రూ 1.0-0
- (3) నారకురువు లోనికిపుచ్చుకొనుటకు 15 దినముల బౌషధము ధర రూ 4.0-0
- (4) తామర తెలము బుడ్డి 1-కి ధర రూ 1.0-0
- (5) తామరకు లోనికి పుచ్చుకొనుటకు 8 దినముల బౌషధము ధర రూ 2.0-0

అన్ని బౌషధములకు ప్యాకింగు తపాలఖర్చులు చేరు. ఉపయోగించువిధము బౌషధముతో పంపబడును. దీర్ఘకాలమునండియున్న మొండివ్యాధులు చేరులో మించి పరిహరించెదము.

ఉత్తరములు ఆంగ్ల భాషలోనే వ్రాయవలెను
A. A. AYYANGAR, No 1, Sunkuwar Street
Triplicane, Madras.

శేషచెట్టుయొక్క మంచిగుణములు కలిగిన టాయిలెట్ అండు బౌషధ సంబంధమైన వస్తువులు

మర్రిపల్లి:—కార్యాలయ ఇతర బౌషధసంబంధమైన వస్తువులన్నిటికంటెను శ్రేష్ఠమైనది. చర్మమును తినివేయును. మిక్కిలి సున్నితముగా వాసనచేర్చబడినది. కి బిళ్ళలుగలపెట్టె 1-కి ధర రూ 0.12-0. మర్రిపల్లియను దంతచూర్ణము:—తేత పుల్లలతో దంతభావనముచేయుట అందరికిని తెలిసినవిషయమే. ప్రభుత్వ మర్రిపల్లియను దంతచూర్ణమును చేర్చి దంతభావనము జేసికొనుట చాలమంచిది. శేషచెట్టుయొక్క మంచిగుణములన్నియు నిందులోగలవు. బుడ్డి 1 0.6-0, చిన్నపెట్టెము 1-కి 0.2-0 మర్రిపల్లి సాటాయిలెట్ పిండి ముఖమునకు, చర్మమునకు దేహము నకు తగినపిండిద్రవ్యా 1-కి రూ 0.10-0; ప్యాకెట్టు 1-కి 0.8-0 హిందూదేశమునందు హిందూదేశపువశిష్టము, ధనము చేతయారుచేయబడినది.

SRI KRISHNA BROTHER, 323, Thambu Chetty Street, MADRAS & Mr. V V KRISHNA IYER Palghat

శ్రేష్ఠతరమైన పెంట్లుకల తెలము "మజినునానె"

మిక్కిలి మనోహరమైన నువాసనగలది. వైట్ ఆయిల్ యొక్క ఆపాయకరమైనవస్తువులు చేరుటలేదు. ఇది చాలకాలమునుండి నుంచుకొనుకలిగి, వాడుకలోనున్నది. బుడ్డి 1-కి ధర రూ 1.0-0. దీనిని వాడుటచే పెంట్లుకలు మిక్కిలి కాంతిగాను నల్లగాను, బలముగాను యుండును. చుండును రానీయక పెంట్లుకలను బాగుగా పెంచును. యితరవిధములకు మాత్రాత్ర క్యాటలాగునకు వ్రాసిన ఇవాముగా పంపెదము.

ఉత్తరములు గ్రహ భార్య సి, 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

స్వదేశికాంపు ఫర్నిచరు

- (1) కాంపు ఈజ్ చేర్ 1 వ రకం రూ. 8. 2 వ రకం రూ. 7.
 - (2) మడత కాంపుకాటు 1 వ రకం రూ 16, 2 వ రకం రూ 18.
 - (3) ఎక్కు కాన్ వాసుచేర్ రూ 4.
 - (4) కాంపుచేర్ 1 వ రకం రూ 8.8-0, 2 వ రకం రూ 8. క్యాటలాగు, యితర వివిధములకు వ్రాసిన పంపబడును.
- పి. విరాస్వామినాయుడు అండ్ సన్స్
వర్సారాపురేట్, గుంటూరు జిల్లా

